

# ***Sevgili Heval Fuat, Merhabalar!***

Hasretle kucaklıyor, iyi olmanızı diliyorum. Bugün 16 Kasım, yeniden doğuş olan 27 Kasım'a kadar bu mektubu bitirmeyi ümit ediyorum. Bu vesileyle 27 Kasım doğuşu başta Bilge olmak üzere Onun yoldaşlığının aşkı ile yıldızlaşanlara ve her daim bağlı olup yürüyenlere kutlu olsun.

Yazmaya başlama kararını vermek biraz zor oldu. En son bir rüya gördüm. Rüyada yürümek istiyorum, ancak sağ ayağımın içinde bir ağırlık var. Bir neşter ile ayak tabanımı yarıyorum ve içinden taşlar çıkıyor. Taşları attıktan sonra ayağım hemen iyileşiyor ve ben koşarak bir dağı tırmanıyorum. İşte bu rüya üzerine epey düşündüm. Taşların sağ tarafta olması özellikle beni sorgulamaya sevk etti. Yürümek için iki ayağım varken neyi bekliyorum? Yani insan varlığıyla en büyük imkândır. Göz varsa görmeli, kulak varsa işitmeli, dil varsa sözü açıklamalı. İşte böylece bu mektup vasıtasıyla yola koyuldum.

18 Mayıs'tan beridir tek kalıyorum. Ağırlaştırılmış müebbet kesinleştikten sonra bir taraftan zindandan zindana sürgün oluyor, öbür taraftan tek başıma tutuluyorum. Yalnızlık isimli okula giriş yaptım. Öncelikle kendimde bazı değişiklikler yapmaya başladım. Şurası açık ki, kişi kendini asla ertelememeli. Doğrusunu söylemek gerekirse, her an binlerce bahane üretip kendimizden kaçışın yollarını arıyoruz. İşte burada bu özelliğe, bu hastalığa karşı kendime savaş

başlattım. Yeni bir göz aydınlığının ısıltılarını yavaş yavaş kapmaya başladığıma inanıyorum. Bahaneler artık güvenli sığınak değil.

Ertelenmiş kişinin derme çatma ve tekinsiz sığınaklara ihtiyacı yoktur. Bununla ilgili bir hikâye var. Kısaca anlatmak isterim. Ben çok anlamlı ve güzel bir örnek olduğunu düşünüyorum.

Bir gün bir kervan ıssız bir sahradan geçerken, kervandakiler, elinde kalburla toz toprak içinde Mecnun'u tozu toprağı elekten geçirir halde görüyor ve merak edip "Bu ıssız çölde, toz ve toprakta ne arıyorsun?" diye soruyorlar.

Mecnun elindeki işe bir an olsun bile ara vermeden ve onlara göz ucuyla bile bakmadan, "Şüphesiz Leyla'yı arıyorum" cevabını veriyor.

Kervandakiler şaşırıyor ve hayretle "Hiç Leyla gibi bir cevher bu toz toprakta bulunur mu? Leyla'yı yanlış yerde arıyorsun" diyorlar. Bu söz üzerine Mecnun, "Leyla'nın nadide bir cevher olduğunu ve burada bulunamayacağını ben de biliyorum. Ama benim işim Onu aramaktır. Canım ve gönlüm Onu aramaktan bir nefes olsa dahi geri duramıyor. Bugün elime bu kalburgeçti ve Leyla'yı araştıracağım bu çöl ise önümde uzanıyor. Leyla'yı bulamayacağım bahanesi beni bu işimden geri çeviremez. Ben Leyla'nın Mecnunuyum, bahanenin değil. Vesselam.

Bilge, yöntem ve hakikat konusunda, özellikle yöntemi açıklarken, müşid-mürid ilişkisine vurgu yapıyor. Bununla ilgili kadim bilgelere de bakma imkânım olmuştu. Öncelikle edep halkasının oluşması

gerektiği belirtiliyor. Bunun ilk şartı da Mürşid'e uymaktır. Kendi konumun ne olursa olsun, mutlaka adabı gözetip mürşide uyman gerekiyor. Zünnun-u Mısrîtasavvufun iki ana kolundan birinin oluşturunusudur. Zünnun'un müridi olan Sehl Tûsteri adlı bilge ayrıca Hallac-ı Mansur'un ilk mürşididir. Hallac-ı Mansur 16 yaşında Sehl'in yanına gidiyor. İşte adını andığımız Sehl Tusterî'nin meclisinde bulunanlar bir gün bakıyorlar ki Sehl ayak başparmağını sargıyla sarmış. Ne kadar bunun sebebini sorsalar da, Sehl cevap vermiyor. Aynı gün bu olaya tanık olan biri Mısır'a gitmek için yola koyuluyor. Mısır'a birkaç ayda ancak ulaşıyor. Orada Zünnun'u ziyaret ediyor ve Onun da ayak başparmağını sargılı görüyor. Nedenini sorunca, Zünnun bir rahatsızlığından dolayı olduğunu açıklıyor. Ne zamandır böyledir diye sorduğunda, Zünnun Ona bir tarih veriyor. O kişi bunun üzerine "Sizin ayağınızda rahatsızlık olduğu ve sargıya aldığınız gün, Sehlde aynı biçimde ayağına sargı sarmıştı" diyor. Bu sözü işiten Zünnun, "Demek bize uyan biri varmış" cevabını veriyor.

Benzer bir olay Veysel Karani içinde anlatılıyor. Hz. Muhammed'in dişi Uhud Savaşında kırılınca, Veysel Karani, Ona uymuş olmanın adabını gözetmek adına bütün dişlerini çektiriyor.

Sahabeler uyma adabını gözetmeyi epey geliştirerek peygamberin sünneti olarak tanımlıyorlar. Sonraları bu, taklide dönüşüyor. Taklit ile mürşide uyma aynı şey değildir. Eğer içinden edep çıkarılırsa aynılaşıyorlar. O yüzden uyma adabı deniliyor. Taklit, dalkavukluğun en

üst aşamasıdır. Uymaya ise, kalbin ve bilincin yönelmesinde ayrıntıya eğilme yaklaşımı da denebilir. Uyuma adabında, “O yaptı ben de yapıyorum” tarzında bir basitleştirme olamaz. Eğer en küçük bir harekette bile uyuma varsa, orada mutlaka kişinin keşfi, yani anlamlandırması artmıştır.

Bunu kendimde tecrübe ettim. En basit bir örnekle nasıl olduğunu izah etmeye çalışırsam: Biliyorsunuz, Bilge’nin yıllarca televizyonu yoktu. Uyuma adabını gözetirken bu ayrıntıyı da esas aldım. Arkadaşların ısrarlarına rağmen televizyon almadım. Bununla ilgili arkadaşların yaklaşımları farklılık gösterdi. Haklı olarak dünyayı takip edebilme, tartışma, haber ve belgesellerle yoğunlaşmaya katkı sunabileceğini belirtip, süreci uzatmamamı söyleyen arkadaşlar, elbette en doğru olanı söylediler. Ancak kimi yaklaşımlar farklı yoğunlaşmama yol açtı. Deniliyor ki, “Canın sıkılmıyor mu?” İşte bu soru üzerine nefsimi baktım ve gördüm. Can sıkıntısı denen hastalığı nasıl da yaşamın vazgeçilmezi diye insana sunuyor.

Kitab-ı Mukaddes’te şöyle bir cümle geçiyor: “Fakat can sıkıntısı ve ağır esirlik sebebiyle Musa’yı dinlemediler.”

Bilge yaşamın her anına büyük bir heyecan ve tutkuyla yaklaşırken, Ona bağlı olduğunu söyleyen birinin can sıkıntısına düşmesinin edeple hiçbir ilişkisi yoktur. Can sıkıntısı çeken kişi belki Onu işitmiş, ama kesinlikle dinlememiştir. Hayri arkadaş bir konu hakkında altı veya yedi saat aralıksız konuşmuş. Mazlum arkadaş bu süre zarfında pürdikkat Onu

dinlemiş, tek bir kılı bile kıpırdamamış. Bu yoğunlaşma üzerine şunu kendimde açıkça gördüm: Can sıkılması edepsizlik halidir, riyakarlık ve ikiyüzlülüktür. Yoldaş olmanın hakikatinde hakikatli olmak, sürekli Onu temaşa etmek midir? Nasıl ki pusula hep şaşmaz biçimde bağlı olduğu yönü gösteriyorsa, aynı biçimde bağlılık iddiasında olan da hep Ona dönme zorunluluğunda değil midir? Ve eğer yönü hep O ise, hep Ona bakıyor ve hep Onu görüyorsa, o vakit canı niye sıkılıyor? Ya Ona bakmamıştır, ya da Ona başka gözle bakmıştır.

Mevlana, Mesnevi'sinde yazıyor: "Yokluk en büyük gelir yeridir" diyor. İşte uyma adabı gözetilerek, en küçük görünen bir alışkanlık yok edildiğinde, benim için böylesi ibretlik bir durum aşikâr oldu.

15 Temmuz olayına epeydir yoğunlaşıyorum. Anlamaya çabalıyorum. Yoğunlaşmalarım sırasında aklıma ilk gelen şey, Türkiye'nin Suriye'ye gireceği oldu. Bu konuda uyarmak amacıyla henüz sınır aşılmadan önce Adalet Bakanlığı'na yazdım. Sırf bu yüzden hakkımda soruşturma açtılar. Orada Halep sevdasından vazgeçmelerini, Halep'i hiç tanımadıklarını vurguladım. Halep için yüzlerce yıl önce yazılmış bir yazıyı da eklemiştim. Orada şöyle deniliyor: "Halep'in şan ve şöhreti yüksek ve adı her zaman cihanın dilinde gezer. Birçok hükümdarın sahip olma arzusu ve haiz olduğu özel mevki sebebiyle insanlara tesiri aşikârdır. Bunun yüzünden kim bilir kaç kez ölüm saçan ateşler yakıldı ve keskin kılıçlar sıyrıldı. Ayakta kalmakta günler ve senelerle yarış etti. Ümerai İtamelaniyün ile Şairler

nerede? Hepsi birer birer yok oldular, ama bu kadim şehrin helak olma zamanı ise henüz gelmedi. İşte Halep böyle farklı bir yerdir. Nice hükümdarları maziye gömmüş ve özel mevkiî sebebiyle çağın nice valilerine meydan okumuştur.

Şu anda devletin kendi işine yönelimi bana tanrıkralların ölümünü anımsatıyor. Maiyetler onunla birlikte canlı canlı gömülüyor. Bazıları buna birinci Cumhuriyet'in sonu, ikincisinin başlangıcı diyorlar. Benim gördüğüm, devasa bir cenaze merasimidir. Tanrıkralların ölümsüz olmaları gerekir. Ama bir biçimiyle de maziye gömülürler. Cenazesi kalkanı bu duruma getiren, şüphesiz Seyit Rıza'nın da dile getirdiği baş eğmeyişimizin derdi oldu. Yeni tanrı-kraldan maiyetinin beklentisi, bu derdin ortadan kaldırılmasıdır. Çok çok fazla agresifleşeceklerini beklemek gerekir. Osmanlı'da taht için kardeşler hiçbir istisna gözetilmeden bir gecede katledilirdi. İktidar oyunu bunlarda böyle oluyor.

Bu süreç, yani kıvılcı kıyametin kopacağı bekleniyordu. Bu noktada küresel güçlerin de teşviklerini görmek gerekir. 2014 Ekim'inde alınan kararlar var. Tanrı-kral ölmüştür, yenisi tahta geçecektir. Ancak bunu açıklamanın yeri ve zamanını kolluyorlar. 15 Temmuz'da ilan ettiler. Yapılan budur. İşte alınan kararların küresel güçlerce benimsendiğine dair epey işaret var. Tek yaptıkları gösterecekleri kolaylıkları doğru değerlendirmesi ve hızlıca sonuca gidilmesidir. Kredi açılıyor, belli bir vade tanınıyor. 7

Haziran’da tanrı-kralın öldüğü söylentisi dolaşmaya başlayınca süreç başlıyor.

Dikkat edilirse, ülkemizde yaşananlar dünya kamuoyuna pek yansımıyor. Bu bilinçli bir yaklaşımdır. Dünya kamuoyundan gizlemek için önemli kararların ortak alındığını söyleyebiliriz. Öyle tahmin ediyorum ki, Ermeni soykırımı tasarısının 2015 yılında gündeme alınmayıp es geçilmesinin yegâne nedeni bu planın devrede olmasıdır. ABD’nin tanınması bekleniyordu, ancak tanımadı. Eğer tanımış olsaydı, Bakur’da birinin burnu kanadığında bile dünyada haber olurdu. İnsanlık hafızasında böylesi her durum 1915’i hatırlatırdı. Hiçbir güç böylesi bir yükü kaldırıp taşımayı göze alamazdı.

Basın-yayın, parti, dernek vs. kurumlar kapatılıyor. Belediyelerde yapılanlar zaten ortada. Derin bir sessizlik var. Soruyoruz, o kadar kurumunuz kapanıyor, niye hiç ses çıkmıyor diye. Aldığımız cevaplardan çoğu “Zaten halka kapalıydılar” şeklinde oluyor. Tutuklamalar sonrası ilk mesajlarında Avrupa’ya sesleniyorlar. Bu nasıl bir anlayıştır, anlam vermek mümkün değil. Cizre yürüyüşlerinde de benzer şeyler görüyorduk. Çağrı üzerine toplanılıyor, yola çıkılıyor. Biz, tamam, ulaşacaklar dediğimiz anda, birde bakıyoruz Avrupa’da ortaya çıkıyorlar. Özgüce dayalı hareket anlayışının zayıfladığını görüyoruz.

Hasan Basri’nin güzel bir sözü var: “Kimin sözü hikmet değilse aynıyle afettir, kimin susması tefekkür değilse arzu ve gaflettir, kimin nazarı ibret değilse eğlence ve sürçmedir.” Kendisinde ibret nazarı ibret değilse, komploya derinlemesine bakar. Sanırsam 95

veya 96 yılında Reberti bir röportajında Avrupa'nın Kani Yılmaz üzerinden oynadığı oyunları açıklıyordu. "Bilge'ye Hayır, bize evet" deniyordu. Sonrasındaki tahribatlar biliniyor. Yalnız bir konuda beynimi kurcalayan bir soru var. O dönem siz 6. Büyük Buluşma için Helen diyarındayken, benim de olduğum yere geldiniz. Ben o vakit yeni katılmıştım. Bir sohbet esnasında "Finlandiya ne diyor?" diye Kani'ye sordum. Yüzündeki ani değişimden hiçbir şey anlamadım. Finlandiya seçeneği neden hep gündemin dışında tutuldu? Sizden kısa bir süre önce Esat Faraşın gelmişti. O lafı ağzından kaçırdı. Finlandiya'nın olumlu baktığını yarım ağızla söyledi. Ama Kani soruma cevap vermedi.

Siyaset alanındakilerin o süreçten ibret almamaları büyük bir kayıptır. Dostluk her zaman iyidir, lakin kader teslimatçılığına giden yolda adım atmayı dostluk sanmak gaflettir. Sonrada kalkıp halka dil uzatıyorlar. Sözlerinde hiçbir hikmet yok. Bir defa bu halkı doğru anlamamışlar. Kimse direnç odağının zarar gördüğünü zannetmesin. Asla, böyle bir şey mümkün olmaz. Sargon döneminde Gutilerin liderliğini Lasirba yapıyor. Sargon onun döneminde Diyala nehrini büyük bir orduyla geçiyor ve birkaç gün sonra Lasirba'nın muhteşem direnişiyle karşılaşılıyor. Sargon ve birkaç arkadaşı zorbela silahlarını atmış olarak kaçarak kurtuluyorlar. Sonraki yıllarda Lasirba'nın artık yaşlandığı bir dönemde, Guti ülkesinde bir salgın hastalık oluyor. Bunu fırsat bilen Sargonistila etmek için sefere çıkıyor. Ölüm döşeginde olan Lasirba'nın kapısına dayanıyor. Ölmek üzere olan Lasirba, tüm gücünü kullanarak ayağa

kalkıyor. O kadar güçsüz haldedir ki, nefes bile almak kendisi için eziyettir. Yine de son yaşam soluğunu kılıcını havaya kaldırmak için kullanıyor. Kılıcını kaldırıyor ve can veriyor. İşte bu halk buasaleti binlerce yıl takip etmiş bir halktır.

Emek değerlidir. Her zaman saygıyı içtenlikli emek hak eder. Ama neyin nerede nasıl başladığını bilmek gerekir. Bilge'nin emeğinin gücünü görmek gerekir. Bu halka ürkekçe ve sinekçe dil uzatanların bunu açıkça bilmeleri gerekir, Onlar anlamamışlardır. En açık örnek, 15 Şubatta Rojhilat kalkının tutumudur. Halktan kopuyorlar, sonrada biz temsilciyiz diye etrafta dolaşıyorlar.

İbrani kabilesi Mısır'dan çıktığında Musa'dan yemek istiyorlar. Bunun üzerine gökten kudret helvası yağıyor. Musa kavmine ihtiyacından fazlasını almamalarını söylüyor. Açgözlülüğüne yenilenler ihtiyaçlarından fazlasını biriktiriyorlar. Ertesi gün tüm birikmiş olanlar kurtlanıyor. Bir taraftan şehirler yıkılır ve halk doğru dürüst bir lokma ekmek bulamazken, birde bakıyoruz, bu halka hizmet etmesi gerekenler birşeyler biriktirmeye çalışıyorlar. Şimdi işte o birikimlerinin kurtlandığının belirtileri meydana çıkıyor. Boğazlarından fazladan lokma geçenlerin hali elbette böyle olur. Kadim irfan sahiplerine sorduklarında, hepsinin ortak görüşüne göre, işin esası lokmadır. "Boğazdan geçen her fazladan lokmaya karşılık olmak üzere, aynı boğazdan gereksiz bir söz çıkar." Ülke harap olmuşken, kendileri için bina dikmekten zerre kadar hayâ etmeyenler epeyce türemiş durumdadır. Özel

mülkiyet kutsalları olmuş, herhalde bu yüzden aynı kutsallıkları paylaştıklarına sesleniyorlar. Özgüce seslenemiyorlar. Bir defa arada kutsallık farkı var.

Filistin örneği ortada duruyor. Arkadaşlar oradayken, oranın halkı eskiden bizimkiler de sizin gibiydiler diyordu. Orada durum neydi? Mahmud Abbas kendine malikâne yaptırmıştı. Hemde yardım paralarıyla. Herşeye fiyat biçmeye alışmışlar, kurumlarda tütüyorlar.

Analar destek amaçlı kurumlara gidince hakaretlere ve aşağılanmaya maruz kalıyorlar. Her ne kadar bu yerlerin kapıları anaların yüzüne kapalı olsa da, tutuklanmalar sonrası analar açık yürekle sahiplenmeye gidiyorlar. Orada onlara “Çay beledîr, canınız çekiyorsa için” gibisinden aşağılayıcı ifadeler kullanılıyor. Siz 99 yılında ‘öfke seli’nden bahsediyordunuz; sizin de vurguladığınız gibi, arındırıcı öfke selinin beklentisi analarda var. Evlatlarından bekledikleri budur.

Madde’nin büyük çoğunluğu boşluktur. O kadar ki, eğer dünya üzerindeki insanların tamamının maddi varlığından bir biçimiyle boşluğu çıkarabilerseniz, geriye kalanı ancak bir küp şeker boyutunda olur. Yani bir çocuğun lokması bile etmiyor. Hakikat bu iken, son dönemde gelişen maddiyatçılığa eğilmek gerekiyor. Madde peşinden koşmak, maddiyatçılık yapmak, özü itibarıyla boşluğu arzulamaktır. Kitab-ı Mukaddes’te yazıyor: “Boş şeyler ardınca yürüdüler, boş adamlar oldular.” Tam da bu noktada madde-anlam sorusuyla karşılaşıyoruz. Öyle sanıyorum evrende madde-anlam simetrisi vardır. İnsan, yani gördüğümüz bu madde,

kendindeki muazzam boşluğu neyle dolduracak? Mesele bir küp şekere tamahtır. Kadim irfan sahipleri tek bir tahıl tanesinin insanı felakete sürüklediğini söylerken tamamen hakikatin farkındaydılar. Tasavvufta şöyle bir ibare var: “Marifet, maddenin mana’da helak olmasıdır.” Bilge’nin belirttiği “Anlam’ın (mana) amacı maddeyi aşmaktır” belirlemesiyle nasılda çakışıyor! Öyle sanıyorum, anlam verme denilen olay, esasında nefsin bir arzusunun ve arzusun nesnesini kendinden kovmaktır. Maddi olarak dışa atılan, daha sonra kişinin kendisine anlam olarak döner. Bilge’nin sosyalizm tanımında vardı: Ne kadar benimdir dersin, o kadar senin değildir. Ne kadar benim değildir dersin o kadar senindir.

Bakıyoruz, bazıları gerçekten kendilerini ziyan ediyorlar. Yani bizim bir selamımızı alan dünyalar kadar mutlu olurken, kendi selamını beklenti halinde olan değerli insanlara vermeyip zengin sofralarına abone olanlar oluyor. Ziyaret adabından mahrum bir tutumdur bu. Hiçbir gelenek ile alakalı değildir. Hâlbuki bizde adet nedir? Ziyareti yapan asıl cömertliği yapandır. Ama gel gör ki, zengin sofralarının müdavimi olanlar karşı tarafı cömert diye niteliyorlar. O sofralarda oturup karınlarını doldurmayı marifet sayıyorlar. O şişirilmiş midelerle kime nasıl yol gösterebilir, neyi hangi hedefe ulaştırabilirler? Söz burada biraz ağır olacak, ama böylesi kişiler ancak ortalığı kirletmeden kendilerini kenefe yetiştirebilirlerse iyi bir işi başarmış olurlar. Aslında boğazdangeçen her fazla lokmaya karşılık aynı boğazdan çıkan gereksiz sözler anlam dünyasını yeterince kirletmiştir.

Birde israf konusunu belirtmek isterim. Çok açık ve nettir “Helal, israf kabul etmez.” Bilge’nin ve yıldızlaşanların emeğiyle biçimlenmiş ve öz kazanmış bu oluşum helaldir. Helalinde zerre kadar şüphe yoktur. Kim ki israfa yönelir, o kişinin kendisi haramdır. Bunun başkaca bir izahatının inan ki bulamadım.

Sosyal Bilimler Akademisinin 15 ciltlik değerli derinlikli çalışmalarında bir dönem bakma fırsatım oldu. Şu anda ulaşamıyorum. Ama hepsini okudum. Çoğunu birkaç defa okuma şansım oldu. Geniş tartışma konuları ufuk açıcı oldu. Bir iki kelimelik katkı yapmak isterdim. Özellikle Zihniyetimizin Öncülleri ve Hakikat Savaşçılığı adlı çalışmalara. Felsefenin hem kelime kökeni hem de içeriği Helenlere dayandırılıyor. Grek mucizesi diye geçiyor. İlk kurucusu ve isim babası olarak sanırım Thales gösteriliyor. Lakin çoğu kaynakta Thales’in bir çeviriyi sunduğu ve buna ne isim veriliyor gibi bulunmasındadır. Daha eski kaynaklar ve yazıtlarda böylesi bir ibare var mı yok mu diye epey aradım. Tabii imkânlarım ölçüsünde. En sonda Avesta’da böylesi bir tanım buldum. Kelime ‘Zîznase’dır. Karşılığı ise felsefe, yani bilgelik sevgisi ve bilgi Aşkı’dır. ‘Zîznase’ye vakıf olanlar Mêj veya Mêjuzî-Mêjudî diye adlandırıyor. Daha sonra Arapça yazımında ‘J’ harfi olmadığından Mecusî oluyor. Avrupa dillerine de buradan geçiyor. Onlar da telaffuzu esas aldıklarından ‘Mag’ diye yazıyorlar ki okunuşu ‘Mec’dir. Sonra bizim tarihçiler oradaki yazım biçimini alıyorlar. Kısacası binlerce yıllık Mêj oluyor Mag. Tıpkı Êzîdilerin kutsal kitabının başına gelenler gibi. Orijinal isminin büyük ihtimalle HuzrafêReş’tir.

Huzra'nın anlamı beyan, söz'dür. Reş ise yüce, ulu, görkemli, yüksek anlamlarına geliyor. Yani büyük, yüce, ulu beyan anlamına gelirken, evrile çevrile Kara Kitap oluyor. Reş kelimesinin olduğu tüm eski adlandırmalar yücelik, ululuk, yükseklik anlamını taşıyor, tabii beraberinde kutsallık kavramını da içeriyor. Mesala Cilo dağının diğer ismi Reşko'dur. Ko, dağ demektir, Reş ise yüksek, ulu demek. Veya Göbeklitepe'nin ismi olan Xerabreşk, kutsal, yüce harabe anlamına geliyor. Binlerce yıla ismi bile tanıklık ediyor.

Adlandırmalardaki talihsizlikleri bir kenara bırakıp tekrar Zîznase'ye ve Mêj'lere dönersek. Mêj rahipleri olarak adlandırılan ilk filozofların kendi adlandırmalarından da anlaşıldığı üzere 'Mêj'in, yani tarihin bilgisine vakıf oldukları ortadadır. Öyle ki, Mêj hem tarih (mêju), hem hafıza, hem bilinç, hem beyin, hem de ezel anlamlarını kendinde barındırıyor ve doğrudan Zervanizm ile alakalıdır. Zerdüştilikte oluşturucu Zervan'dır. Mazda ve Ehriman Zervan'ın çocuklarıdır. Yani zamanın.

Konu zaman'a gelmişken, epey ilginç şeylerden söz açabiliriz. Einstein'ın  $E=mc^2$  formülüyle ilgili başlayabiliriz. Hep anlatılanın ötesinde farklı bir biçimde bakınca, bu formülün içeriğinin daha zengin olduğunu fark edebildim. Bu formüle hep enerji-madde dönüşümü ekseninde bakılıyor. Ancak burada başka bir izahat daha var: Şöyle ki, tersten alınca, yani enerjiyi kütleye dönüştüren faktöre bakınca şu görülüyor: Enerji zaman boyutuyla temas edince kütle haline geliyor. Enerjiye kütle kazandıran, zamandır. Işığı örnek alırsak,

ışık yaşanmaz deniliyor. Bu şu demektir: Işık zaman boyutunda hiçbir harekete sahip değildir. Onun tüm hareketi yalnızca mekân boyutundadır. Bir cismin mekândaki (uzaydaki) hızını arttırmak, onun zamandaki hızını azaltıyor. Uzay-zaman iç içe olduğundan, varlıkların çeşitlenmesine olanak sağlayan şey, bu boyutlar arasındaki hareketidir. Göreliliğe göre ışığın tüm hareketi uzaydadır (mekânda), bu mekânda ulaşılabilir hızın en üst sınırıdır. Ancak kütleli varlıklarında hem uzayda hem de zamanda hızları vardır. Ve hangi varlık olursa olsun farketmez, eğer uzay ve zaman boyutlarındaki hızları toplanırsa tek bir sonuç çıkar. Buna göre evrendeki bütün varlıkların hızları aynıdır. Mesele sadece hangi boyutlara dağılmış olduğudur. İnsanda bu durumu değerlendirmeye çalışırsak, bizim mekândaki hareketimiz az, ama zamandaki hareketimiz çoktur. Bizler zamanda hızlı, mekânda (uzayda) yavaş hareket ediyoruz.

Ek olarak simetri olayını açmak gerekir. Buna göre sende az olanı sen çok olarak dışta görürsün. Bizde çok olanı ise görmek zordur. Göz kendini görmez. Işık ışınları veya atom-altı parçacıklarının hareketlerinin şaşırtıcılığı bu hareketlerinden kaynaklıdır. Örneğin ışık ışını olduğumuzu hayal edelim: Yüz ışık yılı öteden buraya kadar geldik. Peki, biz bu süre boyunca zamanı nasıl algıladık? Işık hızını zamansal ölçen ışığın kendisi değildir. Onun hızına zaman ölçeği ile yaklaşan biz oluyoruz. Bizde zaman vardır. Biz zamanın içinde ve ayrıca kendi zamanı olan varlıklarız. Işığında zamanı vardır, ama hareket etmez. Onun zamanı oluşum anı'dır.

Bir ışık için oranın veya buranın bir farkı yoktur. O mekânı görmez veya tüm uzayı kendisi ile dolu olarak görür. Işığın uzayda sahip olduğu şey kendi yalnızlığıdır. Ancak ışık her ne kadar tüm uzayı kendisi ile dolu olarak görsede, zaman boyutu onun önüne engeller çıkarır. Işığın gözünde evren devasa-sonsuz-zamandır. Yani evrensel zamanı öyle algılıyordur. Bizim madde tanımımızda “uzayda yer kaplayan” ifadesi varken, ışığın gözünde madde zamanda yer kaplayandır.

Gerçekten Heval Fuat, bu konular çok heyecan vericidir. İzninizle devam etmek istiyorum. Biraz daha başa dönmek gerekir. Hatta en başa, yani evrenin başlangıcı sorununa kadar gitmek gerekir. Bigbang kuramı, malum, epey tutuluyor. Ancak Bilge’nin bu konuda kuşkuları var. Epey soru soruyor. İşte o sorular çerçevesinde yoğunlaşınca epey boşluk ortaya çıktı. Bilim insanlarının açıklamalarında ve yorumlarında eksikli yönler sanıldığından fazladır. Sanki tutunacak dal arıyorlarmışçasına bigbang’e sarılıyorlar. Bir önceki paragraftaki yorum açıkça teoride olsa da hiçbir tarafından dile getirilmemiş yönlerdir. Tıpkı bigbang veya başlangıç için söylediklerine ilişkin yorumlarımızda açığa vuracağımız şeylerde olduğu gibi.

İlk sorumuz şöyle olabilir: Mademki evreni kuantum anı ve zamanından başlatıyorlar, o halde bu kuantum durumunu kim veya ne bozdu? Çünkü kuantum durumu Schrödinger’in kedisinde olduğu gibi ikili karakterdedir, kutu açılıp bakılmadığı durumda her iki olasılık gerçektir. Her iki durum olasıdır. Hallac-ı Mansur’un sorduğu bir soruyu da tam buraya eklemek gerekir.

Hallac-ı Mansur soruyor: “Benlik, bir öznedir; ama belirlenmiş nesne de gerçekte bir öznedir; öyleyse nasıl belirlenir?” Ya da Bilge’nin belirttiği biçimiyle “Bildığın an’da oluşuyorsun” sözünü de eklersek, bilim dünyasının tezlerinin gerçeği ifade etmekten uzak olduğu sonucuna varılır. Mevcut bilim bizi mümkün kılmıyor.

Eldeki bazı doğrularla işe başlamak gerekiyor. En basitinden biz zaman ve mekândavarız. “Varlık zamansız olmaz.” Ama bizim varlık alanımız evrenin en temel iki yönüne tamamen açık değil. Ya da evrenin en temel iki yönü olan zaman ve mekân bize tam aşikâr değil. Zamanın yavaşladığı veya yavaş yaşandığı durumları biliyoruz veya bildiğimizi farz ediyoruz. Mesela ışıktan yavaş olduğumuzdan, bizde zaman hızlı akar; ancak kütleli oluşumuz, zamanda bize ayrılmış sınırlı yer verir. Ve ek olarak, yerçekimi zamanı yavaşlatır. O halde atom ve madde olarak hep buralarda dolanıyorduk. Yani zamanda hep yavaş kalıyorduk, değil mi? En azından 13 milyar yıldır hep kütle çekim etkisinde ağır ilerleyen zaman koşullarındayız. Peki, ‘ŞİMDİ’ nerededir? Genişleyen evren teorisinde bunun izahatı yoktur. Şimdi’nin çok çok geçmişinde kalan bizler o halde irade sahibi değilizdir. Çünkü bize göre gelecek zaman aslında evrensel anlamda çoktan yaşanmıştır. Bu tanımlarda özgür irade yoktur. Evren’in şimdisini veya bize göre daha ileri zamanı yaşayan bir özne bizim için kurgu hazırlayabilir. Nasıl ki sonsuz ve durağan evren kaderciliği geliştiriyorsa, aynı biçimde mevcut genişleyen evren kuramı da insanları çok sinsi

biçimde kaderciliğe yönlendiriyor. Tanımlanan evrende biraz zorlansam ve ağırıma gitse de kendime yer bulabilirim. Ama açıkça söylüyorum, tanımlanan bu evrende Bilge imkânsızdır. Onun hakikati tıpkı güneş gibi tüm gölgeleri yere sermektedir.

Einstein'ın bu gerçeği görüp dehşete kapıldığını zannediyorum. Daha sonra denklemlerinde değişikliğe gidiyor. Bilim dünyası Onun gördüğünün genişleyen evren olduğunda ısrarcıdır. Orasını bilemiyoruz. Ama ben gördüğümü söyleyeyim: Zaman'da bu kadar ağır aksak hareket etmemize rağmen şimdi'de kalmamızı sağlayan, evrenin anlık olarak yokluk ve varlık arasında gidip gelmesidir. Buna dalgalanma da denilebilir. Ben buna evrenin nabızı demeyi tercih ediyorum. Bu oluş-yokoluş arasındaki gidiş geliş anı bizim algılarımızla ölçemeyeceğimiz kadar kısa bir zaman aralığıdır. Tıpkı film gibi çok hızlı bir nabız atışı olduğundan, biz sadece zamanı akış olarak sezinliyoruz. Öyle sanıyorum ışığın hızına bir sınır koyan yine bu dalgalanmadır. Yoksa ışık kendini tüm uzayı doldurmuş olarak görme eğilimindedir. O halde varlıklar hem evrensel tek zamanda yüzerken ayrıca kendi zaman hızlarına da sahip olabilir. Yalnız evrensel dalgalanma yada nabız tüm evreni anlık olarak yeniden oluşturur. Bu oluşumda bireysel tarihler kendi karakterlerinden hiçbir şey kaybetmez. Her bilgi bu oluşumdadır. Böylece evrende tek bir başlangıç vardır.

Bizim bu 'an'daki durumumuz hep gecikmeden ibarettir. Zamanı hep kaçırmamıza rağmen, çok kısa da olsa bir mesafe aldığımızdan, bu oluş ve yok oluş

sürecinin kendinde barındırdığı sonsuz olasılıkların bir kısmını henüz olasılık halindeyken karşılamamış olmamız oluyor. Özgür tercihliliğe imkân sunan da bu oluyor. Ancak Bilge'nin belirttiği gibi an yakalanabilirse ya da evrenin her varoluş safhasında daha fazla yaşama imkânını kendimizde geliştirirsek, 'evrenin amacı da denilebilecek özgürlükte' epeyce ileri düzey oluşabilir.

Bunu en önemli sonucu şu oluyor: Evren'in tek bir anını eksiksiz yaşamayı beceren için "Ben uzağı ve yakını olmayan mekân, öncesi ve sonrası olmayan zaman'ım, ben ben'im" sözü gerçek anlamına kavuşur. O artık her varlıkta, her mekânda, her zamanda vardır.

Hakikatini bilemiyorum, ama anladığım kadarıyla bunun menzilleri ve mertebeleri vardır. Fenafillâh, En-el Hak, Nîrvana, Mîraç ve benzerleri için kim neye ne kadar ulaşmış, bunun bilgisi bizde mevcut değil. Bizim durumumuz ateşi keşfetmek için yola çıkmış, ancak kanatları ateşin sıcaklığı yüzünden yaralanmış, bu yüzden ateşin yakınına düşmüş kelebeğin halidir. Ateşin hakikatine varan olmadığımız sürece, orası hakkında ne söyleyebiliriz? Eğer oradan bize bir söz ulaşırsa ve bilincimiz ile gönlümüz gelen işareti almaya hazırsa olabilir.

Daha ilk mertebelerden başlayarak zaman ve mekânın sınırlarının aşıldığının işaretleri vardır. Kabaca özelliklerinden bir kısmını sıraladığım dalgalı evrende maddenin aşılması imkan dahilindedir. Öyle ki, bilinç, kendi bedeni merkez olmakla birlikte farklı bedenlerde de kendini ifade edebilir. Yani başka bir bilinç ile bizim gözlemlediğimiz çerçeve dışında gerçekte varolan

sonsuz yollarla iletişim ve bütünleşme olabilir. Olanak dahilindedir. Paralel evrenden bahsetmiyorum. Paralel evrenler söylemi bir düzmedir ya da bir aldanıştır. Paralel evren imajını yaratan da yine bu oluş-yokoluş sürecinde an'ı yakalamakta hep uzağa düşmemizdir.

Mehmet Tunç arkadaşı dinlediğimde aklıma bu gerçeklik geldi. Açıkça ben Onda Bilge'nin sesini duydum. Benim gördüğüme göre Bilge, M. Tunç'un dili üzerinden konuşmuştur. M. Tunç arkadaş Onun sözünü yanma pahasına taşımıştır. Hallac-ı Mansur'u o meşhur sözünden dolayı zindana atıyorlar. Pîrlar ve şeyhler Ona bir elçi gönderiyorlar. "Sözünü geri al, yoksa seni katledecekler" diyorlar. Hallac-ı Mansur onlara cevaben, "Kim söylemişse o, kendi sözünün sahibi geri alsın" diyor. Yani Hak benim dilim üzerinde kendini ifade etmiştir. Sözün sahibi ben değil Hak'tır. Hak kendi sözünü nasıl geri alabilir ki? Bilge "Ne kadar istiyorlarsa o kadar anların olduğumu bilsinler" diyor. Buna defalarca vurguladı. Bundaki hakikate bakmak ve görmek zorundayız. Ben bunun üzerine epey düşündüm, açıkçası mevcut halimle ancak çıkmaza girebildim. O ne kadar istenilebilir? Benim istemimin sınırı yine ben olduğuma göre, Onu hakikatiyle ne kadar isteyebilirim ki? Ben kendimi kendimle sınırlamışken, aslında bu daracık sınırlarda kendi darlığım ile doluyum, o yüzden kendini aşma kabiliyetinden mahrum kaldığım için istem beyan edip etmemen bir şey fark etmiyor. Zaten "Beni bir baba, bir ağabey gibi görüyorsunuz" eleştirisinden de anlaşıldığı üzere, Onu isterken bile Onu istememiş olunuyor. O halde ne yapmak gerekiyor?

Şu darboğazı aşmanın bir yolunu bulmak gerekiyor: “Onu isteyişimiz münafıklık, istemeyişimiz ise küfürdür”.

Hallac-ı Mansur’un en yakın yoldaşı olan Şeyh Ebubekir Şîblî bir gün hamama gidip iyicene temizleniyor ve tertemiz halde ibadet etmek için cami’nin yolunu tutuyor. Bu sırada gaipten bir ses duyuyor “Ey Şîblî, bizim dergâhımıza gelecek kadar temiz misin?” Bu söz üzerine Şîblî kendine bakıyor, kalbine ve nefesine bakıyor, kendini kirli buluyor. Böylece camiye gitmekten vazgeçiyor, geri dönüyor. Tam bu sırada aynı sesi yine duyuyor “Bizim dergâhımıza sırt mı çeviriyorsun?” Hayreti büsbütün artan Şîblî olduğu yerde duruyor, beklemeye başlıyor. Aynı sesi tekrar duyuyor “Ne o Şîblî, şimdide sabırlı olduğunu mu iddia ediyorsun?”

Batının bilim tarzı ile temel evren tahayyülü değişmek durumundadır. Bazı klişe sözler cevap olmuyor. Levh-î Mahfuzculuk ile ‘her şey birbirine bağlıdır’ söylemi hakikati açıklamaya yetmiyor. Hep “Kendini bil” diyoruz. Ancak Doğu ve Batının klasik ve modern yöntemleri sundukları bilgiyle insanın kendisi hakkında bilgisizliğine yol açıyor. Kendini bilginin dışına çıkarıyor. Çokça tanık olunan olaylardan bir örnek verirsek, bazı arkadaşlar saatlerce büyük şehirlerde bilgisayar başına yumulup oyun oynuyorlar, teknolojinin yanlış kullanımının insanı insanlıktan uzaklaştırdığına ilişkin, yine siyaset, devrim, vs. konulara ilişkin konuşmaları biter bitmez tekrar oyunlarına dönüyorlar.

Çıkardığım bazı sonuçları sizinle paylaşmak istiyorum: Bilge, toplumundan ayrı bir varlığının olmadığını belirtiyor. Buna göre bu topluma ait olan hiç kimsenin Onsuz bir bireysel varlığı olamaz. O, kendisini “Kürtlük var oldukça yaşayan gerçeklik” olarak tanımlıyor. Nasıl ki, M. Tunç’un dili üzerine konuşmuşsa, öz bilincine kavuşmuş her bireyin dili üzerine konuşabilir, gözü üzerine bakabilir, kulağı üzerine duyabilir.

Onun yoldaşları olarak Ona baba, abî gibi yaklaşımdan vazgeçtiğimiz oranda O kendini bizde ister ve istediği ölçüde bizde bize ait olur.

Bizim niyetimizin Onda olabilmesi için, Onun niyetinin bizde olmasına gayret etmek. Yoldaşlarla birlikteyken Onunla olduğunu unutmamak. Nerede, ne zaman hangi koşullarda olunursa olunsun, Onun seni temiz bulacağı durumda olmak. Kimin dili üzerinde olursa olsun, her an Ondan gelecek olana hazır olmak. Tüm yoldaşlarını Onun sözünü, düşüncesini ve eylemini taşıyanlar olarak görüp, hürmette sınır tanımamak.

Hizmeti yürütmek için bazı mevkiler mecburi olsa da, esas mevki Onun düşünce, söz ve eyleminin taşıyıcısı olmaktır. Diğer mevki ancak bunun tamamlayıcısı ve savunucusudur.

Yoldaşların söz söylerken O konuşuyormuş gibi dinle ve her zaman Onun karşında konuşuyormuş gibi sözü dile getir.

İnsanın bedeni topraktır, bize ev sahipliği yapan bedenlerimiz bu topraktır. Onun yoldaşlığında binlerce canın konağı olan bedenler bu toprağa karıştı.

Çoğunun yeri bile bilinmiyor. Rüzgar, yağmur vs. onların toprağa dönmüş zerrelerini her tarafa dağıttı. Hangi zerrenin nerede olduğunu kimse bilemez. Kuş, çiçek, yaprak, ağaç, su, ırmak, bulut fark etmez; her şeyde şereflenmiş, arı kılınmış gözüyle bakmak gerekiyor. O zerrelerden tekrar yoldaş bedeninde kendine yer bulanlar nispeten şanslıdır, ama diğerlerinin özlemine ve acılarına hürmet edilmeli. İncitilmemeli. Kendi varlığımızdan ayrı tutmamalıyız.

Bununla ilgili güzel bir hikâye var. Kadim irfan Piri müritleriyle yürüyorken daracık bir sokakta tam karşılarında bir köpek onlara doğru geliyor. Pîr önde ve sokak da dar olduğundan, kimse öne geçip köpeği kenara çekemiyor. Köpek yaklaşınca Pîr saygıyla kenara çekiliyor ve köpeğe yol veriyor. Müritleri bu işe kızıyorlar. Bu ne haldir diye Pîr'e soruyorlar. Bunun üzerine Pîr "O köpek karşıdan gelince, bana, "Ezel vakti ilk yaratıldığımızda ne suç ne günah henüz yokken neden sana bu izzet bana bu zillet takdir edildi?" diye sordu. Buna verilecek cevabım olmadığından tercihen yolu haklı olana verdik, biz haksız olduğumuzdan mahcubiyetten kenara çekildik" cevabını veriyor.

Değerli yoldaşım, "Çelik Çekirdek" adlı kitabı okudum. Oldukça etkilendim. O kitabı övmek benim haddimin çok çok ötesindedir. Bu kitap beni 2012'den beridir içinde çırpındığım bir ikilenime de çözüm oldu. Arkadaşların yazılması gerektiğine sonsuz inancım vardı. 1998 yılında sizin bir cümleniz vardı: "Başlangıçta biz arkadaşlarımızı anlatıyorduk. Arkadaşlarımızın meziyetlerinden başka bir sermayemiz yoktu". O ilk

dönemden başlayarak, kendi tanıklığımla arkadaşları anlatan bir yazıya başlayıp başlamama arasında çokça gidip geldim. 2012 açlık grevine başlarken, hatta başladığım gün (Arkadaşlar beni biraz gecikmeli aldılar) yazmaya başladım. Temiz bir niyetimin olduğunu biliyordum. Açlık grevinin benim gibi fiziği darbelenmiş ve zayıf düşmüş biri için ne getireceği belli olmadığından, ne olur ne olmaz diye yazdım. Adımımın ilk sözü işitip cevap verenlerin adımının önüne geçmemesi gerekiyordu. Niyet temiz olsada edep halkasından çıktığı anda çirkinleşir. “Çelik Çekirdek” yazıldığına göre artık ifşa edilmiş gerçekliğin bizdeki yankısının da işitilmesinin bir kusuru yoktur sanırım. Fazla uzun yazmamıştım. İsmi “Suweyda”dır. Kısa bölümler halinde yazmıştım. Zaten tamamlanmadı. Tekrar yazmaya başlamak için hazırlık yapıyorum. Artık Çelik Çekirdek gibi emsalsiz bir klavuzum da var. Yazmış olduklarımı da paylaşmak istiyorum. Bilmiyorum, epey dağınık ve uzun bir mektup oldu ama aylardır hiç konuşmadığım için kelimeler birikti.

## SUWEYDA

Aşk, ayrılıktır. Ayrılıkta bulduk ve tanıdık kendimizi. Aşk ise bu ayrılığın kişiliğinde. Tek olmaya dayanma gücümüz yok. Ayrı kalmaya da sabrımız yok. En iyisi can vermek. Her an binlerce. Ama tükenmez bir kaynağımız ki, verdikçe artıyor ve eksildikçe çoğalıyoruz.

Asıl bereket cömertliktedir.

“Yakınlaş! Aşk senin sözün olsun. Bu sözle sen yakınlaş, uygun sözle sen burada ol!”

Bu sözlerdir çağrıyı yaratan. Sözü anlamayı, sözü bilmeyi ve sözü muhafaza etmeyi başarmak gerekir. Aşkın sözü kararsız olanı kahreder. Aşkın sözü ham olanı aldatır, bencil olandan kaçır.

“Yakınlaş” der sürekli, ancak sana yol göstermez. Ne bir harita verir ne de pusula. Dümensiz, yelkensisiz ve pusulasız olarak denizlerde sana yol aldırır.

Yönsüz olana nereden gidilir?

Mekânsız olan nerede bulunur?

Zamansız olan ne vakit görülür?

Aklın dışına taşan nasıl kavranılır?

Derdimizin tek çaresi Suveyda’dır. O ki, hem aşkın yönü, hem mekânı, hem zamanı, hem de bilgesidir. O, yaşamın altı gücünün kaynağıdır.

İlki düşencedir.

İkincisi sözdür.

Üçüncüsü eylemdir.

Dördüncüsü muhakemedir.

Beşincisi bellektir.

Ve sonuncusu da zekâdır.

Bunlar Suveyda’dan doğar. Ama O tektir. O hem kendi gücünde görülür, hem de tüm güçler ondan doğar.

Hakikati bu güçlerde tekrar tekrar diriltten O’dur. Bil ki diriltmeden önce diyetini alır. Yani canı alır.

Hatırla o zaman ki, Sokrates’i baldıran zehri içmeye mahkum ettiklerinde, ona hakikatten vazgeçme yolunu bir seçenek olarak sundular. Oysaki, Sokrates kendi gerçeğini gördüğü için tamamen dağılmış ve perişan haldeydi. Yargıçlar ona defalarca ‘gel’ dediler. Bu, boş giden bir çağrı oldu. Bunun sırrını bilen bildi. ‘Gel’

çağrısına cevap verecek Sokrates o salonda yoktu. Orada eti, kemiği ve kanı yargıladılar.

Sokrates orada mıydı?

O, kalbin derinliklerinde saklı sandığın yolundaydı. Orada Suweyda'ya kavuşacaktı. Kimseye söz etmedi. Yolculuğun tamama ermesi için başka başka şeylerden konuştu. Suweyda'yı görünce O oldu. Artık "kim kimdi, beden ve can neredeydi, varlık ve yokluk nasıl aynı oldu?", bunların hepsine kavuştu.

Kendini görmek öldürücü zehirdir. Öyle yandı ki, susuzluğunu gidermek için okyanuslar yetersiz kaldı. Gönül deryası taşıtı. Gönül gözüyle kendini gördü ve bildi. Artık bedeni bu hakikatin yangınına dayanamazdı.

Önünde duran zehri, susuzluğunu sona erdirmek için ve bir daha böylesi bir susuzluğu arzulamadığından içti.

Sokrates talihliydi. Çünkü Ona bir şans verdiler. O, aşk ateşiyle kavrulurken aşkındaki hakikati gösterme ve ispat etme şansıydı. Ve talihi baldıran zehridir. Baldıran zehri ise bunların acılığını hafifletici şerbettir.

Sokrates bir yıldırımın bulutlardan yere varış süresinden daha kısa bir müddet aşk meydanında bulundu da başına bu haller geldi.

Aşkın kokusu nicelerin başlarını gog'a çevirdi. Çünkü perdenin öte tarafında dirilecekler buranın malını burada bıraktılar. Şayet bu perdeden anlarsan bu sana kafidir.

Bizden evvel bu yerküreyi dolaşanların dediği gibi, "aşk ilahi bir cinnettir; övülen veya yerilen bir şey değildir."

Suveyda'yı bilmek bizzat O olmaktır. O, inanılmaya ve bağlanılmaya layık olandır. Yol göstericidir. Neyin yolu? Elbette kendisinin yolu. Ona giden yolda ilk kılavuzumuz O'dur. Biz bu yolun taliplerindeniz. Yolda derece derece menziller vardır. Onun yolunda ikinci yol göstericiler bu menzillerin sahipleridir ve üçüncü olarak Onun bir adım ardı sıra yürüyenlerin menzilleri vardır. Onlar yoldaştır. Ona giden yolda Ona yoldaştır. Yol açıktır, hak bellidir, davetçi daveti dört bir tarafa duyurmuştur ve bu kadarı bize yeter.

Onu görmemiş olsak da, menzildekilerden sayısız işaret aldık. Onların sözlerini, hallerini, remizlerini ve işaretlerini duyduğumuz gibi duyurmak boynumuzun borcudur.

Ve bu kitap uçsuz bucaksız bir meydan olacak. Âşıkların kendi canlarıyla nasıl oynadıklarını gösterecek bir pazar. Bu pazarda bazı şeyler söylenecek, bazı şeyler dinlenecek, bazı şeyler bilinecek. Bunların sonuna ulaşmanın imkânı yoktur. Lakin kendini bırakırsan ve kendini yol üzerinden kaldırırsan, o vakit şeylerle uğraşmanın lüzumu kalmaz. Sözdeki açık davet budur.

O, benim dilime sığmaz. Ona karşı veya Onun hakkında dili salıvermek edep halkasının dışına çıkmaktır. Edepten nasibi olamayanın bırakın menzillere ulaşmasını, bu halden haberdar olması bile beklenemez.

Onun zatından değil, hadislerinden bahsetmek bizim vaktimize de uygundur. Her olayı sayısız defa zihinde ve yürekte yaşayarak Onun hakikatinden bir koku dahi olsa nasiplenmeyi ümit etmekteyiz.

Dünya üstünde binlerce yıllık insanlık serüveninde inanılmaya ve bağlanılmaya layık sayısız bilge, önder ve hadi geldi. Hepsinin ortak özelliği ikinci doğumlarını başarmalarıdır.

Şimdi ilk doğuş beşeri tabiattan kaynaklıdır. İkinci doğum ise kendi anlamını çoğaltmakla alakalıdır. Yani kendini kurumsallaştırmasıdır. Daha geniş anlamıyla cem olmasıdır. Cem, olumsuzlamasız ispattır.

Ancak O, üçüncü doğumunu gerçekleştiren ‘tek’tir. Emsalsizdir ve emsaldır.

Biz şimdilik Cem ile alakadar olacağız. Çünkü talipleri çoktur ve yolu zahmetlidir. Bu yolda yeni olanların elinden tutacak olanların bir kısmını burada yâd etmek temel maksadımızdır. Çünkü onlar birbirleriyle esasen O’nunladır.

Bu yolun nurlu kıblesi tartışmasız olarak Sakine Cansız’dır. O ki, bu yola en erkenden katılmış, en çetin sınavlardan geçmiştir. Bu yolun şehididir. Şehitler ordusunun sancaktarıdır. “Sakine’ye yapılan saldırı bana yapılmıştır” sözü sadece Sakine Cansız’ın kadrinin bir nişanesidir. O, “bana” sözüyle Sakine Cansız’ı kendisi saymıştır. Bunu açıklaması zordur, anlaması daha da zordur.

Bu O’dur. Ve bizim dilimizin kaldıramayacağı kadar ağırdır.

Diyarbakır zindanlarında kendisine hiçbir hesaba sığmayacak denli çok işkence yapılmıştı. Sakine Cansız O’na bağlılığın ne olduğunun en açık delili oldu. İşkenceciler Sakine Cansız’dan en ufak bir zayıflık

işareti bulmak için kollarında güç kalmayınca kadar işkence yaparlardı. Ancak Sakine Cansız'dan bir kez olsun bir inilti duymadılar veya zayıflık göremediler. Bu olaylar şahitleri tarafından uzun uzadıya anlatılmıştır. Ve halen hepsi hayattadır.

Aşk yolunda işte böyle dağ gibi dik ve sabit olmak şarttır. Öyle ki, başlangıcındaki bu saflık sonunda ayrımı yok etsin. Öyle olduğu için “bana” sözü kullanıldı.

Dünya biliminin sınırı buraya kadardır. Çünkü kulaktan dolma bilgi bu eşikte iflas etti. İkisini aynı anda göremedi. Daha bir zerreyi tam olarak zaman ve mekânda görmeyi beceremiyorken, Onu nasıl görsün. Yarım bilgiyle gelen, bilinmez olanın gölgesinde söndü. Senin biliminin en yüksek aşaması ‘belirsizlik ilkesi’dir. En üst düzeyde herşey sende belirsizdir. Bunun sırrına ulaşmak için başka bir bilim gerek.

Bu olayın tarihte benzeri çoktur. Hakikat ‘bir’ görebilmektir. Ancak ikililik olmadan hiçbir şeyi görememek, işte kahredici sınır budur. İkilik olayının ortadan kalktığına dair başkaca misal Hallac-ı Mansur’dur.

Rivayet ederler ki, Mansur’u zindana attıklarında zindancı ilk gün Mansur’u zindanda görememiş. Ne kadar aramışlarsa da Mansur ortalıkta yokmuş.

İkinci gün zindancı, zindanı bulamamış. Zindan ortadan kaybolmuş.

Üçüncü gün hem zindanı hem de Mansur’u yerli yerinde bulmuşlar. Olayın aslını sorduklarında Mansur şöyle demiş: “İlk gün Hazretin huzurundaydım. O

yüzden dünyadan gayb olmuştum. İkinci gün Hazret zindanda bizi ziyarete geldi. Zindan Onda gayb oldu. Bugün ise misafirlikler sona erdi. Zindan da, ben de ayan olduk.”

Çokça güvendiğin bilim seni nereye götürdü? Koskoca bir ikilem ve bu ikilemdeki belirsizlik.

Aslında senin ne bildiğin, senin ne olduğunla alakalıdır. Mademki bilmek istediklerinle aranda belirsizlik duvarı var, o halde sen ‘ne’sin?

Kendi hakkındaki bilgin sana ne kadar apaçıktır. Feleklerin sayısız devirleri arasında ne aradın, ne buldun? Sahi, gerçekten bir arayışın oldu mu?

Şaşılacak şeydir ki, Suweyda’nın yolunda bulmak aramaktan önce gelir. Bulduktan sonra kendini kaybetmeyi ararsın.

Bir defasında bu yolun menzillerinde epeyce ilerlemiş bir yoldaşım bana şunu sordu:

Sendeki yürüyüşün ve arayışın neden sağlıklı olmadığını biliyor musun?

Hayır.

Çünkü sen O’nu kendinle arıyorsun.

Yani nefis bu yolda azgın bir haramidir. Eğer aşta sabit isen, evreni kuşatan tek bir tercihin olmalı. Aşık tercihini sevgilisinden yana yapandır. Onun tercihini kendi tercihine tercih edendir.

Eğer hakiki bilim ispatsa, o halde bu ‘cem’dir. Önceden dile getirmiştik: Cem, olumsuzlamasız ispattır.”

Sana sunulan ve sana zorla aşılana ise ‘ispatsız olumsuzlama’dır. Yabancılaşmadır.

Oysa ki, her varlık, en küçüğünden en büyüğüne kendine apaçıktır. Ancak binlerce yıllık bir yalanlar silsilesi sonucu insanlarda bu apaçıklık yerini yabancılaşmaya bıraktı. İşte bu yol tekrar kendine kavuşma yoludur.

“İnsan, kendini ifade eden evrendir” sözünün tek manası vardır, o da bu kervandır. Hem kendinde evreni, hem de evrende kendini bulmanın ve ifade etmenin yeri, senin hem kendin hem de evren olarak, hem meydanda hazır hem de meydan olarak hazır olmanla alakalıdır.

İlk şart edeptir. Edebin de şartları vardır, bunlardan ilki sözü muhafaza edebilmektir.

Eğer kalbin susuyorsa ve dilin konuşuyorsa, bu senin ve kalbinin afetidir. Diline söz bulaşmadan önce kalbin taşması gerekir.

Sözün kaynağı kalptir. O halde gönüllere tesir eden söz kalpten gelmez. Eğer kalpte zerre kadar bir boşluk varsa oradan hakiki manada bir söz ortaya çıkmaz. Boş kalbin sözü de boş olur.

O bizim yoldaşlığımızı ‘yetersiz yoldaşlık’ olarak andı. Daha sonra bizde ortaya çıkan nefsten kaynaklı ‘yoldaşlık’ sözünü de kaldırdı. “Beni bir ağabey, bir baba olarak görüyorlar” dedi ve ölçüyü net olarak belirtti: Kemal Pir Yoldaşlığı.

Kemal Pir ne perde önünde ne de arkasında hiçbir vakit Onsuz bir vakte sahip olmamıştır. Onun dili tarafından bizzat övülmüş ve “Kendisine yakışan tavrı göstermiştir” denilmiştir.

Kemal Pir bir grup yoldaş ile birlikte Amed’de Onun kaldığı eve geldiklerinde, Kesire’nin O’na karşı yaklaşımlarındaki çirkince tutuma görmüşler. Kemal Pir’in beraberindeki yoldaşlar Kesire’yi O’ndan gizlice cezalandırma fikrini öne sürmüşler, ancak Kemal Pir bu fikre doğrudan karşı gelerek “O, böyle yapıyorsa bir bildiği vardır” demiş.

Kemal Pir’in farkı işte buradadır. Bizdeki eksiklik de buradadır. Biz O’nu kendi ölçülerimize çekmeye çalışırken, Kemal Pir “kendine yakışan tavır” ile O’nun fiillerinde kendine göre sebepler aramadı.

O’nun yoldaşı olması için bir selamlaşma yetti. Selamlaşmadan sonra Kemal Pir için artık şüphe kalmadı.

Kemal Pir’in nefsi yolun başında kalktı. Adımı O’nun adımının önüne geçmedi.

Onun yoldaşlığında O olmaya doğru giderken bedenini tümünden eritti ve yok etti. Madde namına kendinde bir şey bırakmadı.

Ölüm orucundayken gözleri görmez olmuştu. Ancak hemen yanı başındakiler bile günlerce bu durumu fark edememişti. Öyle derinden bir bakışı ve görüşü vardı ki, baştaki göze ihtiyacı yoktu.

Onun sohbetine ehil idi. Çünkü dilini O’nun önünde hiçbir surette salıvermişti. O konuşunca kıpırdamadan dinler ve olduğu yerde biteviye terlerdi. Oysa ki etkileyici ve akıcı bir üsluba sahipti. Her toplulukta en zor meselelerde bile ince kavrayışıyla en etkili ve doğru sözlerin sahibiydi. Yoldaşlar “Neden Onun karşısında da

konuşmuyorsun?” diye sorduklarında “O’nun karşısında söz söylenmez” demiştir.

Kemal Pîr tercihini Ondan taraf yapmıştı. O’nun yürüyüşünde zaferi görüyordu. Kemal Pîr’deki bağlılık ifade edildiği kadar rahat değildir. Hz. Musa bile bu yolda yarım kalmıştır. Hz. Hızır, Hz. Musa’nın yoldaşlığını beğenmemiş ve ayrılmıştır.

Çünkü yoldaş olmanın edebi zordur. Sen bu yolda herkesten emin olsan da kendinden ve nefsinden emin olmazsın.

Hz. Musa, Hz. Hızır ile karşılaşmış.

Ey Hızır, sen ki ölümsüzlük kaynağından nasiplenmişsin, beni yoldaşlığına kabul et ki sendeki gönül zenginliğinden bana da bir hisse düşsün.

Ya Musa, sen benim yoldaşlığıma güç getiremezsin. Benim çok ağır şartlarım vardır. Ancak bu şartları kabul eder ve gereklerine göre davranırsan bana yoldaş olabilirsin yoksa beni kendinle boşuna uğraştırma.

Şartların neyse peşinen kabulümdür. Yeter ki yoldaş olalım.

Şartım şudur, benim yaptığım hiçbir şeyi sorgulamayacaksın ve ben bir iş yaparken elimden tutup engel olmaya çalışmayacaksın. Şartlarım bunlardır.

Eğer hepsi buysa, gönlün rahat olsun, şimdiden yoldaşlığımızı aleme duyurabiliriz.

Ya Musa, öyle aceleci olma, her şeyin hakikati hareketinde açığa çıkar.

Böylece yola koyulmuşlar. Önlerine yeni yapılmış bir ev çıkmış. Hz. Hızır bir kazmayı kaptığı gibi evin

duvarlarını yıkmaya başlamış. Musa ise Ona engel olmak için bazen sesleniyor, bazen elinden tutuyor, bir hengamedir almış başını gidiyor. Hızır duvarı temel taşına kadar yıktıktan sonra Musa'ya dönerek:

“Yoldaşlığın şartını ihlal ettin, en iyisi biz ayrılalım. Hem beni sorguladın hemde bana engel olamaya çalıştın.”

Ne olur ayrılmayalım. Bu olay bana ders oldu. Bir daha tekrar etmez.

Bu tekrar edecek ve biz ayrılacağız ama senin durumu açıkça görmem için sana sabredeceğim.

Kıyıya vardıktan sonra yollarına devam etmişler. Ve bir şehrin kapısında çok güzel bir çocuk onlara rastgelmiş. Hızır kılıcını çekip çocuğun canını almış. Musa bana çok öfkelenmiş.

Ey kan dökücü! Hiç mi yüreğinde merhamet yok? Şu zavallı yavruya ne diye kıydın?

Ya Musa ahdi bozdun, artık bizim yoldaşlığımız buraya kadardır.

Öyle olsun. Biliyorsun ki abıhayat yalnızca ölümsüzlüğü vermedi. Ayrıca biçimlerin ardında onların geçmişini ve geleceğini de görme gücünü bahşetti. Şimdi, yıktığım evin temel taşı yanlıştır, eğer o taşı yerinden söküp atmasaydım, o hane halkı tamamen telef olacaktı. Evi bu nedenle yıktım.

Ya gemiyi niye parçaladın, amacın bizi helak mı etmektir?

Hayır. Amacım sizi korumaktı ve korudum. Çünkü biz onları görmesek te bir grup korsan o civarda geziniyordu. Onlar gemiyi harap halde görünce ganimet

sevdasına kapılmadılar ve bize saldırmadılar. Eğer gemiyi parçalamasaydım kesinlikle saldıracaklardı. Bir kısmınız ölecekti ve kısmınız da köle pazarlarında satılacaktı.

Ya o güzelim yavruyu neden boğazladın.

Onun bedeni ne kadar güzelse ruhu da o kadar çirkindi. Büyüdüğünde halkı katledecekti. Ondandır gelen kötülükleri engellemenin yolu onun canını almaktır.

İşte gördüğün gibi Musa da olsan yoldaşlığın gereklerini tam olarak yerine getirmekte zorlanırsın. Yoldaş odur ki, ne biçimde ne de özde önderine muhalefet etmez. Kendi nefsinin O'nun önüne koymaz.

-VII-

Cem'de ispat olmanın yolu, yolun yürüyüşçüsü ve O'nun yoldaşı olmaktır. Sürekli çalışman ama çalışmana bel bağlamaman gerekir.

Kim ki "ben şunu şunu yaptım, şu işleri başardım" derse, o derece bu yol kendisine kapalı kalır.

Yine kim ki bir an olsun çabalamaktan ayrı düşerse, O'ndan ayrı düşer.

Yolun bu menzilinde arayış iki türlüdür. Ya gerçekten O'nun tercihi üzerine gerekirse Sahra Çölünün kumlarını sayma işine girsen bile bir an işten el çekmezsın. Ya da O'nu değil de bahaneyi kendine amaç ve yoldaş edinarsın ve adın "Kezzap" a çıkar.

Mecnun, Leyla'nın aşkından yönsüz bir arayış içerisinde çöllerde gezinirken eline bir elek geçmiş. Başlamış çölün tozunu toprağını elekten geçirmeye. Günlerce tek bir nefes olsun ara vermeden bu iş sürüp

gitmiş. Oradan geçen bir kervandakiler tesadüfen O nu görmüşler.

Ey çöllerin divanesi, bu ne haldir?

Leylamı kaybettim O'nu arıyorum.

Hiç Leyla gibi bir cevher bu toz toprağın içinde bulunur mu? En iyisi bu işten vazgeç git başka bir yerde O'nu ara.

Leyla'nın nadide bir cevher olduğunu biliyorum. Sözleriniz aklıma uyuyor, lakin kalbime uymuyor. Ben O nu her yerde arıyorum. Burada karşıma çıkmayacağı ne malum. Ya O'nu arayayım ya da sizler gibi bahane arayayım? Ben bahanenin değil, Leyla'nın Mecnun'uyum. Vesselam.

Bu iş heyecan işidir. Her an heyecanının artması gerekir. Sönük kalplere göre değildir. Bir ateş yakmalısın ki hiç yakıtı tükenmeye. Tüm yakıtlar tükense de yürek tükenmez. Yeter ki sen ona buzul çağı yaşatmamış olasın.

Adil Amed(Bilika)'ın hali heyecanın zirvesiydi. Ejderhalarla kadeh kaldırmış, onların tavlasında zar atmıştı. Ama ilk defa gözleri dünyayı görüyormuş gibi sürekli bir heyecanı vardı.

“Olmaz” diye bir kelimeyle tanışmamıştı. Gabar'da en büyük zorluklar ve yokluklar içinde çok çetin bir mücadele içerisindeydi. Bizler “Artık bu saatten sonra Gabar'dan ses seda çıkmaz” dediğimiz anda yoktan var edebilen hakiki bir aşktı.

Aşk derinden öyle yanık haldeydi ki, yokluğu varlık olarak görüyordu. Silaha, paraya, cephaneye, imkânlara

değil, kendi sevdasına bağlıydı. Maddi unsurlarla değil, manevi halleriyle savaş meydanındaydı.

Bizim perdelenmiş gözlerimize imkansız gibi görünen, Adil Amed'in makamında imkan dahilindeydi. G... 'in iradesinin zafer tacıydı. Silah konusunda "üryan"dı. Ve bu haliyle dünyanın en çetin silahlarına karşı amansızca direndi. Adil Amed bu yolun eksiksiz ıspatıdır.

-VIII-

Dertler meydanındayken dertlerimize şifa veren O oldu. Şimdi derdimiz O olunca bize kim şifa verecek?

Aşk kadehi ne zaman elimize verilecek diye bu karanlık meskenden beklemekteyiz. Sonra bize bir nida geldi.

Kalbindeki kan yanık son bulmadıkça aşk kadehini sana sunmazlar.

Bu nasıl olacak?

Onu talep etmekle...

"Ne kadar isterlerse o kadar onların olduğumu bilsinler" demiştir. İşin aslı senin talebinde istikamet üzerine olmamandır.

Niceleri gibi kalbinin yanıp tutuştuğundan dem vurdun. Sandın ki göğüs kafesin onun hakikatine perde olacak. Ama ahlakın seni ele verdi. Çünkü "edep kalbin tercümanıdır." Ve bu yol tümüyle edepten ibarettir. Ancak edep ve özgürlük ahlakıyla hem hakikat, hem ilim hemde aşk menzillerine varabilirsin.

Onun kimde ne kadar olduğu gözlerden gizlidir. Bu yüzden O'nun yolunda O'nun yoldaşlarının birbirlerine

karşı hürmetlerindeki sadeliği ve güzelliği kendine nişane olarak almak gerekir.

Madem ki dost ve yoldaş olma iddiasındasın, unutmaki bu iddian hakikat tarafından en ince ayrıntısına kadar sınanır. Bela yolunun yalnızı da olsan kalbi muhafaza etmelisin.

Olmadığın gibi görünme! Sarhoşluk içene yakışır. Kadehi dahi görmemişken ondaki şaraptan ve şaraptaki esriklikten dem vurma.

Yoldaşlar maddi olarak birbirleriyle ama manevi olarak onun huzurundadırlar. Bu yüzden Hayri Durmuş konuşurken Mazlum Doğan saatlerce hiç kıpırdamadan onu dinlemiştir.

Ali Haydar Kaytan şöyle demiştir; “ilk zamanlarda yoldaşlarımızın güzel ahlakları ve meziyetlerinden başka hiçbir şeyimiz yoktu. Bizler her önümüze gelene arkadaşlarımızı anlattık.>>

Bu yüzdendir ki kendisi yaşça daha büyük olmasına rağmen Duran Kalkan’ın bir adım ardından yürümüş ve oturuncada hizanın biraz gerisinde durmuştur.

(Not:Heval Fuat, bu olaya 2001 Ağustos’unda(tarihte hata olabilir) Xinere de tanık oldum.)

-IX-

Her şey ‘an’da gerçekleşir. Dün ve yarın bugünün içindedir. Dünü nasıl ki bugün olarak karşılamışsan, yarın da bugün olarak karşılanacaktır.

Geçmişin tasaları ve geleceğin kaygıları şimdinin beklentili durağanlığına seni hapseder.

Oysaki yarına ertelenecek hiçbirşeyin yoktur. Sen zamanın çocuğu olmalısın. Vaktini korumadan bir arpa boyu alamazsın. Hakikatleşmek ve gerçekten var olmak istiyorsan ancak şimdi başarabilirsin.

Senin vaktin, içinde bulunduğun halindir. O halde bu halini bilmen ve ona vaktinde sahip olman gerekir. Yoksa sonsuz zamanda yitip gidersin. Ama tek bir ana bütünüyle sahip olursan önüne yepyeni bir kapı açılır.

Aşkın tüm derdi tek bir andır. Tek bir anda O olmak ve O'nu temsil edebilmektir.

O, ilkelerde, ilkeler de hallerdedir. Halin O'nun ilkesiyse O, sende; O'nda varsın.

Mazlum Doğan'ın dediği gibi "Kim direnirse partiyi o temsil eder."

2013 Newroz'unda O, milyonların yüreğinde volkanları tetikleyen hitabına 'Mazlumlar' ile başlamıştır.

Mazlumlar bu yolun dirilerinin ismidir, sancağıdır.

Mazlumlaşmak O'nun cem'inde bulunma halidir. Aynı biçimde O'nun olumsuzlamasız ispatıdır. Bu nedenledir ki "Mazlumlaşarak partileşelim" denmiştir.

Mazlum Doğan aşkın levhasına o vazgeçilmez hakikati naksetmiştir. "Can muhafaza edilerek aşık olunmaz."

-X-

Bu harften daha fazla nasiplenmen ve onun bereketine nail olman için tüm dünya tarafından makbul olanların sözlerini anmak her daim faydalıdır.

Naklederler ki,Thales bir gün şöyle bir iddiada bulunmuş: “Bana bir dayanak noktası gösterebilerseniz, dünyayı yerinden oynatırım.”

Öyle görünüyor ki, bu asırda dünyayı yerinden oynatacak dayanak noktası Kandil’dir. Yada diğer adıyla Findil.

Dünyayı kaldırmak isteyenlerin kaldıraçları hep orada kırıldı. Dünya’yı dayanak alıp Kandil’i oynatmanın imkanı yoktur. Çünkü bu dağın kişiliği her asırda kendini en yüce erdemle donatmayı başardı. Öyle bir dağ ki, binlerce yıldır en büyük ölçü olarak anıldı.

Kimi sevginin son sınırının, kimi büyüklüğün işareti olarak bu dağı gösterdiler. Ama bu asırda öyle bir şahsiyetle bütünleşti ki, yeniden dağ doğdu.

Kandil Karasungurlaştı, Karasungur Kandilleşti. Ve bu bizim yolun işaret ateşidir.

Olay uzun bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşti. Karasungur ve beraberindeki İbrahim Bilgin kalles bir pusuda vuruluyorlar. Kandil dağının yamacındaki köylerden birinin yanında bu olay gerçekleşiyor. Silah seslerini duyan bir köylü olay yerine gelince, onları ağır yaralı oldukları halde buluyor. Ve onları kendi evine alıyor. Karasungur’un son nefesine kadar göstermiş olduğu asalet ve nezaketten hayrete düşüyor. “Sizler kimsiniz?” diye soruyor. Karasungur bu soru üzerine birkaç cümle ilede olsa anlatmaya çalışıyor. Köylü açık sözlü biriydi. Karasungur da ömrünün son demlerinde yaşadığını biliyordu ve şöyle vasiyet ediyor.

Cenazemi yoldaşlarıma ver.

Peki, yoldaşların kimdir ve nasıl onları bulabilirim?

Sen onları arama. Onlar yirmi yıl tamam olmadan buraya gelirler ve sen onları hallerinden tanırsın.

Bu olay ve konuşmanın üzerinden yirmi yıl tamam olmadan,Karasungur'un yoldaşları Kandil'de yerleştiler. O köylü bu gelen insanları biraz inceledi ve bunlardaki davranışların 20 yıl önce kendisiyle konuşan Karasungur ile aynı olduğunu gördü. Ve olayı ne eksik ne fazla tüm ayrıntılarıyla anlattı.

20 yıl önce iki kişiydiler. Bugün ise binlercedir. Karasungur'da O'na ait yönler vardı. Yürüyüşün başından itibaren en yakını oldu. Bu yüzden yirmi yıl sonra kimlerin kendisini ziyarete geleceğini biliyordu.

Öyle bir sır ki, Karasungur'un bedeni kalktıktan sonra, kendisi uzun bir kuluçka döneminden sonra hem bir dağ oldu hem de binlerce yoldaşa varlık kazandı. Ve bize göre bu olay gelişme hızından hiçbir şey kaybetmeden devam etmektedir. Bugün Haftanın'den Asos'a kadar yüzlerce dağ Kandil diye anılmakta ve bu anısta da kastedilen Karasungur'un zaman ve mekân üzerindeki kesin hükümdür.

20 yıl sonrasını nasıl bildi? İşte bu bilgi duyu organlarının bildiklerinin ötesindeki diğer bilgi alanlarıyla alakalıdır.

Kimin neyin bildiği ne olduğuyla alakalıdır. Kimse kendisi dışında bir şey bilemez; asıl mesele kendini ne kadar ve nasıl bildiğidir.

Bilgi alma süreci sabit değildir. Tek bir anda tüm tarihi bilme durumu bile gerçekleşse buna şaşmamak gerekir.

Karasungur'un söylediği ve bildiği kendisiydi. Kendi hareketini bildi, bu yüzden net olarak ne zamana gerekleŖeceđini söyledi.

Ŗimdi denilebilir ki, bu bilme bilime aykırıdır. Ancak bunun hangi bilime aykırı olduğunu da açıklamak gerekir. Ve daha da ileri giderek bilim olarak öne srlenin hakiki manada tüm bilimi kapsayıp kapsamadığını da sormak lzumundayız.

Eğer sen bilimi sadece deney ve gözlem ile sınırlı ele alırsan, elbette sendeki bilim Karasungur'un bilimini açıklayamaz. Çünkü deney varlığın tek bir özelliğini inceleme konusu yapar ve eğer sonuçta bir ispat varsa buda o ispatın varolduğuna dairdir. Ama sıfatın taŖıyıcısına ait değildir.

Aynı anda zaman ve mekânın bilinemeyeceğini ne sürdüler. Peki, o zaman sormak gerekir: Karasungur 20 yıl derken zamanı ve Kaldil derken mekânı aynı anda nasıl bildi ve bu bilgiyi o köylüye nasıl öğretti? Çünkü O köylüye "Geldiklerinde onları tanıyacaksın" demiŖti ve köylü de tanıdı: "Sizler O'nun arkadaŖlarısınız" dedi.

#### -XI-

Zaman mefhumu tam bir muammadır. İleri ve geri hareketleri üzerine hesapsız kurgu yapılmıŖ ancak yinede devasa bir soru olmayı srdrmŖtr.

Öyle görünüyor ki, zaman ile alakalı bilim aleminde ciddi hatalar ve eksiklikler vardır. Bizce, sanıldığının aksine zaman tek boyutlu olamaz. Einstein zamanı boyut olarak tanımlarken devasa bir adım attı. Ancak tek bir boyutta görmeye alıŖtı.

Eğer zaman tek bir boyuttan ibaret olsaydı, kavranışı da tek olur. Yani en fazla tek bir bilinç olurdu ve o da kendinden başka kavranacak bir şey bulamadığından bilen bilinç olmazdı. Kendini de bilemezdi.

Öyle bir çağdayız ki, zamanın anlam kapılarını açmak için çok büyük zahmetlere katlanmamız gerekiyor. Bizleri ‘sıfır’ ile ‘sonsuz’ arasına sıkıştırmaya çabalıyorlar. Ve öyle görünüyor ki bu emellerinde hayli ilerlemişler.

Sıfır ve sonsuz aldatmacası hep aynı kapıya çıkıyor; değersizlik kapısına.

Öyle bir döngü ki, eğer kendini bir an olsun kaptırırsan, bir daha bulunmamacasına kendini yitirirsin. Sıfırın hiçliğinde sonsuzun hiçliğine giden bir hiç olursun.

Oysa ki o, “tarih günümüzde ve biz tarihin başlangıcında gizliyiz” diyerek yeni bir ufuk açmıştır.

Biçimi ve formlarımız değişse de, hep varolan bir oluşum serüvenidir.

Bunun ilmi kulaktan değil, yaşamdan öğrenilir. Yani yola ayak basmakla. Yol odur ki seni ona götürür.

-XII-

“Yol” Sözünü o kullandı. “Kürdistan’a giden yol” bunun ilk işaretiydi. Yolun kitabı yazılırken Hayri Durmuş oradaydı ve onun sözlerini noktası ve virgölüne yazıya döktü. Yolun tam resmini ve anlatısını ilk duyan ve bilen Hayri Durmuş’dan başkası değildir.

Gerçi yürüyüş önceden başlamış ve kervan epey büyümüş ve ilerlemişti. Yol engebeli ve haramiler çoktu, bu yüzden pusulanın ve haritanın olması uygun görüldü.

Yolda yoldaş olabilmenin adabını en çok gözetenlerin başında Hayri Durmuş geliyordu. Kendisi bu yolun zarif siması ve gönül muhafızıydı.

Hayri Durmuş'un halleri ve işaretleri hiçbir cilde sığmaz. Öyleki, konuştuğu vakit Mazlum Doğan pürdikkat kesilir ve karşısında kıpırdamazdı. Yine Kemal Pir her daim "Hayri söylüyorsa doğrudur" dedi.

14 Temmuz yürüyüşünün önderidir. Yürüyüşe başlarken sonundaki menzili görebilecek bir görüşe sahipti. Bu yüzden daha başlar başlamaz "Başardık!" diye haykırmıştı.

Değerli dost, işte zafer sözünün doğru telafuzu budur.

Ancak Hayri aşk meydanının divanesiydi. İşin sırrını en iyi bilendi. En büyük zaferi almıştı. Yine de kendini 'borçlu' diye adlandırdı. Bunun açıklaması mantık meydanında değil gönül meydanındadır.

Eğer ondan Hayri ye "ben olam sen" diye bir nida gelmişse borç yoktur. O, "ben tamamen Onlarla doluyum" derken buna işaret etmiştir. Biz sadece bu işaretleri verebiliriz. Bundan sonrası bizim haddimizin de ötesidir.

O, bu yolda yürümeye heves edenlere de "yüreğiniz Onlarla dolsun" demiştir. Çünkü O'nun yolu onlardır.

Eğer aşıksan, O'nda yok olmadan O'nda var olamayacağını gayet iyi bilirsin.

Bu sözün yorumu ancak ve ancak “Su”dur.

Su, bütün renkleri kendinde taşıdığı için rengi bilinmez.

Su, bütün tatları kendinde taşıdığı için tadı bilinmez.

Eğer O olursan, bütün tatlar ve renkler sende varolur. Bütün renk ve tadları bilmen için ayrı çabaya ihtiyacın kalmaz. Nasıl ki sen kendini bilirken tek tek hücrelerini bilmek zorunda değilsen, O olunca ayırıcı sıfatları bilmek zorunluluğun kalmaz.

Esasen, aşkta yok olup varolmak zorunluluğun boyunduruğunu kırıp parçalamaktır. Yani hür olmanın dayanılmaz koşuludur.

Suya bakınca elementlerini, elementlerine bakınca suyu göremezsin. Hidrojen yanar, oksijen yakar. Ancak su yanmaz ve yakmaz. Ateşi kendi içinde taşıdığından dıştaki ateşi söndürür. Mesele budur.

#### -XIV-

Daha evvel ayna meselesine dair çok söz söyledik. Senin kalbinin yerini nasıl habersizce değiştirdiğini anlattık. Dostun nasıl bir ayna olduğunu ise anlatmadık. İşte gel burada bunun remizlerini ve sırlarını açalım.

Bu Cem'de seni O'na götürecek olan, elbette yolun menzil sahipleri ve yoldaşlarıdır. Sen yoldaşı ve yoldaşlığı sırlamalısın. Nasıl ki doğru ve pürüzsüz ayna kadar hakikat gösteriyorsa, doğru ve pürüzsüz sırlarla bezenmiş dostluk da hakikatin merkezine doğru seni götürür.

Evet, canların canı ve temiz dost, dostluk mizacın seni ele verir. Eğer sende bir leke varsa bunu açığa çıkaran senin dostluğundur. Ona karşı şüphen ve her türlü kirliliğini ilk gören dostlardır. Çünkü dostlarda yansıma tam olmadan sevgiliye kavuşma zaferini tadamayacaksın

Avesta kitabında adı geçen Varangata Zafer Kuşu tamamen sırlanmış bir aynadır. Kişinin kalbi o aynayı sırlar ve kendini gördüğü zaman zafer elde edilmiştir.

Bizde O'na kavuşmayı dilersem eğer bizde dostluğu en saf halde yaşaman gerekir. Kalbini gösterecek kadar bize içten bak ki, kalbinin yeri O'nun yeri olsun. Bu yolda gönül vermek Cem ile olur. Kalpten kalbe köprü bu cemden geçer. Kuytu ve tenhalarda değil; savaş meydanının tam orta yerinde.....

-----000-----

Sevgili Heval Fuat, bu mektubun son cümlesini de Bayezid-i Bistam'dan almak istiyorum. Özlemle, baki selam.

“Bilip de sevmemek imkânsız,  
Sevgisiz bir bilim ise gereksizdir”

27 Kasım 2016  
Cebrail ANCAR(Zeynel AMED)  
İskenderun M Tipi Hapishanesi



## **ÖNDERLİK GERÇEĞİ, UYMA ADABI VE DOĞRU KATILIM**

### **A. Haydar Kaytan**

*Tasavvufta, kişinin konuşan ‘dilsiz deli’ değil, ‘dilsiz konuşan’ olması gerektiği belirtilir. “Gönül çeşmesinin açılması için ilk önce dil çeşmesinin kapanması gerekir” denir. Yani kişi söylemek istediği şeyleri sözün diliyle değil hal diliyle ifade etmeli, duruşuyla hal yolunu göstermeli, kendini hal yolu olarak ortaya koymalıdır. Kendi literatürümüze göre ifade etmek istersek, kendi kişiliğini çözüm gücü haline getirmemiş olanın söz söylemesi, ‘dilsiz deli’nin konuşmasına benzer. Kültürel soykırıma karşı keskin bir mücadele içinde olmadıkça, böylesi bir soykırım altında bulunan bir toplumun bireyinin konuşan ‘dilsiz deli’ olmaktan kurtulması oldukça zordur. Kaldı ki, kapitalist modernite insandaki kalp dilini kesmiş, analitik aklın dilini tek dil haline getirmiş, böylece insanı salt maddeden ibaret olan ve sürekli madde peşinde koşan tüketim canavarı bir varlığa dönüştürmüştür. Ancak kalp dilini olgunlaştırıp ‘dilsiz konuşma’ öğrenildiğinde, ağızdan çıkan her söz yerini bulur. Sorunu olup da bir çıkış yolu arayanlar, sözlerinizden çok sizin ne yaptığınıza ve nasıl yaşadığınıza bakarlar. Konuşmaya layık olanların dili, nefis açısından fakir, gönül bakımından zengin olanların dilidir. Susan-konuşanların dili böyledir. PKK’nin çıkışında Kemal Pir ve Haki Karer gibi yoldaşların konuştukları dil tam da böylesi bir dildi. Bu yüzden kendileri için ‘soy damarlarımız’ denildi.*

### **Apocu Devrimcilik Anın Devrimciliğidir**

Ancak yine de kalp dilini konuşmada gecikmeye düşülmemeli, asla ertelemeci davranılmamalıdır. Beyin düşünmek, göz görmek, kulak işitmek, ayak yürümek, dil ifşa etmek, el yapmak için vardır. Bunların hepsi kişide mevcutsa, o zaman bu dili öğrenmek, her işi zamanında yapmak ve her sorunu yerinde çözmek için gerekli imkânlarla sahip demektir. **Yürütecek ayağınız olduğu halde yürüyüş halinde değilseniz, ya yürünecek yolu bulamamışsınız ya da sizi yola girmekten ve yol yürümekten alıkoyan şeyler vardır. Kararlıysanız hiçbir güç sizi yürümekten vazgeçiremez.** Kişiyi yürümekten alıkoyan, devletçi ve iktidarcı sistemden kalma zihniyet bağlarıdır. Cezaevinde kalan bir arkadaşın yazdığı bir mektupta anlattığı ertelemecilikle ilgili güzel bir hikaye vardı. Oldukça etkileyici ve öğretici değeri yüksek bu hikayeyi aktarmak isterim.

Bir kervanın ıssız bir sahradan geçtiği bir sırada, kervandakiler toz toprak içindeki Mecnun'u elindeki kalburla çölün kumunu elekten geçirir halde bulurlar. Merak edip bu ıssız çölde, toz toprak içinde ne aradığını sorarlar. Bir an için bile işine ara vermeyen Mecnun, göz ucuyla dahi kendilerine bakmadan, "Kuşkusuz Leyla'yı arıyorum" cevabını verir. Şaşkınlık ve hayrete düşmüş kervancılar, "Leyla gibi bir cevher hiç bu tozun toprağın içinde bulunur mu? Sen onu yanlış yerde arıyorsun" diye çıkışırlar. Bunun üzerine Mecnun, "Leyla'nın nadide bir cevher olduğunu ve burada bulunamayacağını ben de biliyorum. Ama benim işim onu aramaktır. Canım ve gönlüm onu aramaktan bir nefes olsa dahi geri duramıyor. Bugün elime bu kalbur geçti ve Leyla'yı

araştıracacağım bu çöl ise önümde uzanıyor. Leyla'yı bulamayacağım bahanesi beni kendi işimden geri çeviremez. **Ben Leyla'nın Mecnun'uyum, bahanenin değil**" karşılığını verir.

Bahanelerin arkasına gizlenip yapılması gerekeni erteleme söz konusu olunca, aklıma zaman kavramı geldi. Tasavvuf düşüncesinde zamana ilişkin de çarpıcı görüşler vardır. Bu öğretilerde geçmiş, şimdi ve gelecek çözümlenerek zamanın hakikatine varılır. Buna göre, ezel, zamanın önüne ön tasavvur edilemeyen önü; ebed ise sonuna son olmayan ilerisidir. Her ikisi de zihni birer kavramdır; çünkü zaman da zihinde var olan ve olayların kıyaslanmasından doğan bir kavramdan ibarettir. Geçmiş ancak hatıradadır. Gelecek zamansa ufuk gibi insan gittikçe gider; içinde bulunduğumuz zaman hiç durmaz. Şu halde **zamanın hakikati an'dır; başka bir deyişle içinde bulunduğumuz zamandır ve alem her an yeni bir an içindedir. Âlemde duruş yoktur, oluş vardır. Yaşanan her an bir oluş anıdır, bir yeniden doğuş gerçeğidir.**

Varlık ile zaman arasında bağlantı kuran Önder Öcalan da bu iki kavramın birbirinden ayrılamayacağını vurgular. **"Varlık nasıl zamansız olarak düşünülemezse, zaman da varlık olmadan olmayandır. Zaman tamamen varlıkla ilgilidir. İkisi arasındaki ilişki en çok oluş kavramıyla bağlantılıdır. Varlık ve zaman oluşla gerçekleşir. Zaman varlıkta oluşa zorlar. Daha doğrusu, varlığın sürmesi oluşla mümkündür. Oluş halindeki varlıktan bahsettiğimizde zaman doğmuş demektir"** der. Zaman konusunda yapılan bu her iki değerlendirmede birbirine

yakınlık vardır. Zamanı gündemine sokan şey, insanın yaşamı kavramak isteyen yegâne varlık olmasıdır. **İnsan özgürlük ahlakına bağlı bir varlık olduğu asla inkâra gelmez. O, bir karşı-yazgı olarak doğada yerini alır; kendi yasalarını kendisi belirleyip kendi yaşamını kurar. Buna karşılık canlı ve cansız öteki tüm varlıkların zaman diye bir sorunları yoktur. Çünkü onlar yalnızca kendi anlarını yaşarlar. Doğrudur, zamanda duruş yoktur, oluş vardır. Oluş, hemen an'ı akla getirir; oluş an'da gerçekleşir ve zaman bir anlamda oluşmanın tarihidir. Bu açıdan zamanın hakikati an'dır.** Bu yüzden PKK devrimciliği de an'ın devrimciliği olarak bilinir. Ertelemecilik ise an'ın devrimcisi olmaktan çıkmak demektir.

Çokça bahane üretip ertelemeciliğe düştüğümüzü, bunun da bize büyük zararlar verdiğini, göz bebeğimiz gibi korumamız gereken yoldaşlarımızı tehlikeye attığını, hatta gencecik hayatlara mal olduğunu birçoğumuz kendi deneyimimizden gayet iyi biliyoruz. Zamanında gerekli tedbirleri almayıp ağır kayıplara neden olmak da en tehlikeli erteleme türlerinden biridir. Anın devrimcisi olmaktan uzak bir insanın pratiği, kaçınılmaz olarak içinde bolca ertelemenin bulunduğu bir pratiktir, bir bahaneler ve gerekçeler pratiğidir, ağlama ve sızlamalar yüklü trajikomik bir şikâyetler seremonisidir. Kişinin böylesi bir duruma düşmesinin nedeni, anlam bakımından muazzam bir yoksulluğu yaşamasıdır. Çünkü bu insan istenilen düzeyde bilinçlenmemiş, özgürlük bilinciyle kendisini sağlam iradeli bir kişilik haline getirmemiştir. **Yapmak fiili iradeleşmiş bir varlığı akla**

*getirir; çünkü iradesizlik kişiyi kaçınılmaz olarak atalete mahkûm eder.*

Oluşmanın ruhuna aykırı olarak, pratiğimizde süreklileşen bir tekrar yaşandığı için, ertelemecilik bizde neredeyse bir geleneğe dönüşmüştür: Bizler istenmeyen bir gelişme sonrasında bunun nedenlerini sorgulamaya başlar, içinde bir hayli ‘keşke’ sözcüğü geçen değerlendirmeler yapar, “Şunu şöyle yapsaydık bu olumsuzlukları yaşamazdık” deriz. Halbuki arzu edilmeyen gelişmeler sonrasında neden ve niçin sorularını sormamız hemen hiçbir anlam ifade etmez; örneğin kaybettiklerimizi geri getiremeyiz. Oysa aynı soruları daha önceden sorup gerekli düzeltmeleri yapmış olsak, söz konusu olumsuzluklara düşmeyeceğimiz ve pratiğimizin başarılı bir pratik olacağı açıktır. Önder Öcalan’ın sıkça dile getirdiği ‘savaşmadan savaşı kazanmak’ ancak bu çerçevede pratikleşip gerçek anlamına kavuşur. Önderlik gerçeğinde erteleme yoktur, an’a karşılık verme vardır. *An’ı kaçırmamanın adı zaman tasfiyeciliğidir.* Kapitalistler bile an’a büyük değer verir; “Dün iptal edilmiş bir çektir, yarın bir borç senedidir, bugün nakit paradır” derler. Mal istifleyip para biriktirenlerin zamana bu kadar değer vermelerine karşılık, kendini her an yeniden yaratıp manevi-moral değerlerle yüklenmek zorunda olanların zaman tasfiyecisi konumuna düşmeleri üzüntü vericidir.

Anın devrimciliği ile özdeş olan başarı ve zafer kişiliğini temsil eden biri, kuşkusuz zaman tasfiyecisi konumuna düşmez. Çünkü o yaşamı en yüce değer olarak görür ve onu tüm değerlerin üstünde tutar. Yaşama saygı,

devrimcideki duyarlılığın en üst düzeyde seyretmesini, dolayısıyla ertelemeciliğe düşülmemesini gerektirir. Yaşam ertelenemez; erteleme olduğunda yaşamın ruhuna ve özüne ters düşülmüş olur. Ertelemek, bir anlamda yerinde saymak demektir. Yerinde saymak ise, boşlukta ayakta durmaya çalışmaktan farksızdır. Yani ertelemeciliğe düştüğümüzde boşluk tarafından yutulmamız kaçınılmaz bir hal alabilir. Benzer biçimde varlık-boşluk ikilemi de öncelikle oluşmayı akla getirir. Eğer oluşmak anda gerçekleşiyorsa, o zaman'ı kaçırmak oluşmamakla aynı şeydir ve bu da gerçekte varlık savaşını kaybetmeye yatkınlık olmayı ifade eder. **Başarı ve zafer kişiliği varlık savaşını kazanmayı kesinleştiren kişiliktir.**

Halk olarak bir varlık-yokluk savaşının içindeyiz. Savaş en büyük ciddiyeti ve en yüksek anlama gücünü gerektirir. Hele söz konusu olan Kürdistan'daki savaş ise, bu savaşta kazanmayı tek seçenek haline getirmek, bunun için de sonuna kadar anlayışlı ve ciddi olmak şarttır. Anlayış ve ciddiyet her şeyden önce nefis savaşında mutlaka sonuç almayı gerektirir. Kendine göre olmaktan çıkarak özgürlük savaşına ve özgür yaşama göre olma mertebesine ulaşmadıkça, bu savaşta yer almak sadece kazanma olasılığını düşürür. Savaşmadan savaşı kazanmak için, ilkin kendi kişiliğimizdeki savaşı kazanmamız gerekir. Bize bu savaşı kazandıracak olan 'biraz toplumsal namus, biraz da aşk ve akıl'dır. Bahananin değil, 'hakkın ve halkın' delisiysek, bu savaşı kesinlikle kazanırız. Toplumsal namus mutlak anlamda bir topluma bağlı yaşamak, aşk bu toplumu özgürlüğe

taşımak, akıl bunun yol ve yöntemini bulup uygulamaktır. Çağdaş müminlik böyle gerçekleşir.

Bir tasavvuf şeyhi, “Mümin nefsini, arif hakkı düşünür” der. Bu nedenle mümin ile arif arasında ciddi bir fark vardır. Bir mümin gibi davranıp nefsiyle çatışma halinde olmak insanı belki sistemin kiri ve pasından biraz olsun arındırır, sistemin kötülükleri ve çirkinliklerinden uzak tutar; ancak Önderlik gerçekliğiyle birleşme ve bütünleşmeye taşımaz. Nefsini düşünmek demek bireyciliği, bencilliği ve kişisel hırsları ile boğuşmak demektir. Bu mücadele mümini az da olsa hakikate yakınlaştırabilir, ancak yine de hakikat açısından geri bir durumu ifade eder. Hakikat yolunda aşılması gereken pek çok menzil vardır ve nefs terbiyesinden başarıyla geçmek bu menzillerden belki de ilkidir. Bu açıdan diğer menzillere ulaşmak isteyen kimse, nefis savaşı sınavını en erkenden başarıyla sonuçlandırmakla yükümlüdür.

Kısacası sürekli kendimizle boğuşursak, hakikat yolculuğunda fazla yol alamayız. Hep şu zayıflığım, bu yetersizliğim dersek, bu savaşımda sınıfta kalmış olan yetersiz devrimciliğimizi tekrar etmenin ötesine geçemeyiz.

Arifin tayyar, müminin seyyar olarak tanımlanması da hakikat yolundaki yürüyüşün temposuyla ilişkilidir. İlki uçarak yol alır, ikincisi kaplumbağa hızıyla ilerler; ilki kanat çırparken, ikincisi uçmaktan korkar. Uçmak isteyen, kendi korkularını mutlaka denetim altına almalıdır. Uçmaktan söz edildiğinde birçok kimsenin aklına kuşlar gelir. Oysa uçmayı öğrenmek duygu ve anlam gücünün gelişimine bağlıdır. Duygularla el ele

veren düşüncenin de kanatları vardır ve insan bu yetisi sayesinde kanatlanıp göklerde süzölmeyi öğrenir. Bu sayede yaşadığı çağdan ve zamandan kopar, tüm çağlar ve zamanların içine açılır; bu sayede hem başlangıca kadar uzanır hem de sona kadar gitmeye çalışır. İnsanı böyle düşünmek ve eylemekten alıkoyan şey, kendisinin güncelliğe bağımlı yaşıyor olmasıdır. Güncelliğin sınırlarına hapsedilmiş kimse uçmayı düşünmez, bunu kuşlar ve uçaklara özgü bir eylem sanır. **Kölelik güncel olanı yaşamaya iter, günceli yaşamak da köleleştirir. Dolayısıyla güncelliğe mahkum yaşam, karanlık bir zindanda geçen yaşamdan farksızdır.**

Önder Öcalan, İmralı sürecine alındığında, yaşadığı durumu uçurumun kenarına gelmek biçiminde tanımlar. Batı'nın başkentlerine yolculuğunda, kapitalist modernitenin bakış açısının etkilerinden kurtulamamış zihniyet yapısının iflas ettiğini görmüştür. Tam da bu koşullarda, henüz kendisini bile tanımamış bir insan, kendi halkına nasıl özgürlük verebilir der. Ama geri adım atmaz. Yapması gereken bellidir: Evrenin bilgi deposu olan beynine yüklenir, 'kanatlı düşünür' ve başarır. Uçurumun kenarında kanatlanmayı böyle gerçekleştirir. Paradigma üzerinde yoğunlaşması, kendisini yeni paradigmanın doğuşuna götürür. Mezar çukuru kadar daracık bir mekâna hapsedilmiş olması bu konuda sonuç almasını engellemez. En dar mekânda en büyük düşünen insan ile en geniş mekânda en dar düşünen insan, Zerdüş'tün aydınlık ve karanlık ikilemine benzer. En dar mekânda yaşamaya zorlananın büyük düşüncesi

kendisini özgür kılarken, açık ve geniş mekânlarda dar düşünen kişi kendi bedeninde hapistir.

Kısacası artık ariflikten söz etmenin ve arif olmanın zamanıdır. Kaldı ki, Önder Öcalan da kendi önderliğinin bilgelik ve inançla beslendiğini ifade etmiyor mu? “Mühim olanan’ın hakkını vererek yaşamaktır. En iyisi an’ı geçmişsiz ve geleceksiz yaşamamaktır. Bilgece yaşam geçmişin ve geleceğin an’da dile gelip özgürce yaşanmasıdır” demiyor mu? Öyleyse bizim için gerekli olan ve bizi var kılacak şey Hakka odaklanmak, hakikati düşünmek, hakikatin içinde erimek ve eriyerek kendimiz olmaktır. Erimeden var olmak düşünülemez. Var olmanın yolu Önderlik gerçeğiyle bütünleşmek ve onun içinde erimekten geçer.

Kuşkusuz bunun için aşk gerekir. Kimi yerlerde yaptığım değerlendirmelerin içinde aşk kavramı geçtiğinde, bazı kimselerin yüzünü öbür tarafa çevirdiklerine tanık olurum. Kapitalist modernite sistemi insanı o kadar hakikatin uzağına düşürmüş ve bu kavramı o kadar kirletmiştir ki, aşktan söz ettiğinizde ağzınızdan abes bir sözcük çıkmış gibi yüzleri hemen kızarıverir veya öyle davranırlar. Gerçekte utanılması gereken şey ise bu tür bir davranışın kendisidir. Halbuki Önder Öcalan, “Aşk en yaman savaştıran gerçeğimizdir” der. Sistemin özünü anlatan bireycilik bataklığından çıkmadıkça, özellikle bugünün dünyasında, aşk denildiğinde kişinin aklına hemen cinselliğin gelmesi son derece doğaldır. Bireycilik ve bencillik denilen hastalıklı ruh halini yaşayan bir kimse hakikatin en uzağındaki kimse olduğu için her şeye yabancıdır, kutsal her değere yabancıdır, en çok da

kendisine yabancıdır. Buna karşılık aşk yabancılaşmayı aştırır; bireyi kendisiyle, cinsiyle, toplumuyla, insanlık ve evrensel gerçeklikle yeniden buluşturur. Aşk bizi bütün bunlarla bir kılar, bütün bunların aslında bizde var olduğunun bilincine ulaştırır. Aşk anlamaktan gelen müthiş heyecandır, oluşmanın sevinç yüklü heyecanını yaşamaktır. Heyecandan yoksun yaşam aşksız yaşamdır.

### **Zihniyet Devrimi Kesintisiz Bir Devrimdir**

Konfüçyüs'e, ülkenin idaresini ele geçirmiş olsa ne yapacağını, insan toplumunun mutluluğu, doğruya yöneltilmesi ve düzeltilmesi için neler düşündüğünü, nereden başlamak istediğini sorarlar. O da hemen "Her şeyden önce isimleri ıslah etmeye çalışırdım, kavramlarla uğraşırdım" cevabını verir. Konfüçyüs, verilmesi gereken en doğru cevabı vermiştir. Önder Öcalan da son savunmasına bir 'kavramsal ve kuramsal çerçeve' çizerek başlamadı mı? Eskisinden kopup yeni bir toplumsal yaşamın inşasına yönelirken, yapılması gereken öncelikli çalışma budur. Çünkü hasta ve hastalıklı bir sistemin kavramları ve isimleri de hastadır, çürümüştür, mikrop yüklüdür. Diğer kavramlar gibi aşk da bozulmuş, bir bataklıktan farksız bu sistemin pislikleri ve çirkinliklerinden yeterince nasibini almıştır. Ali Şeriatî'nin de belirttiği gibi, *"Bizim en büyük sefaletimiz kelimelerin ve kavramların değişmesi, zayıflaması ve hatta bazen hastalanmasıdır. En mukaddes kelimeler ve kavramlar, bizim düşüncelerimizin ve duygularımızın ifadesidir. Eğer onlar değiştirilip saptırılırsa, türü, rengi*

*ve şekli değiştirilirse artık konuşamayız ve bugün bunların birçoğunu kaybetmiş durumdayız.”*

*Kapitalist sistem baştan sona krizli bir sistemdir ve bu kriz günümüzde tam bir kaos halini almıştır. Ama bu sistemin öncül krizi elbette zihniyet krizidir; sistemin öteki krizleri kesinlikle zihniyet krizini izler, bir yerde bu krizin ürünleridir denilebilir. Zihniyet krizi isimler, kelimeler, kavramlar ve kuramların içinin boşaltılması ve böylece ‘boş insanlar’ haline getirilenlerin boş düşünüp boş konuşmasından doğan bir krizdir. İnsan kavramlarla düşünür, düşüncesini kavramlarla açıklar. Bilim kavramlarla yapılır. Bu açıdan kavramlar üzerinde yeniden düşünmek ve tüm kavramların içini özlerine uygun olarak yeniden doldurmak son derece önemli ve ciddi bir iştir.*

*Şeriatî’nin de belirttiği gibi, kavramlar, başkalarına aktardığımız ve ‘onların ruh ve düşünce derinliğine döktüğümüz’ kutsal duygu ve düşüncelerimizi içine koyduğumuz testilere benzerler. Kapitalist modernite dünyasında bu testiler alabildiğine “kirlenmiş, bozulmuş ve çirkinleşmiş; kırık, tozlu ve pis testiler durumuna düşmüştür.” Bunlarla uygarlık sisteminin zihinsel kalıplarını nasıl kırabilir ve kendi zihniyet devrimimizi nasıl yapabiliriz? “Böylesi testilerle kendinden geçen veya susuz birine bir duygunun latif şarabını veya bir düşüncenin berrak suyunu nasıl içirebiliriz?” Önderlik gerçeği bu alanda da muazzam bir devrime imza atmış ve arındırıp yenilediği testilerimize duygunun tatlı şarabını ve düşüncenin berrak suyunu doldurmuştur.*

İsimler, kelimeler ve kavramların hazin gerçekliği böyle olsa da, elbette kapitalizmin her şeye hükmettiği iddia edilemez. Nitekim 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyıl devrimlerle dolu geçmişti. Bu tarihsel süreçlerde devrim, devrimci hareket, özgürlük, ilerleme, adalet, eşitlik, haklar, toplumsal ve bireysel özgürlükler gibi kavramlar mazlumları 'göğre merdiven dayama'ya kaldıracak kadar derin bir anlam gücü yüklenmişlerdi. 70'li yılların Türkiye ve Kürdistan'ında bile benzer bir durum vardı. Devrimci gençler devrim yapma gereğinden söz ettiklerinde herkesi coşkulu bir heyecan sarıyor, özgür bir dünyaya inanç yüzlere yansıyor, yürekler özgür yaşam ateşiyle yanıyordu. Henüz istenilen düzeyde sürüleştirilmemiş bir toplum gerçekliği, bazı değerlerin kalıntı halinde bile olsa ayakta kalmasına ve bu da sözü edilen duyguların yaşanmasına imkân sunuyordu. Ne var ki, bugünün dünyasında aynı kavramlar ve kelimelerin hiçbir saygınlığı ve kişiliği, hiçbir etkisi kalmamış gibidir. Bu kavramlar ve kelimeler "belirleyiciliğini, etkileyiciliğini, seçkin konumunu, gücünü ve makamını kaybetmiştir; yarı canlıdır, zayıftır, fakirdir, şahsiyetsizdir, haysiyetsizdir, rezildir, kirlidir, sapkındır, hastadır ve değişmiştir."

İncil'de, "Başlangıçta Söz vardı, Söz Tanrı'yla birlikteydi ve Tanrı Sözdü" denir. Söz tanrısaldır. "Sözdeki erdem hiçbir şeyde yoktur. Zira söz, zat -Tanrı- sıfatlarından bir sıfattır." İsimler, kelimeler ve kavramlar bozulduğunda söz de ayağa düşer. Sözün değerini yitirdiği yerde ise her türlü alçalışın hükmünü konuşturması doğaldır. Kapitalist modernite çağı bu anlamda bir alçalış çağıdır,

*'katı olan her şeyin buharlaşıp havaya karıştığı' bir çağdır; Tanrı'nın kendisinde nefes aldığı insana özgü tüm erdemlerin pazardaki herhangi bir malla takas edildiği bir çağdır. Bunun içindir ki, Nietzsche'nin Tanrı'nın öldüğünü ilan etmesi ve Foucault'nun "İnsan da öldü" demesi boşuna değildir. Yine de Önder Öcalan'ın dediği gibi, kendi ölümünü ilan etmek doğru bir tutum olamaz. Doğanın en harika varlığı olan insanın yaşaması ve Tanrı'nın insanda nefes almaya devam etmesi için, yaşamı ve yaşamla özdeş olan toplumsallığı tüm gücümüzle savunmaktan başka çaremiz yoktur. Çare, 'Kavramsal ve Kuramsal Çerçeve'kadar Önderliğin öğretisini bir bütün olarak derinliğine kavrayıp özümsememek, parti ve toplum yaşamında hayat buldurmaktır.*

*Kapitalist modernitede birey, grup ve toplumdan önce kavramlar ve kuramlar asimile edilir. Bunu bireyler, gruplar ve toplulukların asimile edilmesi izler. Sanılanın aksine, asimilasyon sadece anadil üzerinde uygulanmaz. İsimler, kavramlar ve kuramları asıl içeriğinden boşaltmak ve sistemin çıkarlarına denk düşen bir içerik kazandırıp insanların düşünmesini ya da düşünmemesini sağlamak da asimilasyondur. Önder Öcalan'ın değerlendirmeleri de bu gerçeklikle tam bir uyum içindedir: "Asimilasyonda esas olan, iktidar ve sömürü mekânizmasının işlemesi için en az maliyetle köle oluşturmaktır. Öz kimliği ve direnci kırılıp dağıtılan ve asimile edilen gruplar, hakim elitin hizmetleri için en uygun kölelerin derlendiği bir konuma düşürülür. Burada asimile edilen kölenin temel işlevi efendisine mutlak*

*benzeşmek, onun eki ve uzantısı olma uğruna her türlü çabayı göstererek kendini kanıtlamak, böylelikle sistemde kendisine yer yapmaktır.”*

*Kürt toplumu kuşkusuz bu açıdan asimilasyonu en yoğun şekilde yaşayan bir toplumdur. Kültür, direniş demektir. Bir yerde direniş varsa, orada direnen güç özünde kültürdür. Toplum ile kültür arasında özdeşlik vardır. Bu nedenle kültür çözülme ve dağılmaya başladığında toplum ayakta duramaz, o da çürür ve dağılır. Toplumu savunmak kültürü savunmaktır. Bugün Kürdistan’da yaşamın bütün alanları vahşi bir soykırım altındadır. Kültürel soykırıma korkunç bir ivme kazandıran faşist-sömürgeci AKP devleti, sapık dinin ‘eşekleştirici’ gücünü de arkasına alarak, evrensel nitelikteki Kürt kültürünü yok etmeye çalışmaktadır. İktidarını sağlama almak ve sömürü mekânizmasını kusursuz çalıştırmak için buna ihtiyacı vardır. Asimilasyon politikasına bunun için başvurmaktadır. Çünkü “Asimilasyonu yaşayan toplum en uysal, en çalışkan ve uşaklıkta yarışan, vicdansız, ahlaksız ve terbiyesiz insan taslaklarından oluşur.”*

### ***Sapık Din Asimilasyonist Dindir***

*Önder Öcalan’ın kendisini ‘sosyalist bir Müslüman’ olarak tanımlamasını çok anlamlı ve değerli buluyorum. Kültürel İslam’ın büyük değerini anlıyor ya da anlamaya çalışıyorum. Kültürel İslam’ı savunmamanın İslam’ı AKP’nin tekeline bırakmak olduğunu, bunun da toplumu savunmaktan vazgeçmek anlamına geldiğini, aynı şekilde bu yaklaşımın kültürel soykırıma hizmet ettiğini biliyorum. Ama yine de bu konuda söz söylemeyi işin ehli*

olanlara bırakmak gerekir. Dinin 'eşkleştirici' etkisinden söz etmişken, sözü sahih İslam'ın seçkin temsilcilerinden biri olan Ali Şeriatî'ye vermek hem doğru hem çok daha anlamlı olacaktır.

"Sapık din benim toplum karşısındaki sorumluluklarımı iki şekilde köreltir: Birincisi, benim elimden alınan ve mahrum bırakıldığım bir takım ihtiyaçlarım var. Benim insan olmam ve insani bilinç taşımam sebebiyle onları geri almam gerekir. Aynı şekilde adalet arayışına olan ihtiyacım nedeniyle zulmü kabul etmemem gerekir. Din beni zulüm ve gasp yükü altına girmeye zorluyor, susmaya ve sabretmeye çağırıyor, durumumu Hz. Abbas'a havale ediyor ve sorumluluğu üzerimden kaldırıyor.

"İkincisi, öte yandan toplumun kaderine karşı günah işliyorum, hainlik ediyorum, cinayet işliyorum; insani sorumluluk ve sosyal bilinç beni ister istemez bunları telafi etmeye, halka hizmet etmeye ve haklarını geri vermeye zorluyor. Şu ana kadar onlara hainlik ettimse ve karşılarında ilgisiz kaldımsa, şimdi bu kusuru, bu hataları telafi ediyorum. Fakat din bu sapık şekliyle beni aldatıyor: Hırsızlık yaptığın, cinayet işlediğin, halkın geleceğini başkalarına sattığın doğru. Ama bunun telafi yolu geri vermek değil ki. Zaten geri verilmez de. Bunun daha basit bir yolu var. Nedir? Şu duayı kibleye dönerek altı tez oku; artık işin tamamdır. Şu yediğin paradan biraz da bize ver. Artık iş bitmiş, günahların bağışlanmıştır. Yani şefaât, bağışlanma ve af! Böyle bir dinin Tanrı'sı bütün kötülöklere ve çirkinliklere göz yumar; günahların çöldeki kum, göklerdeki yıldız ve

*denizlerdeki köpük kadar çok olsa dahi bir üflemede yok eder.”*

*İşin özeti şudur: Hiyerarşik ve devletçi uygarlık sistemi asimilasyonisttir. Bu sistemde zihniyet tekerciliği ve asimilasyon birbiriyle örtüşür. Dil dar anlamda kültüredür ve kültür de toplumu anlatır. Bir toplumun kültür biçiminde karşımıza çıkan tüm anlam birikimi dilde, dili oluşturan isim, sözcük, kavram ve kuramlarda somutlaşır. Bu açıdan her isim, sözcük ve kavram kutsal bir anlam yüklenir. Uygarlık güçleri aynı isimler, sözcükler ve kavramları gasp edip içeriğinden boşaltır veya yeni bir içeriğe kavuştururlar. Soylu bir kişilik olan Mani'nin adının kimi ruhsal hastalıklarla -manik depresif gibi- anılmasına benzer biçimde, sözcükler ve kavramlara özlere tamamen ters bir anlam atfederler. Örneğin Kürtçenin Dersim'de kullanılan Kırmancki lehçesinde 'öküz' sözcüğü, başka dillerdekinin tersi bir anlama sahiptir. Yiğitliği ile övülen erkek, bir 'Gao Qer'dir. 'Qer' sözcüğü günümüzde 'kara'nın karşılığı olarak kullanılsa da, gerçekte 'kutsal' kavramına denk düşer, karşılığı 'kutsal öküz'dür. Oysa günümüz Türkçesiyle birine 'öküz' demek, onu bönlük, kabalık, görgüsüzlük ve anlayışsızlıkla itham etmek demektir. Kapitalist modernite dünyasında neredeyse tüm isimler, sözcükler ve kavramlar 'Ga' ile aynı akıbete uğrayıp özünden boşaltılmış, ağırlığını yitirmiştir.*

*Sistem içinde yer alıp da konuştuklarını söyleyenlerin bazı kelimelerden neyi anladıklarına bakalım: Sen "İnsanlığın geçmişi daha gerçektir" dersin, o geçmişi 'omuzdan indirilmesi gereken bir ölü ağırlığı' sayar. Sen*

özgürlüğü Bir olanların Bir’de Bir olmaları ve yine de Bir olarak kalmaları biçiminde tanımlarsın; onun içinse özgürlük ‘kimsenin kendisine karışmaması’ ve canı ne istiyorsa onu yapmasıdır. Sen ‘toplumum’ dersin, o ‘ben’ der. Sen geleceği inşa etmekten söz edersin, o ‘Anı yaşa!’ diye çılgık atar. Özcesi aynı sözcükleri kullansanız bile konuştuğunuz dil ayırdır; birinizinki anlamın, diğerininki maddiyatın dilidir.

Burada adını sıkça zikrettiğim, değerlendirmelerinden alıntı yaptığım, alıntı yapmadığım yerlerde ise görüşlerinden oldukça yararlandığım demokratik İslam’ın büyük temsilcisi Ali Şeriatî, Hz. Muhammed’in ünlü bir hadisine atıfta bulunur. İslam Peygamberi, “Bir kavme benzeyen ondan sayılır” der. Cahiliye dönemi insanına benzeyen veya söz gelimi Bizans’ın uygar yaşamına öykünen kimse onlardan sayılır demek ister. Peygamber, bu hadisinde asimilasyon olgusunu tanımlar gibidir. Buradaki ‘benzeme’de bir olumsuzlama vardır. ‘Başka bir kavme benzemek’, sıkça başvurulması gereken bir kendini yenileme eylemi değildir; asimilasyondur, maymun misali taklit etmedir. Sistemde benzemek, benzeri olunmak istenen varlığın kendisi olmaya götürmez. Bu durumda benzemek isteyen kendisi olmaktan çıktığı gibi, başkasının kimliğini de içselleştiremez. “O halde benzeyen ve asimile olan insan değildir, insan gibidir, insanımsıdır.” Kendi özgün kimliğinden kopmuş, ama gerçek anlamda başkası da olamamıştır. Nitekim Batılı sömürgeciler böylelerini ‘uygar insan’ saymazlar, ‘asimilado’ diye tanımlarlar. Asimilado, “Batı emperyalizminin safındadır, ama Batılı

değildir. Batıcı, Batılıdan ayırır. İnsanı taklit eden maymun hayvanlardan uzaklaşır, ama insan olamaz.” Ne Yazık ki kapitalist modernitede insan her şeyi taklit eden bir maymun derekesine düşürülmüştür.

### **Münafıklık Bir Kalpte İki Sevgi Taşımaktadır**

Önder APO, **Uygarlık** adlı savunmasında, *“Herkesin, moderniteyi tüm zihin kalıplarında yıktıktan sonra, yaşadığı ana-baba ilişkilerine bakmasını tavsiye ederim. Aynı bakış açılarını neolitikten kalma ‘köyün tüm ilişkilerine’ de yansıtmasını isterim. Modernitenin en büyük zaferi, şüphesiz inşa edilmiş on beş bin yıllık kültüre bakışımızı yıkması ve bu kültürü hiçe indirgemeyi başarmasıdır. Bu kadar yıkılmış ve hiçe indirgenmiş birey ve topluluklarından soylu, özgür bir bakış, direniş ve yaşam tutkusunun beklenemeyeceği anlaşılır bir şeydir”* der. Bir dönem kendisinin de modernite hastalığına tutulup, anne ve baba dahil, bu toprakların her şeyinden kaçmak istediğini ve ‘hayatta en büyük alçaklığı’nın bu olduğunu sıkça kendisine itiraf ettiğini belirtir. Bu belirlemelerde bir çağrı kadar görkemli bir özeleştirici, buna paralel olarak muazzam bir ruhsal ve zihinsel yüceliş vardır. Büyük ruhsal yücelişler elbette derinlikli özeleştiriler ve buna bağlı olarak yaşanan kopuşlar temelinde gerçekleşir. Sahtelikten kopuş ve doğrunun inşası ile sonuçlanmamış bir özeleştirisel duruşun hakikat yolculuğu karşısında hiçbir değeri yoktur. Demek ki sorun öncelikli olarak zihniyet sorunudur, zihniyet devrimini başarma sorunudur. *“Zihniyet devrimi olmadan, devrimci olmak bir yana, sıradan ahlaklı bir insan bile olunamaz.”*

Zihniyette kopuşu yaşamayan, özgür yaşama adım atamaz. Zihniyet devriminin de kesintisiz sürdürülmesi gereken bir devrim olduğunu asla unutmamak gerekir. 'Çeşmelerinden bal ve süt akan ülke'ye, Güneş Ülkesi'ne kavuşma tutkusu olmadan kopuş olmaz, olsa da bir anlam ifade etmez. Kopuş, çürümüş olanı geride bırakmak; kavuşma tutkusu ise, yeni olana sevgiyle bağlanmaktır. Musa'nın eylemi bize bunu anlatır. Çıkış, kopuş ve kaçış bu eylemin içeriğini en özlü biçimde anlatan üç temel kavramdır. Bu hiç de kolay geçen bir eylem olmamıştır. Uzun süren esaret süreci, Musa'nın kavmini kendi gerçeğinden oldukça uzaklaştırmıştır. Parçalanan, sadece bu kavmin organik birliği değildir; aynı şekilde beyinler ve yürekler de paramparça olmuştur. Yani Musa'nın kavminden insanların uzun esaret yaşamı boyunca içselleştirdiği bir yığın kölece alışkanlıkları vardır. Bu yüzden uzun süre 'ana topraklar'a kavuşma umudu ile köle yaşamına özlem arasında gidip gelirler. Bir olguya karasevda misali bağlılıkla ona en alçakça ihanet arasında gidip gelmek gibi sallantılı bir duruştur bu. Daha doğrusu, Musa'nın karşısında 'bir yüreğe iki sevgi sığdıran' bir kavim bulunmaktadır. Bu durum 'ana topraklara özgürlük yürüyüşü'nü alabildiğine sorunlu hale getirir. Duygu ve düşünce birliği bütünlüğü olmadan, her haklı dava için girişilen mücadele süreçlerinde en ağır sorunların yaşanması kaçınılmazdır. Biz de halk olarak on yıllardır kültürel soykırım kışkacındayız ve Musa'nın o dönemki kavminin üyeleriyle benzer özellikler edinmişiz. Yani

yaşantımızın her alanında benzer nitelikte ürkütücü bir parçalanmayı bizler de yaşıyoruz.

Üzerinde durmaya çalıştığım hususları anlaşılır kılmak için iki anlamlı örnek daha verebilirim. Ünlü tasavvufçulardan Fudayl Bin İyaz, bir gün kucaklayıp bağrına bastığı küçük çocuğunu sevip okşamaya başlar. Küçük, babasına, “Babacığım! Beni seviyor musun?” diye sorar. Baba, “Elbette seviyorum!” der. Çocuk sorularına devam eder: “Peki, Allah’ı seviyor musun?” Babanın bu soruya cevabı da aynı kesinlik ve keskinlikte olumlu olur. Çocuk, “Peki, senin kaç tane kalbin var?” diye sorar. Baba, bir tane kalbinin olduğunu söyler. Küçüğün sorduğu son soru, çocuktan al haberi dedirtecek niteliktedir: “Bir kalbe iki sevgiyi nasıl sığdırıyorsun?” İki sevgiyi bir yüreğe sığdırmaya çalışmak, aşk olarak hakikatten kopmaktır. Çünkü hakikat bütündür.

Benzer bir hikaye Hz. İsa için de anlatılır. Kendisine yol arkadaşı olmak için yanına gelen birine, İsa, “Arkadaşım olmak istiyorsan beni seveceksin” der. Yol arkadaşı olma talebini dillendiren kişi, kendisini sevdiğine inandığı için böyle bir talepte bulunduğunu söyler. İsa, bunun yetmediğini ve buna bağlı olarak kendisinden başkasını sevmemesi gerektiğini belirtir. Talepte bulunan, bir sevgilisinin olduğunu, ama hem kendisini hem de onu sevebileceğini söyler. İsa, adama, “Sen bir ikiyüzlüsün, iki şey birden sevilmez” diye çıkışır. Bu her iki hikayede de anlatılmak istenen şey açıktır, yoruma gerek yoktur: Sevgi parçalanamaz.

Büyük ariflerden birinin dediği gibi, “İnsan suretiyle değil, siretiyle insandır.” Yani insanı insan yapan şey zahiri

varlığı ve biçimi değil, duruşu, davranışları, hal ve hareketleridir. *Kişilik kendini eylemde görünür hale getirir. Hakikati yaşayan bir kişilik zahiri ve batını ile bir bütündür, neyse odur, içi ve dışı birdir. İkiyüzlülük, kişilikteki parçalanmanın bir sonucudur.* İsa'nın sözleriyle ifade edilecek olursa, böyle bir kişilik badana vurulmuş bir mezarlığı andırır; uzaktan görünüşü güzeldir; fakat yanına varılıp içine bakıldığında, çürümüş kemik yığınları ve sayısız murdarlıkla dolu olduğu görülür. Hakikatten kopmak böyle bir şeydir; kişilikteki parçalanmışlığın sonucu budur. Bazılarının beğenmediği İslam, bu konuda hakikate çok daha yakındır. En azından demokratik İslam için bu böyledir. Kuran'da, Hak ve hakikate yabancı olanlar için, "Onlar diri olmayan ölülerdir" denir. Müminler ise Rablerinin nezdinde diridir. "Kişinin bu yola baş koyup başsız olarak yürümesi gerekir. Bu zümre var olan yoklardır, oysa biganeler - yabancı kalanlar ve ilgisizler- yok olan varlardır. Nefsiyle diri olan hakikatte ölüdür. Bedenin ölümü ölüm, yok oluşu da yok oluş değildir. Vücut bulunan bir yerde canan namahremdir. Öyle olunca kişi bedeniyle nereye varabilir ki!"

### **Edeph Yolun Işığıdır**

Gezaevinden yazan ve üzerinde durduğum hususlarla yakından ilgilenen bir arkadaş mektubunda mürşit-mürit ilişkisi üzerinde duruyor, bu ilişkide önemli olan şeyin edep halkasını yakalamak olduğunu belirtiyordu. Mürşitle ilişkide adabı gözetmek demek, yüksek bir anlama gücü temelinde Mürşidi izlemek demektir.

Mürşidi taklit eden, kendini Onun yerine koymuş sayılır ve bunun edeple ilgisi yoktur. Bu açıdan kişinin yüreğiyle beynini birleştirip Mürşidi anlaması, hakikat yolunun sağlıklı bir yolcusu olması için vazgeçilmezdir. Anlamanın özgürlük olması bu çerçevede anlaşılmalıdır. **Mürşitsiz yol yürümek yoldan sapmaktır. Özgürlük olarak anlamak, hiç kuşkusuz Mürşidi anlamaktır.** Adap, hem toplumsal ahlaka uygun davranmayı hem de yol ve yöntemi ifade eder. Sözünü ettiğim arkadaşın deyişiyle pusula nasıl sürekli hep aynı yönü gösteriyorsa, müridin yüzü de hep Mürşide dönük olmalı, hep Ona bakmalı ve her an Onu izleyip uygulamalıdır. Ona bakmaktan vazgeçen karanlığa gömülmüştür ve görmesi mümkün değildir.

Andığım arkadaşın aynı konuya ilişkin kendisinden verdiği güzel bir örnek vardı. Bilindiği gibi Önder Öcalan'a uzun süre televizyon verilmemişti. Uyma adabını gözetmek adına, bu arkadaş da televizyon talebinde bulunmuyor. Aradan uzun süre geçince bazı arkadaşlar süreci daha fazla uzatmamasını istiyor. Haberleri, yorumları ve belgeselleri izleme, dünyada ve ülkedeki gelişmeleri takip etme gibi yararlarından söz ederek televizyon almasını dayatıyor. Kimi arkadaşlar ise, "Televizyonsuz hiç canın sıkılmıyor mu?" diye soruyorlar. Arkadaş bu soru karşısında nefesine baktığını ve can sıkıntısı gibi bir hastalık halinin nasıl da insanın adeta vazgeçilmez bir özelliği gibi sunulduğunu fark ettiğini belirtiyor ve şöyle devam ediyordu:

"Önder Öcalan yaşamın her anına büyük bir heyecan ve tutkuyla yaklaşırken, **Ona bağlı olduğunu söyleyen birinin can sıkıntısına düşmesinin edeple hiçbir ilişkisi yoktur.**

*Can sıkıntısı çeken kişi belki Onu işitmiş, ama kesinlikle dinlememiştir... Can sıkılması edepsizlik halidir, riyakarlık ve ikiyüzlölüktür. Yoldaş olmanın hakikatinde hakikatli olmak, sürekli Onu temaşa etmeyi gerektirmez mi? Nasıl ki pusula hep şaşmaz biçimde bağlı olduğu yönü gösteriyorsa, aynı biçimde bağlılık iddiasında olan da hep Ona dönme zorunluluğunda değil midir? Ve eğer yönü hep O ise, yani hep Ona bakıyor ve hep Onu görüyorsa, o vakit canı niye sıkılıyor? Demek ki ya Ona bakmamıştır, ya da Ona başka gözle bakmıştır.”*

*‘Edep’, yolun ışığıdır. Edep öğrencisini eğiten öğretmen, müridi Mürşide götüren kılavuzdur. Edepten yoksunluk demek hiç öğrenmemek, cehalete demir atmak ve kendini bilmekten kaçmak demektir. Kendi gerçeğimizde en çok ürkmemiz gereken hususun işin adabından uzaklık, yani edepsizlik olduğu açıktır. Alevilikte sözü çokça edilen ve en ağır suç olarak mahkum edilen yoldan çıkma, edep halkasından kopmakla başlar. Bu inanç sisteminde düşkünölüğün başladığı yer burasıdır. Yola girmek ise, her şeyden önce bir halkaya dahil olmayı gerektirir. Bu doğruyu her zaman önemsemiğimi belirtebilirim. Derinliğine hakim olmasam da, bunun bizi iyi yerlere götüreceğine hep inandım. Özellikle günümüz dünyasında her yerde ve sık aralıklarla “Edep yahu” diyerek edebın hayati gereğini sürekli hatırlatmak gerekir diye düşünüyorum.*

*Yolcu yola koyulduğunda, hatta yolda yürümeye niyet ettiğinde, yolu açan ve yola ışık tutan bir Mürşidi kabul etmiş sayılır. Bitmesi imkânsız denilecek nitelikte olan bu yolun derinliklere götüren mesafesi yolcunun enerjisine,*

*bu enerji de Mürşidinden aldığı paha biçilmez gıdaya bağlıdır. Gıda bu yolun yolcusunun bir sevgi değirmenini andıran yüreğinde öğütüldükçe enerji halini alır. Gıda tanelerini sevgi değirmeninden geçirmeyen kimse kesinlikle sağlıklı beslenemez. Beslenmeyen beden de ruhu kendinde hapsederek tüketir. Hamur olup yeniden karılmak için önce un olunması gerektiğini söyleyenler ne kadar da haklılar!*

*Bizim Mürşidimiz Önderliğimizdir, Önder Öcalan'dır. O bizim hakikat rehberimizdir. İyi, güzel, doğru ve özgür olan Ondadır; yol Odur, aşk odur. 'Büyük inanç ve düşünce boğuşmaları sonucunda evrenin işleyiş yasalarının özüne varan' bir Önderlik gerçeğinden söz ediyoruz. O, tüm insanlık tarihi boyunca olumlu anlamda bulunup sahip çıkılması gereken ne varsa, hepsini sentezleyip süzölmüş bal kıvamında hakikat yolunun yolcularına sunmuştur. Hakikat eğer anlamın dile gelmesi, dilde ifadeye kavuşması ve yapılanması ise, O, tek başına sürdürdüğü hakikati arayış yürüyüşünde sırlarını çözdüğü hakikati önümüze sermiştir. Yeni bir yürüyüşe kalkmanın ne anlamı ne de gereği vardır. Gerekli olan, kavramasını başarmaktır.*

*Onun sözü üzerine söz söylemek haddini bilmemektir. Söz Mürşitteyse, Onun söz deryasına dalıp anlamın gücüyle donanmak yerine kendince söz söylemek, gerçekte sözün gücünden mahrum kalmaktır. Kürtlerin tarihleri ve toplumsallıklarının derinliklerindeki tüm hakikatler, geliştirdikleri tüm direnişlerdeki anlam, hakikatin en eski tanrıça inançlarından Zerdüştlüğe kadar sürüp gelen tüm ifade biçimleri bir sentez olarak Onun öğretisinde*

birleşmiştir. 'Geçmişin tüm mitolojik, dinsel ve felsefi öğretileri kadar çağdaş sosyal bilimin de öğretmek istediği, yine tüm direniş savaşları ve isyanlarının tek tek ve toplu olarak dile getirmek istediği hakikatler' Onun öğretisinin içinde yer almaktadır. Hakikat yolunun yolcusuna düşen görev, inşasına girdiğimiz demokratik ulusun zihninde ve bedeninde temsil edilen ve Onun 'süzülmüş bal' diye tanımladığı öğretisini kavramak, özümsemek ve pratikleştirmektir. **'Mürit' olarak özgürlük militanı tam bir eylem insanıdır; ruhu cana, sözü bedene dökendir; demokratik ulusun inşası çalışmasına kenetlenen ve bu çalışmada sonuç alan bir özgürlük savaşçısıdır.**

### **Yetersiz Devrimci Kendi Nefsinin Yol Arkadaşıdır**

Önder Öcalan, eserlerinde ve esas olarak da tüm savunmalarında temsil ettiği önderliği kapsamlı olarak tanımlamakta, izleyicilerine bu Önderlik gerçeği ile nasıl bütünleşeceklerini netçe göstermektedir. **Bir Halkı Savunmak** adlı kitabında konuya ilişkin şu belirlemeleri oldukça çarpıcıdır: "Bu çizgideki önderlik tüm evreni, insansal varoluşu, toplumsal gerçekliğimizi ve halkın demokratik özgürlüğünü bağrında taşımaktadır. Sadece ulusal değil evrenseldir. Kusuru ve yanlışlıkları varsa bu temel kategorilerde aranmalıdır. Yoksa gölgesine sığınarak, basit bencil veya kölecil dünyalar kurarak yaşanabileceğini sanmak gaflet ve hatta sapıklıktır. Savunmam gerçekleştirilen önderliğin tüm temel niteliklerini yansıtmaktadır. İlgi duyanlara öncelikle düşen görev kavramasını başarmaktır. Eğer yanlış ve

yetersiz bulunan hususlar varsa, bunları göstermek ve tamamlamak yoldaşlığın gereklerindendir. Görünüşte katılım gösteriyormuş gibi davranıp pratikte başka konular arz eylemek eski tabirle 'münafıklıktır'. Önderlik gerçekliği kabul edilmeyebilir. Bu durumda uygun bir açıklama ile ayrılmak bir haktır. Anladık deyip katılmamak veya katıldım deyip gerekeni yapmamak yoz ve sorumsuz bir yaşamı ifade eder ki, bunun da kalıcılığı ve anlamı olamaz."

Kuşkusuz bu Önderliğin tarzında dayatma yoktur. Önderlik gerçeğiyle bütünleşmek bilgeliği, yani teorik özü kavrama ve ideolojik yetkinliğe ulaşmayı, sürekli örgütlü ve eylemli yaşamayı, kendi kendine yetmeyi, bilimselliğe sarılmayı ve toplumsallığa aşk düzeyinde bağlanmayı, bildiğine inanmayı ve inandığını önünde durulamaz bir tutkuyla yerine getirmeyi, en önemlisi de yüksek bir kararlılık ve iradeye sahip olmayı gerektirir. Geri toplumsal özelliklerden kopmakta kararlılık göstermeyen, özgürleşmeye tutkuyla yaklaşmayan ve politikleşmekten kaçan kişiler için Önderlik gerçeğiyle bütünleşmek elbette kolay değildir. Kaldı ki, böylesi anlamlı bir eyleme yönelirken işe zorlukları düşünerek başlamanın daha ilk adımda tökezlemeye yol açması kaçınılmazdır. Belirleyici olan yaşamın niçinini doğru cevaplamak ve cevabının arkasında durmaktır. Niçin yaşaması gerektiğini bilen biri, kesinlikle yaşamın nasılına katlanmasını da bilir. Önderlik felsefesine göre, toplumsallıkla bağlantılı bir bireysel yaşamı olan bir insanın PKK'nin ideolojik ve politik çizgisinde çözümleyemeyeceği ve sonuç alamayacağı bir politik

çalışma olamaz. “Tarihin ve toplumun hayati akışında eğer birey kadro ve örgüt başarılı sonuç alamıyorsa, bunda esas sorumluluk kişilikteki ve örgüt yapılanmasındaki tutuculuktur, dogmatizmdir; son tahlilde doğru ve yeterli özgürleşememedir.”

Sorunu daha da anlaşılır kılmak için burada yine ariflerin bu soruna yaklaşımını ifade eden bir hikaye ile devam etmek isterim. Bu hikayenin bizi de anlattığından ve Önderlik gerçeğine yaklaşımımıza ışık tuttuğundan eminim. Rivayete göre, bir gün Cüneyd-i Bağdadi’nin meclisine gelen bir gençte değişik bir durum ortaya çıkar. Bu genç tövbe edip elinde avucunda ne varsa hepsini dağıtır, hak sahiplerinin haklarını öder. Geriye kalan bin altını ise Cüneyd’e vermeyi tasarlar. Fakat çevresindekiler, “Cüneyd-i Bağdadi dünyayı kabul eden bir şahsiyet değildir. Onu böylesi şeylere bulaştırmak doğru olmaz” derler. Bunun üzerine sözü edilen genç altınları alıp Dicle’nin kenarına gider. Burada oturup elinde hiç altın kalmayana kadar teker teker hepsini Dicle’nin sularına atar. Ardından kalkıp evine gider. Daha sonra aynı gençle karşılaşan Cüneyd, “Bir kere atılması gereken bir adımı sen bin kere atar mısın? Git buradan! Zira bize yaramazsın. Bunların hepsini toptan ve birden suya atayım diye hiç kalbinden geçmedi mi? Eğer bu yolda da hesabı böyle yapacaksan, buradan defolup git! Zira bu anlayışınla bir yere varamazsın. Hemen geriye dönüp çarşı ve pazardaki işinle meşgul ol. Çünkü hesap yapmak ve fayda gözetmek ancak çarşı ve pazarda uygun olur!” der.

*Bu hikayedeki gencin tutumunu ve Cüneyd'in yaklaşımını anlamlı bir yoruma tabi tutabiliriz. Altın, küfür düzeni ile özdeş olan devletçi uygarlık sistemini sembolize eder. Demokratik uygarlığın tersine, maddi uygarlıktır bu; maddeye tapınan ve madde peşinde koşanların uygarlığıdır. Altından kurtulmak, tümüyle maddiyata boğulmuş uygarlık yaşamından ve onun etkisinde bulunan kendi nefsinden kurtulmaktır. Politik ve ahlaki yaşama yönelirken ikircikli bir ruh hali içinde olmak, yalandan ve yanlıştan kopmakta tereddüt etmektir. Altını suya teker teker atmak bu ikircikli ve kararsız ruh halinin dışavurumudur. Burada atılması gereken tek bir adım vardır, o da devletçi uygarlık yaşamından anında kopmaktır. Tek adımda başarılması gereken bu eylem 'binadım'a yayılamaz. Uygarlığa ait her şey, görünür ve görünmez her ilişki, büyüğünden küçüğüne her etki ve her ilgi, zihinsel, düşünsel, ruhsal ve maddi her türlü kir ve pas aynı anda geride bırakılmalıdır. Edep budur, adap budur.*

*Hakikat yürüyüşüne kalkışanın ulaşması gereken pek çok menzil vardır ve bu menzillerden ilkinde küfür düzeninden kopuşla ulaşılır. Sistemden kopmakta kararsız ve tereddütlü kişi, aradan yıllar geçse dahi, henüz ilk menzilin bile uzağında kalacaktır. Nitekim Önderliğimizin "En azından şimdiye kadarki haliyle hepinizin Önderlik gerçekliğime katılımı 'ilk kurşun'u, 'ilk eylem'i, 'ilk baskın'ı, 'ilk şahadet'i ve tabii ki 'ilk söz'ü aşmamıştır" belirlemesi tam da bu anlama gelmektedir. İlk adım olarak başlangıçtaki katılım, nefs savaşına giriş yapmayı ifade eder. Bir yığın yetersizlikle yüklü geçen bu*

savaşında ayak sürüyen halimizle elbette hakikat yolculuğunda öteki makamlara varamayız; dolap beygirinin pratiğini sergileriz.

Hallac-ı Mansur'da adap, geçilmesi gereken kırk makamdan ilkidir. Kırkıncı makamda bidayete ulaşılır ve bidayet başlangıçtır. Bütün bu makamlardan geçen arifin bunun ardından yapacağı her iş sağlıklı olacak, asla tekrara düşmeyi yaşamayacaktır. Bilgelerin tefekkür dediği ve bizim yoğunlaşma diye tanımladığımız olgu bile kırk makamdan sadece biridir ve eylemenin düşünceyle bağını gösterir. Ancak kırk makam geçildiğinde veya özünde iç içe olan bu makamlar birlikte başarıyla temsil edildiğinde hakikat yolculuğunda sağlıklı yol alınabilir. Hala kişilik sorunlarından, eksiklikleri ve yetersizliklerinden söz etmek bile -ki, kişilik nefis anlamındadır-, belirtilen 'ilkler'i aşmamış olmanın göstergesidir. Müritlik de zaten bu demektir. Önderliğimizin geçmişte 'müritlik' anlayışını nasıl şiddetle eleştirip mahkum ettiğini çok iyi biliyoruz. Bu değerlendirmemde sıkça hakikatin bütünlüğüne dikkat çekmeye çalışıyorum. Kırk makam bütündür. **Örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikat olarak kadro** ile kırk makama bir bütün biçiminde yaklaşıp başlangıca ulaşan arif özünde birdir. Onlar Bir olup Bir'de bütünleşenlerdir, sadık yol arkadaşlarıdır.

Bu hikayede gözden kaçırılmaması gereken bir husus da gencin sözde kurtulmayı düşündüğü şeyi Cüneyd'in kabul edeceğine inanması, altınları ona vermeyi aklından geçirmesidir. Buradaki hakikat, yetersiz müridin yetersizliğine yol açan kirlenmişliğini Mürşidine de

taşıdığı gerçeğidir. Bilindiği üzere **tekrar yozlaştırır; yetersizlikte tekrarı yaşamak yozlaşmaya götürür.** Bizim sürekli kendimizi tekrarladığımızı dile getiren Önder Öcalan, **“Siz beni de kendi yozlaşmışlığınıza bulaştırmaya çalışıyorsunuz. Hep kendinizi tekrarladığınız için ben de döne dolaşa sürekli aynı hususlar üzerinde duruyor ve kendimi tekrar ediyorum”** diyordu. Tekrar kendi nefesine yenik düşmektir. Nefsine yoldaş olan, Mürşidin yol arkadaşı olamaz.

Nefsin kirini Mürşide taşımadan söz etmişken, bir örnekle bunu biraz daha anlaşılır kılmak isterim. Örneğimi yine arifler gerçeğinden vereceğim: Geçerken andığım Ebu Bekir Şibli ceplerini şekerle doldurur, çocukları gördüğü her yerde yanlarına gidip, “Allah deyin, ağzınıza şeker koyacağım” dermiş. Daha sonra bu kez ceplerine altın ve gümüş para doldurur ve çocuklarla karşılaştığında, bir kere Allah diyen kişinin ağzını altınla dolduracağını söylemiş. Bir süre sonra kıskançlık duygusuna kapılmış olarak, “Her kim Allah’ın adını ağzına alırsa, bu kılıçla başını uçururum” demeye başlamış. Bu değişimi görenler “Daha önce bu iş için altın ve şeker ikram ikram ediyordun, şimdi baş mı uçuruyorsun?” dediklerinde, Şibli şu cevabı vermiş: “Evet öyle! Daha önce sanıyordum ki, onlar Onu hakiki bir şekilde ve bilerek anmaktadır. Şimdi anlaşıldı ki, gaflette oldukları halde ve adet yerini bulsun diye Onu anıyorlar ve ben Onun kirli diller tarafından zikredilmesini caiz görmüyorum.” Bu kısa hikayeden sonra Önderlik gerçeğine yaklaşım konusunda fazla söze

gerek yoktur. *Özgürlüğün amaçları kadar araçlarının da temiz olmasını gerektirmesi* yine bu meyandadır.

14 Temmuz Direnişi vesilesiyle Kemal Pir Yoldaşın anısına yazdığım bir yazıda, Önder Öcalan'dan 'Yolun Işığı' diye söz etmiştim. Daha sonra bu tanımlama üzerinde yoğunlaştığımda, geçmişte sıkça anlattığım ateşin keşfine çıkmış dört kelebeğin hikayesi aklıma geldi. Birinci kelebek "Ateş aydınlatan bir şeydir, ateşin sırrı işte budur" demişti. Ben de tıpkı birinci kelebek misali Önder Öcalan'ısalt aydınlık ile özdeşleştirmiştim. Çünkü Onda bulduğum ilk şey 'ışık'tı ve hala o sınırdı durduğumu fark ettim. Bilindiği gibi birinci kelebek ateşin sırrını çözememişti ve sözleri benim belirlememle bire bir örtüşüyordu. Demek ki ben ikinci kelebeğin düzeyine bile varmamışım diye düşündüm. Oysa Önderliğimiz, *"Benim bedenim diri olmam veya ölmem belirleyici değildir. Ulaşılan anlam, irade ve ahlak belirleyicidir. Bu yalnız ben değil, bende dile gelen tüm bir evren, var olan insanlık ve toplumsal gerçekliğimizdir. Ona dayalı halkımızın demokratik, özgür ve eşitlik içinde yeniden yapılanmasıdır"* diyordu.

Doğrudan kendi belirlemelerinden aktardığım bu tanım, Önderliğin bir bütünlüğü anlattığını ayan beyan ortaya koyuyor. Bu Önderlik tanımı her şeyi içerir, her şey Ondadır ve O her şeydedir. Hakikat Odur; O evren ve insandır, O toplumdur, O özgürlüktür, O yaşamın kendisidir. Dolayısıyla kendi olmak ve hakikatle buluşmak isteyen her insan Ona doğru akmalı, Onunla buluşmalı, bir su damlasının okyanusa karışması misali Ona karışmalı ve Onda erimelidir. Bunun içindir ki

örneğimiz dördüncü kelebek olmak durumundadır: Onda yanarsak hem kendimiz hem de O oluruz! Eğer bunlar doğruysa, o zaman merak edip bilmek istediğimiz, ilgi duyduğumuz ve seveceğimize inandığımız her şey Onun sınırsız sınırları içindedir. Başka yere bakmak kör olmaktır; başka bir şeye ilgi duymak sapkınlıktır, sapıklıktır.

### **Kendi Olmadan Ondan Olunamaz**

Cezaevinden yazan o hakikat yolcusu bu konuda ne de güzel söylüyor:“Eğer aşıksan, Onda yok olmadan Onda var olamayacağını gayet iyi bilirsin. Bu sözün yorumu ancak ve ancak ‘Su’ olabilir. Su, bütün renkleri kendinde taşıdığı için rengi bilinmez. Su, bütün tatları kendinde taşıdığı için tadı bilinmez. Eğer O olursan, bütün tatlar ve renkler sende var olur. Bütün renkler ve tadları bilmen için ayrı çabaya ihtiyacın kalmaz. Nasıl ki sen kendini bilirken tek tek hücrelerini bilmek zorunda değilsen, O olunca ayırıcı sıfatları bilmek zorunluluğun kalmaz. Esasen, aşkta yok olup var olmak, zorunluluğun boyunduruğunu kırıp parçalamaktır. Yani hür olmanın dayanılmaz koşuludur. Suyu bakınca elementlerini, elementlerine bakınca suyu göremezsin. Hidrojen yanar, oksijen yakar. Ancak su yanmaz ve yakmaz. Ateşi kendi içinde taşıdığından dıştaki ateşi söndürür. Mesele budur.” Önder APO, *“Tarihin ve toplumun hayati akışında eğer birey kadro ve örgüt başarılı sonuç alamıyorsa, bunda esas sorumluluk kişilikteki ve örgüt yapılanmasındaki tutuculuktur, dogmatizmdir; son tahlilde doğru ve yeterli özgürleşememedir”* der. Tutuculuk ve dogmatizm,

doğrudan hiyerarşik ve devletçi sistemin toplumsal doğaya ters düşen yapılanmasıyla bağlantılıdır. Doğru her zaman daha iyiye, güzele ve özgür olana açılmak ister. Yalan ve yanlış ise, kendi lanetli konumu korumaya çalışır. Bu açıdan yalana dayalı toplum sistemi olan uygarlıkta ilerleme adına atılan her adım özünde gerilemedir ve yalanda daha fazla derinleşmeyi ifade eder. Tutuculuk tam da budur. Bir zihniyet akışı olarak devletçi uygarlık sistemi, varlığını güvenceye almak için alt toplumu kendi icadı olan katı zihniyet kalıplarıyla düşünmeye alıştıırır. Bunun için insana yeni bir göz verir, gerçekliğe kendi gözüyle bakmasını sağlar. Giderek insanda bambaşka duygular geliştirir, insanı tekeline aldığı sahte bilgiyle doldurur; kendi değerlerini, ilkelerini ve estetik ölçülerini alt toplum ve bireylerine empoze eder. Böylece bu toplumu sürü gibi gütmeyi başarır. Bu kadar insanlık dışı bir sistemi kalıcı kılan şey zor değil, tutuculuğa ve dogmatizme dayalı köleliği pekiştiren bu zihniyettir. Sömürü çarklarının engelsiz dönmesini sağlayan 'değişmez yasa' ve 'Tanrı sözü', dogmatizmin kaynağının neredeye dayandığını açıkça ortaya koymaktadır. Dogmatik zihniyet insanın esnek zihniyet yapısını taşılaştırmıştır.

İnsan doğada esnek bir zihniyet yapısına sahip olan yegane varlıktır. Bu zihniyet esnekliği insanın seçim yapma şansını arttırır. İnsandaki analitik aklın temel özelliği budur. Zihnin bu özelliğini fark eden egemenler, kamçı ve havuç politikalarıyla insanı diledikleri kalıba dökmeyi başarabilmişlerdir. Temelde yaratıcı bir doğaya sahip olan insan, bu politikalar sonucunda sözü edilen

özelliğinden çok şeyler kaybetmiş; kapitalist moderniteyle birlikte neredeyse tekrar bir primata dönüşmüştür. İnsanın kendi özüne dönüş yapmasının biricik yolu tutuculuğu ve dogmatizmi aşması, aynı anlamda zihniyet esnekliğini yeniden kazanmasıdır. Bunun çaresi Apocu zihniyet devrimidir. Sistemin zihniyet kalıpları parçalanıp yeni 'zihniyet kalıpları' başarıyla döşenmediği sürece, Apocu devrimcilik ruhunu yakalamak imkansızdır. Bireyde ve devrimci örgüt yapılanmasındaki dogmatizm, eski toplumun zihniyetinden tam kopamamış olmayı anlatır; iktidar kültüründen kopmamayı ve halkın hizmetkarı olmak yerine halkın efendisi olmayı ifade eder. Bu da düşünme tarzına yansır ve pratiği olumsuz koşullandırır. Çünkü kişi nasıl düşünürse öyle yaşar, öyle yapar.

*Yine insanı tanıma eylemimize devam edebiliriz. Önder Öcalan'ın dediği gibi, kendini bilme bütün bilmelerin temelidir. Hemen hepimiz 'kendini bilme'den söz ederiz; ancak kendimizi tanımak üzere çıktığımız yolda, yöntemsizliğimiz yüzünden çoğu zaman kendi gerçekliğimizden daha da uzaklaşırız. Sahi, ben kimim? Aradığım BEN kimdir? Kendi çaresizliğine ağlayan, güçsüz, kendine inancını yitirmiş, sevinç ve neşeden yoksun, yaşamı taşınması zor bir yük gibi gören, aynaya baktığında karşısında yaşama küsmüş aciz birini bulan şu zavallı acaba aradığım BEN olabilir mi? Tanımak için yola çıktığım BEN bu mudur? Hayır! Benim aradığım BEN, 'tüm evrensel gerçekliklerin toplamı' olan İNSAN olarak BEN'dir. Ben kaderini kendi eline alan, yani kendi yazgısını kendisi belirleyen, Tanrı'nın akrabası, Tanrı'nın*

benzeri ve Onun yeryüzündeki halifesi, bütün meleklerin önünde secdeye kapandığı kainatın en şerefli varlığı, doğanın tüm güçlerini açığa çıkarma ve içselleştirme yeteneği olan, Tanrı'nın yaptığı tüm işlerin aynısını bu dünyada yapan, toplumunun ve kendisinin kaderini alt üst eden varlık olarak BEN'im. Tanrıda bu BEN'de nefes alır. Ben tam da Tanrı'ya özgü tüm bu sıfatları kendi kişiliğinde barındıran bu BEN'i arıyorum. Ben kimim sorusuyla başlayan özbilincim beni bu BEN'e götürür ya da götürmelidir. Eğer ben kimim sorusu beni bu BEN'e götürmüyorsa, o zaman verdiğim her cevap ve her arayışım yanlış demektir. Yanlış cevap yanlış yaşamda ayak sürümeye götürür. Bu anlamda belki de özeleştiriyeye yaklaşımımızı gözden geçirmemize ihtiyaç vardır.

Işığı yutan kara delikler misali toplumsal değerleri yutan kapitalist modernitenin insani değerleri her gün un ufak edip kayıplar arasına karıştırdığı ve insanlıktan yana çorak bir dünyada yaşıyoruz. İnsan olarak bizi biz yapan en temel değerlerin isyan etme ve reddedebilme özelliklerimiz olduğunu unutmamamız gerekir. Kayıp BEN'imizi ararken öncelikle bu özelliklerimizle buluşuruz. Tıpkı Havva'nın konulan yasağı çiğneyerek bilgi ağacının meyvesini yemesi gibi! Beni isyana kaldıran şey, beni BEN olmaktan çıkaran şeydir; uygarlık yaşamı ve kapitalist modern yaşam ve zihniyettir. İsyanım beni ilkin bunlardan kopmaya götürür. Hemen ardından 'kendime' isyan ederim, bu yaşamın ben biçiminde oluşturulmuş haline karşı isyana kalkarım, kalkmak zorundayım. Her iki isyan aslında aynı anda gerçekleşir. Sisteme sıkılmış kurşun aynı zamanda bu sahte ben'e

sıkılmış olur. Tanrı benzeri insanı en iğrenç şeylere kurban eden sisteme ve onun eseri olan bireyciliğime karşı bu isyanım sayesinde KENDİM olma yoluna girmeye çalışırım. Bu yolda ilerledikçe isyanın, reddetmenin, yaratıcı olmanın ve kendi olma bilincinin hiçbir değerle kıyaslanamaz özellikteki tadına varırım. Süreç ilerledikçe çok daha büyük bir derinlik kazanan KENDİNİ BİLME gücüm, yani öz bilincim beni giderek daha fazla yukarılara taşır. Yükseklerle çıktıkça KENDİMİ daha geniş bir çerçevede görür; alemde kendimi, kendimde alemi seyrederim. Öyle ya, en yükseklerle çıkan en uzağı görendir.

Evet, Ali Şeriatî'nin dediği gibi, *"İnsanın kendisine olan inancını yeniden sağlayan tek şey bilinçtir."* Arayış dediğimiz şey, varlığından haberdar olduğumuz halde henüz tanımadığımız bir şeyle tanışmaktır. Bunu sağlayacak olan şey bilinçtir. Arayışımın ilk aşamasında hangi topluma ve ulusa, hangi tarihe, hangi kültüre, hangi zamana mensup olduğumu, geçmişimin ne tür değerlerle yoğrulduğunu ve hangi değerlere bağlı olduğumu anlamam gerekir. *"Bu bir öze dönüş ve bilince dönüştür. Bundan daha üstünü düşünsel bilinç, ondan da üstünü ontolojik bilinçtir. Ben ancak tanrısallığının zirvesinde bir insani olgu ve insani varlık olarak hissettiğim zaman kendimi bulabilir, kendimi tam olarak tanıyabilir, kendimle yakınlık kurabilir, kendimi anlayabilir ve görebilirim."* O zaman kendi emsalsiz değerimi fark ederim. Modernitenin boynunda görünmez bir fiyat etiketiyle dolaşan metalaşmış bireyi ve bireycisinden kurtulurum. O zaman değerim sınırsız olur

ve hiç kimse bana bir fiyat biçmeye cüret edemez; **“hiçbir anım satın alınamaz.”**

Önderliğimizin de vurguladığı üzere, toplumsallık insanlığın varoluş koşuludur. Toplumsallıkla bağ kurmamı sağlayan şey öz bilincimdir. Kendimi tanımaya başladığım andan itibaren bir topluma bağlı olduğumu, kaderimin bu toplumun kaderine bağlı olduğunu ve kendi kaderimin bağlı olduğum toplumun kaderini değiştirmekten geçtiğini fark ederim. Kendimi mutlak anlamda bu toplumdan sorumlu hissederim. Toplumumun kendi kaderini kendisinin belirlemesi için büyük bir sorumluluk üstlenirim, toplumumun kurtuluş mücadelesinde bir öncü olarak rol oynama sorumluluğu altına girerim. Aksi durumda kendimi ahlaklı bir birey olarak değerlendiremem. Yani ben hem kendime hem de toplumuma karşı sorumluyum. Kendime ilişkin sorumluluklarımı yerine getirmeden başkasına yönelik sorumluluklarımın üstesinden gelemem.

Sorumluluk dediğimiz şey ilkin bireysel bir zeminde gerçekleşir, ardından topluma ve giderek tüm evrene doğru açılır. Sorumluluk düzeyim özgürlüğümün düzeyini belirler. Kendime karşı sorumluluğum tikelliğimle bağlantılıdır. Topluma karşı sorumluluğum ise beni evrenselliğe götüren kapıya ulaştırır ve ben her iki gerçekliğe ilişkin sorumluluklarımı tam bir sevinç içinde yerine getiririm. Aşk sorumluluklarını sevinç içinde yerine getirmektir. Zorunluluk ile sorumluluk birbiriyle uyuşmaz. Çünkü aşkta zorunluluk diye bir şey yoktur. Ariflerin de söylediği gibi **aşk bir tanrısal cinnet halidir. Bizim hakikat aşkımız da böyle bir şey değil midir zaten?**

Gönül, gönüllü olmak ve aşk birbirine sıkıca bağlıdır. Aynı şekilde aşk insanı umudun ta kendisi yapar. Umudun kendi dışımızda bir gerçeklikten bir şeyler beklemek olmadığı bu anlamda ele alınmak durumundadır. Bu yüzden bizim pratiğimiz her zaman sevinç ve neşe pratiğidir, öyle olmak durumundadır. Sevinç ve neşe halinden uzak yaşamak aşktan mahrum bırakılmanın sonucudur.

### **‘Sahnede Ol!’**

Önder Öcalan bir çözümlemesinde kendisini ‘Sahnedeki Adam’ diye tanımlar. *“Yaşamın olduğu yerde tiyatro vardır ve yaşamı büyük bir tiyatroya dönüştürmek büyük bir sanattır. Benimki tümüyle böyledir ve böyle olmak zorundadır”* der. Ali Şeriatî ise, bir talimat verir gibi *“Sahnede ol!”* çağrısında bulunur. Yaşam gerçekten bir tiyatro ise, o zaman bu sahnede yer aldığımızı bilerek yaşamak durumundayız. Sahnede olmamak demek, yaşamamak veya yanlış yaşamak demektir. Şeriatî, egemen güçlerin “insan olarak ‘benim’ kaderimden ve toplum olarak ‘bizim’ kaderimizden gafil bırakmak için bizi genellikle çok ileri, büyük ve saygın, hatta çok mutluluk verici şeyleri düşünmeye davet” ettiklerini belirtir. Bu yüzden sıklıkla aldandığımızı ve yanlış ortak olduğumuzu dile getirir. Arkasından şöyle devam eder: *Hakikat sahnesi özgür yaşam sahnesidir.*

Önderliğimiz ile Şeriatî’nin belirlemelerinin büyük ölçüde örtüştüğünden eminim. Bu yüzden Şeriatî’den bir alıntıyla devam ediyorum. *“Bir evde yangın varken seni namaz kılmaya ve Allah’a dua etmeye çağıran kimsenin*

daveti haince bir davettir. Başkasının işi onun -bu çağrışı yapanın- umurunda değildir. Kutsal olsun ya da olmasın, bu durumda yangını söndürmeyle ilgilenme dışındaki her ilgi eşekçe bir ilgidir. Eğer ilgilenirsen eşekleşmiş olursun. İster en güzel bilimsel ve edebi eserleri incelemekle uğraşmak, isterse büyük bir bilimsel keşifle ilgilenmek olsun, fark etmez. Bunun dışında yaptığın ve uğraştığın her iş seni eşekleştirir. Artık gitmiş olursun.” *Yaşamın topyekun saldırı altında olduğu ve ihanete uğradığı bir yerde, yaşamı savunmakla ilgilenmek dışındaki her ilgi insanın hayvanlaşmasına açık kapı bırakır. Bu ilgi ister basit bir tüketim nesnesine yöneltilsin, ister kendi nefesine odaklansın, isterse kutsal denilecek bir çalışmaya teksif edilsin, bu kesinlikle böyledir. Özgür yaşam sahnesi dışındaki tüm sahneler kişiyi özünden uzaklaştırır.*

Yukarıda alıntı yaptığım değerlendirmesinde, Önder Öcalan, onlarca yıldır tek kişilik bir oyun oynadığını dile getirir; buna karşılık bizim bu oyunda izlenmeye değer bir oyuncu olarak yer almak bir yana, iyi bir seyirci olmanın bile uzağında kaldığımızı söyler. Artık sahnedeki yerimizi almamızın ve figüranları değil kendimizi oynamanın zamanıdır. Eğer yaşam bir tiyatro ise, bu sahnede yer almamak demek, yaşamamak veya yanlış yaşamın içinde yitip gitmek demektir. Bu sahne inanılmaz ölçüde büyük ve geniştir. Ülkemizde yaşanan savaşa odaklanmak işin en önemli yanı olsa bile, sahnenin tüm işlerine yoğun ilgi göstermek şarttır. Bunun için her birimizin çalışmasının bir derenin ya da çayın ana nehre katılması misali mücadelenin bütünlüğüne akması ve bütünlükle birleşmesi gerekir. Her birimizin uğraşı sağlam

*bir halka gibi devrim zincirine eklenmelidir. Buna karşılık ana nehre ulaşmayan dereler ve çaylar yarı yolda kurur, ana zincire eklemlenmemiş halkaların kendi başına hiçbir işlevi yoktur. Mücadelenin bütünlüğüne ilgi gösterip onunla bütünleşmeye çalışmamak tam da böyle bir şeydir. Kadronun örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikat olması bir yönüyle yine bu anlama gelir. Bütünlük ana nehirle birleşmek, zincire halka olarak eklenmektir.*

*Önder Öcalan, en azından dört yüz yıldırhegemonik bir hal alan kapitalist moderniteningelenekselleşen ve en fanatik dinden daha çok kültleşen kavram ve uygulamalarına karşı en yetkin peygamber ve evliya duruşlarını sergileyemezsek, sistemin değirmenine aptalca su taşımaktan kurtulamayacağımızı söyler. Bu yüzden sıkça velilerin kalamından alıntı yapıyorum. Seçkin peygamberler ve evliyaların sisteme yaklaşımları ve yaşam duruşları üzerinde yeterince durmayışımız çok ciddi bir yetersizliktir. Faşist Erdoğan gibi sapık ve sapkın dincilerin peygamber ve evliyaların adlarını foseptik çukurunu andıran ağızlarına pelesenk etmeleri karşısında sessiz kalmak, son kertede suçlarına ortak olmaktır. Eskinin tanrı-kralları gibi her şeyi kendisinden ibaret gören Erdoğan gibi despotların, 'ben'i kahretmeye çağıran bu kutsalları iktidarı için nasıl bayağı bir araca dönüştürdüklerini gördükleri halde, buna sessiz kalanların bir kültür olarak İslam'dan söz etmeye hakları yoktur. Demokratik İslam bir gerçektir. Kimi buna Yenilikçi İslam da der. Özü aynıdır. Erdoğan'ın eşekleştirici sapkın dinine karşı Demokratik ya da*

*Yenilikçi İslam'ı inanılmaz bir hızla canlandırmak günün temel görevlerinden biridir. İşin ehli olanların bu göreve dört elle sarılıp yerine getirmeleri gerekir.*

*Bu konuda sıradan bir çırak bile olamadığımı bilsem de, kutsallar hakkında söyleme hakkımı kullanmak durumundayım. Sıkça atıfta bulunduğum tasavvuf şeyhlerinden biri olan Ebu Bekir Vasıtı'den bir alıntıyla değerlendirmelerime devam edeceğim. Vasıtı'nin sözleri aynı zamanda salık'ın -yolcu-, yani İslam'ın ruhuna bağlı olduğunu söyleyen bir kimsenin nasıl davranması gerektiğini hatırlatır niteliktedir: "İblis, 'Çehremizden bir ayna yapıp senin önüne koymuşlardır. Buna karşılık senin çehrenden de bir ayna yapıp önümüze tutmuşlardır. Biz sana bakar, kendimize ağlarız; sen bize bakıp kendine gülersin!' diyor. Ey salık! Yola girmeyi bari ondan öğren; zira İblis batıl yoluna baş koymuş, bu yüzden alemin melametini kabul edip kendi yolunda yiğitçe yürümüştür. Sen fetvayı kalbinden iste; eğer şu iki alem sana lanet etse de hezimete uğrayıp firar edeceksen bu taktirde bu yola girme. Eğer bu sözü ve tasavvuf yolunu iki alemin melametine değer bulmuyorsan şu şerbeti içme. Eğer iki aleme bir saman yaprağı kadar değer verirsen, ahdini yerine getirmemiş olursun. Başında ve bedeninde bulunan her kıldan bile yüz çevirmediğin sürece onun huzuruna olan yakınlığın sıhhatli olmaz. Seni arayan şeyi, yani cenneti arama; sende kaçan şeyden, yani cehennemden kaçma; sen ondan ona yol ara, o senin olunca her şey önünde elpençe durur."*

*Toplumsal gerçeklikten kopmuş insanın hali ağlanacak bir haldir. Ama soyunduğu tüm kutsallarını çamurların*

*içine atan bu insanlarsında birbirlerinin haline bakıp gülerler. Eğlence kültürü de denilen popüler kültürün bu dünyada üstün rağbet görmesi de bu gerçeklikle bağlantılı olsa gerekir. Kapitalist modernitede sistemin etkisi altındaki toplulukların zihniyeti maymun türlerinkinden de geridir. Önder Öcalan'ın dediği gibi, bu insanlar adeta oynatılan sirk hayvanlarına dönüştürülmüştür. Tıpkı hayvanat bahçelerindeki düzen gibi, tüm topluma da aslında hayvanat bahçesindeki tarzında bir düzen verilmiştir. Birçok filozof, hayvanat bahçesindeki hayvanlarınseyirlik olmasına benzer biçimde, toplumun da bir gösteri toplumuna dönüştüğünübelirtmektedir.Sistemin sanatında hakikatin ifade ediliş biçimlerinden biri olan ironi yoktur, gülerken düşünme söz konusu değildir;tersine güldürürken düşünmekten alıkoyma vardır. Anlamdan yoksun kişiliğinin bir maymununkini andıran anlamsız davranışlarına gülen insan 'zaman öldürmeye' çalışmakta, oluşmanın insanlaştıran sihirli gücünden kaçmaktadır. Bilinçsizlik zamansızlıktır, yani olmamaktır; bir yosunun ve solucanın zamanı kullanmasının bile gerisine düşmektir.*

### ***Dışarıdaki Zindan Yıkılmadan İmralı Zindanını Yıkamayız***

*Dile kolay, Önder Öcalan'ın uluslararası komployla İmralı zindanına atılmasının üzerinden on sekiz yıl geçti. Önder Öcalan, tecride karşı gelişen direnişi kırmak için kardeşinin bir kez ziyaret etmesine izin verilmesi dışında, 5 Nisan 2015'ten bu yana ailesiyle görüşemiyor. Temmuz*

2011'den beri avukatları İmralı'ya gidemiyor. Halkımız İmralı'da neler olup bittiğini bilmiyor. Söz konusu Önder Öcalan olunca, sistemin hukuku lağımlarda yüzüyor; Avrupa Konseyi kör, sağır ve dilsiz kesiliyor. Oysa Önder Öcalan, İmralı'ya götürüldüğünde kendisini karşılayan ilk kişinin Avrupa Konseyi'ne bağlı CPT'nin başkanlık düzeyindeki temsilcisi olduğunu söylemiş; bu kişinin kendisine, "Bu cezaevinde kalacaksın, biz de Avrupa Konseyi üzerinden denetleyip bazı çözümler geliştirmeye çalışacağız" dediğini belirtmişti. Avrupa Konseyi'nin bulduğu 'çözüm', anlaşılan tecrit içinde tecrit ve İmralı'yı tümüyle susturup yokmuş gibi davranmak oluyor. Çünkü Öcalan'ın düşüncelerinden korkuyor. Arifler, "Her kim söz söyleyene kulak vermezse hayat çeşmesi kurur" derler. Ariflerin kelimelerinden bihaber olsalar da, Avrupa Konseyi ve bu arada İngiltere de Kürt halkının 'hayat çeşmesi'ni kurutmak amacıyla bu aşağılık yola başvuruyor. Ama Önderlik Sözü'nün gücü hükmünü konuşturmaya devam ediyor; Kürt direnişi tüm bölgeyi etkisi altına alıp gelişimini sürdürüyor.

İmralı'daki tecride ve Önderliğimizin rehine konumunda tutulmasına karşı kesintisiz bir mücadele yürütmek halkımız ve dostları için en temel görevdir. Ancak bu mücadelenin sağlıklı ve sonuç alıcı olması için yapılması gerekenler vardır. Her şeyden önce nasıl bir ülkede yaşadığımızı bilmemiz gerekir. Bu da yetmez; nasıl bir düşmanla boğuştuğumuzu ve bu düşmanın neyi hedeflediğini, yine onu nasıl boşa çıkaracağımızı bilmek durumundayız. Nasıl bir düşmanla niçin savaştığımızı ve nasıl savaşmamız gerektiğini bildiğimizde mutlaka

kazanırız. Bizzat Önder Öcalan, Kürdistan'ın etrafına duvar örülmemiş zifiri karanlık bir zindandan farksız hale getirildiğini söylüyor; böyle bir ülkedeki yaşamın zindanda geçen bir yaşamdan farksız olduğunu belirtiyor. Bu gerçeği görmeyip yine de 'Önderliğe özgürlük' isteyen biri, tüm iyi niyetine rağmen, fazla sonuç alamaz. Bu talep etrafında bir mücadele geliştirmek doğru olsa da, Önderliğimizin deyişiyle gerçek gündemimiz 'devrim temelinde toplumsal kurtuluşu sağlamak' olmalıdır. 'Dış zindan'da toplumsal kurtuluşu hedefleyen bir özgürlük mücadelesini yükseltmedikçe ve bunu İmralı zindanında kesintisiz sürüp gelen soylu direnişe bağlamadıkça, yapılan iş 'oportünist siyaset tarzını sürdürmek' olur.

Bir an için köle çalıştırdığı geniş birçok çiftliği olan bir patronun çiftliklerinden birinde yaşayan köleler olduğumuzu düşünelim. Kendi onursuz köle yaşantımıza karşı geliştirdiğimiz bir mücadele olmadığı halde, küçük komşu çiftlikteki bir ya da birkaç kölenin özgür bırakılması için mitingler yaptık diyelim. Bu ne kadar doğru, yerinde ve sonuç alıcı bir talep olur? Burada bir kendini kandırma yok mudur? **Kendini kandırma bir köle özelliği değil midir?** Komşu çiftliğin kölelerine özgürlük istemek için hemen kendi kölelik zincirlerimizi kırmaya girişmemiz gerekmez mi? Kaldı ki, Önderliğimizin kendisi, **"Sen önce halkını, toplumunu özgürleştir. Bunu yaptığında ben zaten özgürleşmiş olurum"** demiyor mu? Gerçekler ortadadır: 'Tutsak dayanışması', her tutsağın kendi zindanında direniş savaşını yükseltip topyekun bir direniş seviyesine çıkarmasıyla gerçekleşir. "Bizim mücadelemiz kolektif bir

mücadeledir. Kolektif kurtuluş bireysel kurtuluşun önünde gelir.” Diğer yandan özgürlüğünü istediğimiz Önderliğimiz, daha ilk günden beri kültürel soykırım uygulamalarına karşı inanılmaz bir iradeyle müthiş bir direniş sergiliyor. Onun bulunduğu yer zaten direnişin merkezidir. Bu direniş ön açıcı ve belirleyici bir direniştir. 14 Temmuz Direnişi nasıl direniş bayrağını Kürdistan dağlarına taşımaları için dışarıdaki gerilla güçlerine yapılmış bir çağrı olduysa, İmralı Direnişi toplumsal kurtuluşu sağlamak için direnişi tüm Kürdistan sathına yayma çağrısıdır. Bunu böyle bilmek gerekir.

Önderliğimizin esareti, maruz bırakıldığı ağır tecrit ve rehine konumunun temelinde Kürt sorunu yatmaktadır. Tam bir Gordion kördüğümüne dönüşen bu sorunun bugüne kadar çözümsüz bırakılması, küresel hegemonik güçler ve işbirlikçilerinin Ortadoğu’da istedikleri gibi at oynatmalarına imkan sunmuştur. Aynı sorunun çözümü ise, zincirleme tarzda tüm bölgesel sorunların çözümünü beraberinde getirecektir. Sistemin korkusu bundandır; komplocuları Önderliğimize karşı kuralsız bir savaş yürütmeye yönelten en temel etken budur. Bugün Kürdistan’da pervasızca soykırım suçunu işlemeye devam eden faşist-soykırımcı AKP devleti, sistemin Kürt direnişinden duyduğu bu korkuyu çok iyi değerlendirmektedir. Küresel hegemonik güçlerin Kürdistan’daki vahşi soykırım uygulamaları karşısında ‘üç maymun’u oynadıkları açıktır.

Buna karşılık ülkemizin tüm parçalarında yükselen Kürt halk direnişi, bölgenin kardeş halklarını da bu direnişin içine çekerek gelişimini sürdürmekte; tüm dünya

*halklarının özgür yaşam umutlarına güç vermekte,ulus-ötesi bir devrim olarak tüm dünyayı etkileyecek boyutlar kazanmaktadır. Türkiye’de derin devletin iktidarı AKP’ye teslim etmesine yol açan bu direniş, geline nokta bu sapık dinci-faşist şebekeyi iktidarıyla birlikte yerle bir edecek bir düzey kazanmıştır. Aynı direniş AKP’nin maskesini düşürmüş, bölgedeki sapık dinci terörün arkasındaki güç olduğunu herkese göstermiştir. Geçmişte neredeyse bir ‘çözüm modeli’ olarak sunulan ve sistemin temel güçlerinin desteğini kazanan AKP iktidarının bugün bu desteği büyük ölçüde yitirmesi bunun kanıtıdır. AKP iktidarı için başlayan süreç çürüme, çözülüş ve çöküş sürecidir.*

*Önder Öcalan, genelde Türkiye’nin temel sorunlarının, özelde Kürt sorununun kaotik halden kangrenleşmeye doğru giden sorunlar olduğunu söylemekte, dolayısıyla çözüm için tarihsel-toplumsal temelli bir felsefi paradigmaya ihtiyaç olduğunu belirtmektedir. ‘İhtiyaç duyma’ sözcüklerinden hareketle bu paradigmadan hala yoksun olduğumuzu düşünmek yanlıştır. Önderliğimizin öğretisi bu felsefi paradigmanın ifadesidir. Dolayısıyla buna büyük ihtiyacı olanlar, uygulama güçleri olarak Önderliğin izleyicileridir. Söz konusu paradigmayı anlayıp özümsemedikçe,toplumsal sorunların çözümünde fazla yol alınamayacağı kesindir.*

*Kangrenleşme doğrultusunda yol aldığı belirtilen toplumsal sorunların çözüm gücü yine bu toplumların kendisi olacaktır. Merkezinde Kürt sorununun yer aldığı tüm sorunlar ancak bu sorunları yaşayan toplumlar, topluluklar, etnik ve dinsel grupların birleşik direniş*

mücadelesiyle çözüme kavuşturulabilir. En yaşamsal ihtiyaç böylesi birleşik bir direniş savaşımının yükseltilmesidir. Bu savaşım aynı zamanda özlemi duyulan demokrasinin de ete kemiğe kavuşmasını anlatır. Bir yerde özgürlüğü ve onuru için sürekli mücadele halinde olan bilinçli ve örgütlü bir halk varsa, orada demokrasi de vardır demektir. Özellikle Türkiye’de böylesi bir halk gerçekliğinin olmadığını biliyoruz. Halkı ancak tabanda sürekli eğitip örgütleyerek ve eyleme geçirerek bu düzeye getirebiliriz. Eskiden halkın kendiliğinden bilinç edinemeyeceğini, özgürlük bilincinin dışarıdan topluma götürüleceğini ve devrimciliğin misyonunun da bu olduğunu söyledik. Özgürlük ve demokrasi aşkı da bunu gerektirir. Devrimciler demokratik sıfatını ancak böyle kazanabilir. “Halkın demokratik örgütlenme ve eyleminde kendini kanıtlamayan hiçbir kadro ve önder demokratiklik sıfatına layık olamaz.”

Toplumun faşist-despotik bir sistemin korkunç saldırıları altında doğranıp adeta lime lime edildiğini biliyoruz. Kapitalizmin olduğu yerde toplum, toplumun olduğu yerde ise kapitalizm olmaz. Ulus-devlet faşizmi zaten öncelikle toplumkırım demektir. Kapitalist modernitenin bu çılgın tanrısının en temel görevi, onu var kılan ahlaki örgüsünü parçaladığı toplumu bir sürü derekesine düşürmektir. Sürü güdülür, sürüleştirilen toplum sürü konumundan çıkmadıkça ulus-devlet tanrısına karşı direnemez. Bu nedenle örgütlü politik bir toplum inşa edip somut bir gerçekliğe dönüştürmedikçe, faşizme karşı ayağa kalkması için topluma çağrılarda bulunmanın elle

tutulur bir karşılığı olamaz. Neoliberal politikalar ve toplumkırım uygulamaları ortada toplum diye bir şey bırakmadığı için, ancak örgütlediğimiz kadarıyla toplumdan bahsedebiliriz. Gerçek buysa, o zaman direnişi yükseltmek için toplumu politikleştirmekten başka bir çıkış yolu yok demektir.

Ulus-devletin ideologlarından T. Thomas, “İnsan insanın kurdudur” der ve buradan yola çıkarak ulus-devletin kaçınılmaz olduğu sonucuna varır. Kuşkusuz bu bir saptırmadır. İnsanı insanın kurdu haline getiren kapitalizmin kendisidir; onun bireyciliği dizginsiz bir biçimde geliştirmesidir. Toplumu fare misali kemiren bireycilik canavarı doğduğunda, Kafka’nın romanlarında ortaya koyduğu üzere insanın bir hamam böceğine, bir kurda ya da kuzuya dönüşme süreci başlamış olacaktır. Oysa insan toplumsal bir varlıktır, bir zoonpolitikon’dur, ahlaki bir gerçekliktir. Bu da toplumun evrensel gerçeklik içinde en gelişmiş vicdana sahip yegane varlık olduğunu kanıtlar. Kapitalizm, parçaladığı toplumda kurt-kuzu ikilemini yaratır ve kuzuları kurtlara yem ederken, toplumsal vicdan ise kurt-kuzu ikilemini aştırır. Önder Öcalan’ın da işaret ettiği gibi, toplumsal sorunların çözümünde vicdan en büyük silahtır. Bu silahı ortaya çıkarıp işlevsel kılmadığımız sürece, eldeki maddi silahlarla faşizmi alt edip demokrasiyi kuramayacağımızı iyi bilmek zorundayız. Sadece bilmekle de yetinmeyip bu zorunluluğu dönüştürmekle yükümlüüz. Özgürlük sadece zorunluluğun bilinci değildir, onun dönüştürülmesidir; yani vicdan sahibi politik ve ahlaki toplumu var kılmaktır.

Önder Öcalan'ın özgürlüğüne götüren yol budur; öteki yollar kesinlikle sapaktır ve hedefe götüren anayoldan ayrılmayı ifade eder. Kendi haddini bilmez birinin başkalarına dayattığı yol değildir bu; tam tersine bizzat Önder Öcalan tarafından belirlenmiş,yürümleri için kendi yoldaşları ve halkının önüne konulmuştur. Mürşide uymanın burada da sergilenmesinden kaçınılamaz. Abdullah Öcalan sadece Kürt halkının önderi değil, insanlığın ve ezilen tüm halkların rehberidir; paradigmasıyla tüm halklara ve insanlığa kurtuluş ve özgürlük yolunu göstermektedir. Dolayısıyla kurtuluşu ve özgürlüğü ortak mücadelede gören herkesin ve her kesimin Onun önümüze koyduğu çözüm yolu ve yöntemlerinde birleşmesi gerekir.

Bu noktada **'yoldaşların yoldaşı'** olma iddiasını taşıyanların özgün görevlerine kısaca değinmemiz gerekir. Daha önce de belirttiğimiz gibi mücadele sahamız geniştir ve insanın yaşadığı her yeri kapsar, özünde dünyadaki tüm halkları kapsamına alır. İnsanlığa önderlik etmek de zaten buna götürür. Yoldaşların yoldaşları birer hizmet erbabıdır ve bu hizmetleri yerine getirmek için zorunlu olarak bazı mevkiler edinebilir. Ama asıl mevki, **Önderliğin düşünce, söz ve eyleminin taşıyıcısı olmaktır.** Öteki mevkiler ancak bunun tamamlayıcısı ve savunucusu olabilir. **Havari**, geniş anlamda kendi önderinin düşünce ve inançlarını yayan insandır. Dolayısıyla dünya halklarını Önderliğimizin Sözü ile buluşturmak ve evrensel çözümünü kendilerine götürmek, havariyle özdeş olan her yoldaşın asıl görevi olmak durumundadır. İsa'nın havarileri kölecî Roma'nın

*izinde yürümüşler, dönemin küresel hegemonik gücü olan Roma'nın hükmettiği tüm alanlara yayılmışlar, bu alanlara Söz'ü taşımışlardı. Önder Öcalan'ın yoldaşları da onların izlerini takip etmek durumundadır. Kaldı ki, Önder Öcalan da küresel kapitalizmi yargılamıyor mu? Bu da sözü taşımayı küresel düzeye taşırmayı gerektirmiyor mu? Onun sözünü kendinde hapsetmek en ağır günah olmuyor mu?*

### ***Toplumsal İnşa ve Parti İlişisini Doğru Kavramalıyız***

*İnsanlığın günümüzde tam bir kaos ortamında bulunması ve adeta nefes alamaz duruma düşmesi, kapitalist sistemin dayandığı pozitif bilimle 'kalp çəşmesi'ni sonuna kadar kapatıp analitik aklı zirveye çıkarmasıyla da bağlantılıdır. Marksizm'in de kopmayı başaramadığı mekânistik tarih ve toplum felsefesi bu bilimin gelişimi ile uyum içinde olmuş ve toplumsallığa düşman olan kapitalizmin ömrünü uzatmasına hizmet etmiştir. Bu felsefenin bizde de etkisini devam ettirdiğini belirtmekte yarar vardır. Bilimdeki bu nesnellik anlayışı toplumun ve insanın iradesini kıran bir anlayıştır. Toplum bir makine gibi yaklaşan ve insanı bu makinenin herhangi aksamı veya parçası sayan bir anlayış, kaçınılmaz olarak bu makineyi çalıştıracak bir güce ihtiyacı öne çıkarır ve egemenleri bu görevi üstlenecek güçler olarak olarak görür. Dolayısıyla ilk köle sahibinin kölelerine yönelik tutumu ile bugünkü kapitalizmin topluma yaklaşımı özünde değişmemiştir. Değişmeyen şey özünde köleci zihniyettir, topluma ve*

bireyine bir nesne olarak yaklaşmadır. İktidarcılık mantığıinsanı nesneleştirir; bir dönem bir üretim aracı, bir başka dönem cansız makinenin sıradan bir aksamı gibi değerlendirir. Bu mantıkta toplumda kendi kendini yönetme yoktur, yönetilme vardır.

Önder Öcalan'ın bakış açısında yönetim evrensel düzeyde beyinsel gelişmeye ve özellikle biyolojik evrendeki sinir yoğunlaşmasına denk gelmekte; evrendeki düzenliliği, kaostan çıkış halini ifade etmektedir. Yani doğada kendi içinde bir sistem oluşturan her canlıda pratikleşen bir tür kendi kendini yönetme yetisi vardır. Canlılık, sezgisellik ve özgürlük özellikleri özellikle bunu gerekli kılar. Yönetime denk düşen bir kendi kendini düzenleme yeteneğinin olmaması ve bu yeteneğin pratikleşmemesinin evrende korkunç bir hercümerce(kargaşa) yol açmaması imkansızdır. **Hercümerce düşülmesini önleyen evrensel zihindir; canlılar alemindeki sezgisellik ve özgürlük özellikleridir.** Canlı organizmalar bir makineden çok daha farklı çalışırlar. Sistemler bakış açısına sahip düşünürler, canlı organizmaları, hayatta kalmak için çevreleriyle sürekli bir enerji değiş tokuşunu sürdürmeleri anlamında açık sistemler olarak tanımlarlar. "Kendini yenileme, kendi kendini düzenleyen sistemlerin en temel özelliğidir." Bunu bir tür yönetim olgusuna bağlamak fazla yanlış olmasa gerekir. Öteki canlı sistemleri ile toplumsal doğa olarak insan arasındaki fark, toplumsal gerçekliklerin inşa edilmiş gerçeklikler olmasıyla izah edilebilir. Bu inşaya imkan sunan, insan zihnindeki muazzam esnekliktir.

*Bütün bunları dillendirmedeki amaç şudur: En ilkel canlı sistemlerinde bile bir kendi kendi düzenleme, yenileme, kendini aşma, bu temelde çoğalma ve farklılaşma, bu anlamda bir tür yönetime benzer bir durum varsa, o zaman insan toplumu gibi evrenin beyni, yüreği ve dili olabilmiş bir hakikatin yönetilmesi gereken bir olgu olarak görülmesi yanlış bir yaklaşımdır. Bilincin kaynağı olan toplumu özyönetimine kavuşturmak, başka bir deyişle kendi kendini yönetme düzeyine taşımak, onu yeniden kendi beyniyle buluşturmadır. Toplum mühendisi durumuna düşmek istemiyorsa, öncü partinin yapması gereken şey budur. Reel sosyalizmin kendisini çözülmeye götüren en büyük zaafı, başlangıçta sovyetlerde -meclislerde- olan yönetim erkini devlete aktarması, devrimci partiyi iktidar gücü yapmasıdır. Toplumsal kurtuluşun öncü gücü olarak devrimci parti toplumu yöneten bir güç değil, onu kendi özyönetimine taşıyan bir güç olmak durumundadır. Yönetim toplumda süreklilik arz eden bir olgudur. Sürekliliği kesintiye uğratan güç hiyerarşik ve devletçi uygarlık sistemidir ve bu da dış bir gücün toplumun yönetim erkini gasp etmesi durumudur. Devrimci partinin temel görevi, köleliği ifade eden bu durumdan kurtardığı toplumdaki yönetim olgusuna yeniden süreklilik kazandırmaktır. Görev bu tarihsel sürekliliğin yeniden işler kılınmasıdır.*

*Sistemler aralarında dayanışma ilkesinin işlediği birbirini tamamlayan bütünleşmiş bütünlerdir. Toplumsal sistem ile parti sistemi birbirini tamamlayan ve iç içe işleyen iki farklı sisteme dayanır. Toplumsal gerçekliklerin inşa edilmiş gerçeklikler olduğu dikkate*

alındığında, partinin bu inşadaki rolü çok daha net bir biçimde görülebilir. Ancak bu inşa tuğlaların bir plan dahilinde ve özenli bir biçimde üst üste konulması temelinde yükselen bir binanın inşasına benzemez. Bunun anlamı şudur: Toplum inşa edilmez, o kendini inşa eder. Bunun tersi, topluma bir nesne, yığın halindeki varlığından bir şeyler ortaya çıkarılacak bir olgu olarak bakmak anlamını taşır. Bu da reel sosyalizmin akıbetine düşmek olur. Öncü parti açısından doğru olan tutum, dağıtılmış ve sürüleştirilmiş bir olgu durumuna düşürülmüş olsa da,eldeki toplumsal hakikatleri savunmakla işe başlayarak, bunları inşanın öznelere haline getirmektir. Toplumu, toplulukları ve bireyi özneleştirmek demek, toplumu kendi kendini yönetir düzeye çıkarmak demektir. Demokratik ulusun inşası da zaten özgür birey ve toplulukların kendilerini yönetmeleri ve en üstte ortak bir yönetime kavuşmalarıyla gerçekleşir. İdeolojik duruş budur. Değerlendirmemiz boyunca üzerinde durduğumuz kadro tanımı bir yerde 'yoldaşların yoldaşı'nın da tanımıdır. Önderliğimizin dediği gibi, **iki yoldaş yoldaşlığın sırrına erip birlik olduklarında hakikati temsil ediyorlar demektir. Hakikat olarak özgür toplum onların zihninde ve yüreğindedir. 'Fikir-zikir-fiil' birlikteliği, onları hayallerinde var olanı pratikte var kılmaya sevk eder.**

Eskinin siyasal literatüründe parti 'parça' veya 'kısım' anlamına geliyordu. Partinin kadrolardan oluşan dar topluluk olarak 'işçi sınıfının öncü müfrezesi' olması da aynı anlamdadır. Bu 'öncü müfreze' toplumla birleşmek

ister ama toplumdan kopuktur, çünkü parçadır. Bir makinede parçalar yan yana getirilip birbirine eklenir. Bir organizmada ise tüm farklı bütünlükler iç içe geçer. İlkinde toplum ve parti anlayışına hükmeden klasik mekânistik evren, doğa ve toplum anlayışıdır. Buna göre, bütün, parçaların bir araya getirilmesinden oluşur. Bu anlayışla paartininorganik demokratik toplumun prototipi olması mümkün değildir. İlk örnek olarak prototip, hakikatin temsilidir. Kök hücre olarak rolünü oynadıkça, hasta toplumu sağlığına kavuşturur ve onu kendisi yapar. Toplumsallığın en özlü, en bilinçli, en fedakar, en cesur, en yaratıcı, farklılık temelinde eşitlik anlayışına en bağlı, en iradeli, özgürlüğe en düşkün ve farklılıkların birliği hedefine en kenetlenmiş ve kadro adı verilen kişilerden meydana gelen toplum kesimi olarak parti, zedelenmiş bir dokuyu onarmak üzere müthiş bir eyleme yönelen canlı hücreler misali, bir toplumsal onarım eylemine girişerek toplumu yeniden olması gereken canlılığıyla buluşturur. Canlılık kazanıldığında, bozulmuş dokuyu yenileyen hücrelerin asli görevlerine dönmeleri gibi, parti de işlevini tamamlamış olur.

Partiler geçici olupışlevlerini tamamen yerine getirdiklerinde sönen, varlıkları sona eren yapılardır. Oysa insanlığın varoluş biçimi olarak toplumsallık ve toplum kalıcıdır.Ama bu durumtoplumda öncülerin geçiciliği anlamına gelmez. Öncülük bir tür kurumlaşma olarak toplumdakivarlığını devam ettirebilir. Klan ve kabile toplumlarında yaşanan durum budur. Toplumsal inşa eyleminde başarılı olmak isteyen kadroların her şeyden önce klan ve kabile toplumlarındaki Tanrıça ana

ile yaşlı bilgenin misyonuna denk düşen bir misyonu içselleştirmeleri gerekir. Engels, kapitalizm dünyasındaki en güçlü devlet adamının bile bir kabile şefinin otoritesine gösterilen içten gelme bağlılığa kıskançlıkla yaklaştığını söyler. Bu anlamda kadroların bilinç, anlayış gücü, beceri, ciddiyet ve uygulama ustalığıyla birleşmiş birer otorite gücü haline gelmeleri gerekir. Otorite olmadan öncülük yapılamaz, yol gösterip pratiğe sevk etme başarılamaz.

Parti olmadan ve bu parti kendi dinamik sistemini kurmadan toplumsal inşadan söz etmek ham hayalciliktir. Zaten her iki sistemsel olguyu karşı karşıya koyup birini diğerinden ayırmak kadar saçma bir yaklaşım yoktur. Bunlardan biri olmadan diğeri olamaz, hele parti olmadan toplumdan hiç söz edilemez. İkisinden birini tercih eden bir yaklaşıma da düşmemek gerekir. Toplumsal yönetim parti yönetimine bakmalı, parti yönetimi toplumsal yönetime güç verip yetkinleştirmelidir. Toplumun örgütlülük, özgürlük ve özyönetime katılım düzeyini yükselten güç partinin kendisidir; onun ölçüler çıtasını sürekli yukarılara çıkaran, her anı örgütlü ve eylemli bir pratikle dolu, toplumsal inşa eylemine aşk düzeyinde katılan, kendilerini hakikatin temsili haline getirmiş kadrolarıdır. Partinin kendi içinde sağlam örgütlenmesi, örgütsüz tek bir kadro bile bırakmaması, her yerde ve her alanda kendi komite ve temsilciliklerini kurması, tüm kadrolarını tam bir coşku seli halinde pratiğe sevk etmesi, her üyesinin pratiğini anında denetleyebilen ve yanlışlıkları zamanında gideren bir sisteme ulaşması, dinamik

*karakteriyle kendini yenileyip sürekli kendi aşma yeteneğini geliştirmesi demokratik ulusun inşasında başarı sağlama ve zafer kazanmanın en büyük garantisidir.*

### ***Doğru Yaşam Yanlış Yaşanmaz***

*Kürt halkı günümüz dünyasının en şanslı halkı durumundadır. Çünkü genelde uygarlık sistemini, özelde ise Kürdistan'ı paramparça edip Kürtleri kimliksiz bir köleliğe mahkum eden küresel kapitalist sistemi çözüp alternatif özgürlükçü bir sistemi ortaya koyan bir Önderliğe kavuşmuştur. Sadece ulusal değil evrensel bir karaktere sahip olsa ve tüm insanlığı ufkuna yerleştirse de, Kürt sorununun çözümüyle işe başlaması halkımız için büyük bir şans niteliğindedir. Yurtsuzluk ve kimliksiz kölelik artık Kürtlerin kaderi olmaktan çıkmıştır. Kaldı ki, Kürdistan'da onlarca yılı geride bırakan bir varlık ve özgürlük direnişi söz konusudur. Toplumlara yaşamı zehir eden sadece yaşadıkları kölelik değildir, ondan daha fazla bu kölelikten kurtulmanın yol ve yöntemlerini bilmemeleridir. Halk olarak Önder Öcalan'ın tarih sahnesine çıkışından önceki durumumuz buydu. Oysa bugün sadece tarihsel toplum gerçekliğimiz değil bütün bir insanlık tarihi aydınlatılmış, insanlık tarihindeki yerimiz bütün açıklığıyla ortaya konulmuş, geleceğimiz projelendirilmiş, yürüyeceğimiz yola ışık tutulup aydınlatılmıştır. Gerekli olan, yürüyüşe geçmektir. Bunun adı devrimdir ve devrimler halkların bayramıdır. Bayramlar keder ve acı değil, sevinç ve neşe anlarıdır.*

*Faşist sömürgeciliğin zulüm ve zorbalığının tırmanışa geçmesi bu gerçeği değiştiremez.*

*Bu hususu daha iyi kavramak için yine Önderlik gerçeğine bakmamız gerekir. Önder Öcalan için yaşam her anı bayramı gibi ele alınması gereken bir şeydir. Yaşamı bir şölene dönüştürecek olan ise bireydeki hakikat algısının gelişimidir. Bayram bir bakıma kendini yeniden yaratmadaki süreklilik halidir, kendini aşmadır, her an kendini ve kendisiyle birlikte toplumu yeniden inşa etmedir. Geçmişte kendini dönem dönem yaratırken, bugün neredeyse her an yeniden yaratmaya çalışan Önderliğin nasılengin bir pozitif eylemlilik içinde anlamak pek de zor olmasa gerekir. Doğru yaşamak, tüm pozitif eylemler içinde en pozitif özellikler taşıyan bir zirveleşmiş canlılık halidir, bir akış durumudur; yokluğa karşı varolma, gelişme, farklılaşma, büyüme ve çoğalmadır. Yaşam her zaman kendisinden daha fazla bir şeydir; her an aktiviteye geçen sınırsız potansiyeller birikimidir. Hakikat algısı gelişkin olanlar insan yaşamının bir mucize olduğunu fark etmekte zorluk çekmez. Önderliğimizin dediği gibi, “İnsanlar niçin yaşadıklarını doğru kavramışlarsa, herhangi bir yerde yaşamak kendileri için sorun oluşturmaz. Yaşam sürekli hata ve yalanlar içinde geçerse anlamını yitirir. Böylece yaşamın yozlaşması denen olgu ortaya çıkar. Keyifsizlik, rahatsızlık, kavga, küfür yoz yaşamın doğal sonuçlarıdır.” Kısacası Önderlik gerçeği özgür yaşam gerçeğidir.*

*Kuşkusuz bilincin kaynağı toplumdur. Toplumsal gerçeklikle bağ kurmadan bilinçte gelişme yaşanamaz. Çoğumuz Spinoza’nın “Anlamak özgürlüktür”*

belirlemesinden haberdarız. Anlamak bizi hakikate, yani anlayarak hayatı yaşamaya götürür. Hakikat toplumsaldır. Bu nedenle ancak toplumsal bağlamı içinde ele aldığımızda yaşamın anlamına ulaşabilir ve doğru yaşayabiliriz. Yedi yaşından itibaren Önderliğimizin toplumsallık kavgası içinde olduğunu unutmamamız gerekir. Denilebilir ki, Önder Öcalan'ın gerçekliği arayış yürüyüşü, daha çocukluğundan itibaren toplumsal gerçeklik ve gerisindeki evren temelinde olmuştur. Onun bu yaklaşımı olmasaydı, düşmanları tarafından yok edildiğine inanılan ve sözüm ona kendisine sahip çıkanların ise kendisi hakkında varlık-yokluk tartışmasına girdiği Kürt toplumu yatırıldığı mezar çukurundan ayağa kalkamaz ve bugünkü gibi özgür yaşamakta sonuna kadar kararlı bir halk haline gelemezdi. Bu olmasaydı, bizler Onun çözdüğü evrensel gerçekliğin dilini öğrenme yoluna giremezdik.

Farklılaşma biçim kazanmadır. Farklılıkta veya formlardaki çeşitlilik, bilinçlerin çeşitliliğine tekabül eder. Eksik bilinç eksik formdur; çarpık bilinç çarpık formlaşmayı ortaya çıkarır. Doğru bilinç doğru oluşum, dolayısıyla doğru hayattır. Önderliğimizin mahkum ettiği yetersiz devrimciliğimiz, bir yönüyle eksik ya da çarpık bilincimizin bedenleşmiş halidir. Önderliğimizi çok sevdiğimizi ve uğruna canımızı vermeye hazır olduğumuzu söylememiz, buna karşılık Onun engin bilinç deryasına dalmaktan imtina etmemiz sadece kendini kandıran kişilikler olmaktan kurtulamadığımızı kanıtlayabilir. Bu da özünde onu istemediğimizi veya kendimize göre istediğimizi gösterir. Bir yoldaşımızın

dediği gibi, Onu isteyişimiz münafıklık, istemeyişimiz ise küfürdür. Bu ikilemden kurtulmak, bireycilik ve kendine göreliği mezara gömmekle mümkündür.

Önder Öcalan'ı gerçekliği arayış yolculuğuna çıkaran şeyin sınırları önceden belirlenmiş ve gerçekte en ağır ihanete uğramış bir yaşama dahil olmayı reddetmesi olduğu kesindir. Doğru olanın arayışına götüren işte bu ret tutumudur.Yürüyüş zaten kesintisiz bir eylemlilik halinin ifadesidir ve doğruyu arayış yürüyüşü daha başından itibaren örgütlü hareket etmeyegötürür. Önderlik gerçeğinde örgütlülük,zorunluluğun ötesinde bir yaşam biçimidir. Örgütlü yaşamda ısrar ile hakikate kilitlenme arasında sıkı bir bağ mevcuttur. Örgütlülük olmadan oluş gerçekleşmez, üretim yapılmaz, inşa olmaz. Hakikat yolculuğu özünde bir oluş yolculuğudur; kendini yeniden ve yeniden yaratma, aynı anda toplumsal hakikati inşa etmedir. Bütün bunlar yaratıcı bir ruhun yapıcı eylemleridir; yıkmada burada tali durumdadır. Ancak yaşamın akışı önündeki engelleri ortadan kaldırma söz konusu olduğunda yıkmaktan söz edilebilir. Bu da tıpkı bir tohumun kayaları çatlatarak kökleriyle derinlere inip başıyla yüceltilere doğru yol almasına benzer. Dolayısıyla bu da sonuçta pozitif bir eylemdir; çünkü yaşam savaşımını kazanmaya götürmüş, varlık savaşını kazanmıştır.Adabı gözetip mürşit olarak Önderliğe uymak demek, her anını örgütlü yaşamak ve 'ağır basan yönü pozitif eylemlilik olan' bir pratik içinde bulunmak demektir. Başka türlü pratik önderlik görevi başarılamaz.

Daha önce başka bir yazımda da dile getirmişt看. Önderlik gerçeğinde yaşanan hakikat yolculuğunda adeta

tek kişilik bir yürüyüş vardır. Ancak tek başına yapılmış ve arayışçı yalnız bırakılmış olsa bile, bu durum söz konusu yürüyüşün çoğul karakterde olduğu gerçeğini değiştirmez. *Çoğalma ve çoğullaşma, tek başına yürüyüş halindeki Mürşidin esas amacıdır. Yürüyüşe kaldıran da zaten bu amacın kendisidir. Büyük dostluklar ve arkadaşlıkların olmadığı bir yaşamın hiçbir değeri olamaz. Yola giren ve yol açan, yanı başında can yoldaşları olsun ister; başkaları kendini kanıtlamış yoldaşlarının yoldaşı olsun ister. Çünkü birlikte yol almak acıları azaltır, sevinçleri çoğaltır; birlikte yürümek yürüyüşün seyrini değiştirir, hızını büyütür; birlikte yürüdüğü yoldaşlarının olması Mürşidin yükünü hafifletir.* Bir Fransız filozofu, aşk bir kadınla bir erkeğin karşı karşıya oturup birbirinin gözlerinin içine bakması değildir; her ikisinin yan yana durup uzaktaki bir hedefe bakmasıdır, der. Dolayısıyla *aşk, amaçtaki ortaklıktır; tüm yüreklerin aynı amaç uğruna heyecanla çarpması ve aynı hedefe doğru birlikte sevgiyle yol alınmasıdır. Önderlik gerçekliğindeki aşk, en soylu görevleri birlikte gerçekleştirmeyi öngören bir birlik halidir. Burada dar ilişkilere, ucuz birlikteliklere, ahbap çavuş türü ilişki ve yaklaşımlara yer yoktur. Bu tür yaklaşım sahipleriyle pikniğe bile çıkılamaz.*

Bu değerlendirmeleri dayanaksız bir soyutlama gibi değerlendirmek yerine, sınırlı da olsa reel gerçekliğin bir izahı olarak ele almak çok daha doğrudur. Şunu söylemeye çalışıyorum: Önderlik gerçeğindeki yoldaşlıkütopistik bir düşünce değil, ortaya çıkarılıp var kılınmış reel bir gerçekliktir. Önder Öcalan, “Belki de

evrensel düalizmin bir gereğidir. Büyük yürümek isteyenler büyük arkadaşlık isterler” der. Köyde daha çocuk yaştayken de bu arayışta olduğunu belirtir, Hasan Bindal ile arkadaşlığının bu arayışın ürünü olduğunu söyler. Onun büyük arkadaşlarından biri de, kendisi kadar duyarlı yaşayan başka birini bulmanın zor olduğunu belirttiği Kemal Pir’dir. Ona göre Kemal Pir hala tam kavranıp yaşamsal kılınmamıştır; “Ne kadar yüceltilse ve yaşama yansıtılsa azdır.” Kemal, bu anlamda yoldaşlığın ölçüsüdür. Onlar ve benzer yoldaşların önemi, ‘kendilerini değil yoldaşlarını yaşamaları ve yaşatmaları’dır. Önder Öcalan, bu değerlendirmeyi yaparken, bu örneklerle işaret ederek, kendi arkadaşlarını yaratabildiğini dile getirir. Yani Onun yoldaşları var edilmiştir, vardır ve var olmayı sürdürmektedir. Tersini iddia etmek kadar, bu yoldaşlara bakarak yoldaşlığın sırrını çözüp onların yoldaşı olmaktan kaçmak da nihilizmdir, inkarcılıktır.

Arifler velilerden Allah’ın dostları diye söz eder ve ‘dostların dostu’ olmayı en büyük amaçları sayarlar. Önder Öcalan da ‘yoldaşların yoldaşı’ olmanın gereğine vurgu yapar; “Yoldaşların yoldaşı olmak, temsil edilen hakikatten pay almak demektir. Bunun dışında boşuna yoldaş tanımları aramamak gerekir” der. Demek ki Önderlik gerçeğinde temsil edilen hakikatten pay almak isteyenler, her şeyden önce Önder Öcalan’ın yoldaşı olmayı örnek düzeyde başarmış Kemal Pir’leyoldaşlık kurmayı hedeflemek durumundadır. Böyle bir yol arkadaşının görevi, Kemal Pir’i ve Önderlik gerçeğini yaşamak ve yaşatmak olmalıdır.

*Kendini yaşayıp kendi nefsinin yol arkadaşı olanlar asla 'yoldaşların yoldaşı' olamazlar. Ünlü tasavvufçulardan ve Hallac-ı Mansur'un arkadaşı Şeyh Ebu Bekir Şibli, bir gün adamın birine, "Sendeki tevhidin niçin sıhhatli olmadığını biliyor musun?" diye sorar. Adam hayır deyince, "Çünkü onu kendinle arıyorsun" der. Yani kendi dar sınırlarına hapsolmuş bir kişiliğin 'yoldaşın yoldaşları' ile birlik olmaya çalışması boşuna bir çabadır, çünkü sağlıklı değildir. Yoldaş olabilmış 'Ölümsüz Diriler'le birliğin sağlıklı olması için kişinin kendi benliğinin hapisanesinden çıkıp özgürleşmesi gerekir.*

*Aynı konuyla ilgili ciddi bir yoğunlaşmayı yaşayan arkadaşların bulunduğunu biliyorum ve bu da bende büyük bir sevinç ve heyecana yol açıyor. Daha önce cezaevinden yazan arkadaştan söz etmiştim. Bu arkadaş aynı hususa ilişkin şunları belirtiyordu: "Önderliğimiz, 'Ne kadar istiyorlarsa o kadar onların olduğumu bilsinler' dedi. Bunu defalarca vurguladı. Bundaki hakikate bakmak ve görmek zorundayız. Ben bunun üzerine epeyce düşündüm, açıkçası mevcut halimle ancak çıkmaza girebildim. O ne kadar istenilebilir? Benim istemimin sınırı yine ben olduğuma göre, Önderliği hakikatiyle ne kadar isteyebilirim ki? Ben kendimi kendimle sınırlamışken, aslında bu daracık sınırlarda kendi darlığımla doluyum; o yüzden kendini aşma kabiliyetinden mahrum kaldığım için, istem beyan edip etmemem bir şey ifade etmiyor. Zaten "Beni bir baba, bir ağabey gibi görüyorsunuz" eleştirisinden de anlaşıldığı üzere, Önderlik istenirken bile gerçekte istenmemiş oluyor. O halde ne yapmak gerekir? Yapılması gereken şu*

*darboğazı aşmanın bir yolunu bulmaktır: Onu isteyişimiz münafıklık, istemeyişimiz ise küfürdür.”*

*Bizi bu ikilemden kurtaracak olan arifi tanımak için yine ariflerin tanıklığına başvurabiliriz. Bir gün kendisine “Arif kimdir?” diye soranlara, Ebu Bekir Şibli, “Bir sineği taşıma takatine daha sahip olmayan kimse” cevabını verir. Bir süre geçtikten sonra aynı soruyla yine karşılaşır. Bu kez, “Arif o kimsedir ki, yedi kat gökleri ve arzı - yeryüzünü- tek bir kirpiğinin üzerinde taşıma kudretine sahiptir” der. Her iki tanım arasındaki farkı görenler itiraz edip, “Ya Şeyh! Bir zamanlar öyle diyordun, şimdi de böyle diyorsun, hangisi doğru?” diye sorarlar. Şibli’nin cevabı oldukça anlamlıdır: “O zaman biz biz idik, şimdi biz Oyuz.”Evet, Önderlik gerçeği ile ilişkimizde yaşadığımız sorunları nasıl aşacağımız sorusuna cevabımız da benzer olmalıdır.*

*O olmak, yani bir su damlası misali okyanusa katılıp kaybolurken gerçekte okyanusun kendisine dönüşmek, kızgın taşa değdiğinde hiçleşecek kadar güçsüzken okyanusa dönüşüp her şey haline gelmek: Önderlik gerçeğine katılım budur; Ona katılmak yolcu iken yol, aşık iken aşk olmaktadır. Yoldaşlar topluluğu olarak bizler aşka akan aynı kutsal yolun yolcularıyız. Hepimizin kilitlendiği ve ulaşmaya çalıştığı hedef aynıdır. Ne mutlu bize ki, hepimizi ‘ortak sevgili’ye götüren aydınlık bir yolumuz var. Bize hem özlemi hem de her an buluşacakmış duygusunu yaşatan şey bu kutsal yolun ve yolculuğun kendisidir. Önderliğimiz buna Aşk Yolu adını verdi; kendisinin yoldaşlarıyla birlikte aşk yolunun işçiliğini yaptığını söyledi. Hem yolu açan hem de*

kendisini yol haline getiren Odur.Yolun bilinç ve inançabidesi olmuş yolcusunun bu yolda can vermesi onurların en büyüğüdür. Yerinde ve zamanında ölüm değerlidir, özünde ölümsüzlüktür. “Darağacı arifin miracıdır.”Hallac-ı Mansur’u katledenlerin aslında kendilerini öldürüp onu ölmek üzere darağacına gönderdiklerini kimler inkar edebilir? Ölüm ve cezaevi özgürlük içinse şahadet şerbeti seve seve içilir, cezaevlerindeki yaşam kaşaneler ve saraylardaki yaşama gururla tercih edilir.

Bizzat kendisinin ifade ettiği gibi, Önder Öcalan’ın kendi toplumundan ayrı bir varlığı yoktur.O kendini toplumsal özgürlük alanlarında eritmiş, geride ‘ben’ diye bir şey bırakmamıştır. Belki bu temelde ‘BEN’ olmuş, yani özgür toplumun kendisi haline gelmiştir. Gerçek buysa, bu topluma bağlanmış bir kimsenin Önderlik gerçeğinden ayrı bir varlığı yoktur. Önder Öcalan kendisini ‘Kürtlük var oldukça yaşayan gerçeklik’ olarak tanımlamaktadır. O, kendini sözünü taşıyan ve bu sözü bedenleştiren insanın dili üzerinden konuşabilir, özbilince kavuşmuş kişinin dili üzerinden söz söyleyebilir, gözü üzerinden bakabilir, kulağı üzerinden işitebilir. Örneğin eşsiz komutan Çiyager ve büyük halk önderi Mehmet Tunç’un dili üzerinden konuşan Odur. Bunun için de Ona katıldıklarını söyleyenlerin, kimin dili üzerinden gelmiş olursa olsun, her an Önderlikten gelecek olana hazır olmaları gerekir. Önderlik gerçeği hakikat yolunun sadık yolcularında bedenleşir, onlarda kendisini var eder, onlarda kılavuzluğunu sürdürür. Onu kendi dışında

*görmek gerçekte kendisini görmemektir, kendi kimliğinden bihaber olmaktır.*

*Bu noktada sözü yine cezaevinden yazan arkadaşına bırakıyorum: “Önder Öcalan’ın yoldaşları olarak, Ona bir baba ya da ağabey gibi yaklaştığımız oranda O kendini bizde ister ve istediği ölçüde bize ait olur. Bizim niyetimizin Onda olabilmesi için, Onun niyetinin bizde olmasına çalışmamız gerekir. Yoldaşlarımızla birlikteyken Onunla olduğumuzu unutmamalı; tüm yoldaşlarımızı Onun sözünü, düşüncesini ve eylemini taşıyanlar olarak görmeliyiz. Yoldaşlarımız söz söylerken Önderliğimiz konuşuyormuş gibi dinlemeli, her zaman Onun karşısında konuşuyormuş gibi sözümüzü dile getirmeliyiz.” Doğru yaşam budur.*

*“Yanlış hayat doğru yaşanmaz” sözü Theodor Adorno’nun en ünlü aforizmalarından biridir. Bu belirleme kuşkusuz değerlidir. Ancak burada gördüğümüz şey sadece bir olumsuzlamadır. Adorno, yanlış olduğunu söylediği kapitalist modernitedeki yaşam konusunda bizi uyarır, adeta bu yaşama katılmamamızı ister. Fakat doğru yaşamın ne olduğu konusunda bir şey söylemez. Önder Öcalan ise, Adorno’nun “Yanlış hayat doğru yaşanmaz” anlayışını “Doğru hayat yanlış yaşanmaz” haline getirdiğini ve buna göre yaşamayı esas aldığını söyler. Bunun için kendini her gün sorguladığını belirtir. “Sizleri yanlış yaşamdan kopardık, bir türlü doğru yaşama gelmediniz. Trajediniz tam da burada başlıyor. Sizler kendinizi sorgulamaktan kaçırıyorsunuz. Egonuz çok güçlü, kendinizden bayağı memnunsuz. Benimle aranızdaki fark buradadır” der.*

*Evet, doğru hayat Önder Öcalan'ın hayatıdır. Bu hayata katılmanın zamanıdır.*